

concept

Omgevingsdienst Rivierenland
Postbus 10002
5300 DA ZALTBOMMEL

uw brief van:
uw kenmerk:
ons kenmerk: Z.002407/D.007167
behandeld door: H. van Soest
bijlage(n):
onderwerp: Jaarstukken 2017 en Programmabegroting
2019 ODR

Maurik, 7 mei 2018

verzonden:

Geachte heer A. Schipper,

De gemeenteraad heeft de jaarstukken 2017 en de begroting 2019 op 19 juni 2018 behandeld.

Jaarrekening 2017

De jaarrekening geeft geen aanleiding daarover opmerkingen te maken.
De gemeenteraad heeft een positieve reactie op de jaarrekening 2017 gegeven.

Begroting 2019

Voor de begroting 2019 besloot de gemeenteraad ook een positieve zienswijze.

Met vriendelijke groet,

Burgemeester en wethouders van Buren,
De secretaris, de burgemeester,

Mr. I.P.C. van Wamel-Geene

J.A. de Boer MSc.

Retouradres: Postbus 6267, 4000 HG Tiel

Aan de Raden van de gemeenten die
deelnemen in de Omgevingsdienst Rivierenland,
t.a.v. de griffier

Onderwerp

Zienswijze Raad m.b.t. Jaarstukken 2017 en Programmabegroting 2019
van de Omgevingsdienst Rivierenland.

Geachte griffier,

Hierbij ontvangt u de ontwerpen van de Jaarstukken 2017, het voorstel
voor de resultaatbestemming 2017 en de Programmabegroting 2019
van de Omgevingsdienst Rivierenland (ODR). In de bijlagen bij deze
brief treft u tevens een korte toelichting op deze stukken aan.
De ontwerpen zijn op 19 maart 2017 vastgesteld door het Dagelijks
Bestuur (DB) van de ODR.

Gemeenteraden kunnen conform de Gemeenschappelijke Regeling ODR
hun zienswijze kenbaar maken op deze ontwerpen. Wij verzoeken u de
eventuele reactie van uw Raad op elk van deze ontwerpen voor 4 juni
2018 schriftelijk aan ons mee te delen.

Na ontvangst van uw reactie worden de ontwerpen, onder bijvoeging
van de zienswijzen van de gemeenteraden c.q. Provinciale Staten, de
reactie van het DB daarop en, zonodig, een nota van wijziging, aange-
boden aan het Algemeen Bestuur (AB).
De behandeling van genoemde stukken in het AB is gepland op 2 juli
2018.

Met vriendelijke groet,
Het Dagelijks Bestuur van de Omgevingsdienst Rivierenland,

de voorzitter,

de secretaris,

C.A.H. Zondag

A. Schipper

Datum
20 maart 2018

Pagina
1 van 2

Ons kenmerk
Ons kenmerk

Uw kenmerk
Uw kenmerk

Behandeld door
A. Schipper
0344 - 57 93 14
a.schipper@odrivierenland.nl

Bijlagen
5

Afschrift aan
Naam

**Omgevingsdienst
Rivierenland**
Burgemeester van Lidth de
Jeudelaan 3
Postbus 6267
4000 HG Tiel

T 0344 - 57 93 14
E info@odrivierenland.nl
www.odrivierenland.nl

KvK 56452500
IBAN NL49BNGH0285157841
BTW NL 8521.32.104.B.01

Bijlage(n):

- Ontwerp Jaarstukken 2017 Omgevingsdienst Rivierenland.
- Accountantsverslag 2017 (bijlage bij jaarstukken)
- Conceptvoorstel AB resultaatbestemming Jaarrekening 2017
- Ontwerp Programmabegroting 2019 Omgevingsdienst Rivierenland
- Korte toelichting op de stukken

Datum

Dag maand jaar (voluit)

pagina

2 van 2

Ons kenmerk

Ons kenmerk

Omgevingsdienst
Rivierenland

Omgevingsdienst Rivierenland

Korte toelichting op:

- **Ontwerp jaarstukken 2017**
- **Voorstel resultaatbestemming jaarrekening 2017**
- **Ontwerpbegroting 2019**

Ontwerp jaarstukken 2017

Algemeen

Met de vastgestelde begroting 2017 verleende het Algemeen Bestuur (AB) mandaat aan de ODR voor het besteden van de in de begroting voorgestelde budgetten. Met voorliggende ontwerp jaarstukken wordt verantwoording afgelegd over de beleidsrealisatie en het behaalde financiële resultaat over 2017.

Resultaat

Het jaar 2017 sluit voor de ODR en de deelnemers in financiële zin met een positief rekeningsaldo van € 775.386,--. Het AB is bevoegd te besluiten over de bestemming van dit saldo.

Accountantsverklaring

Het AB is opdrachtgever van de accountant. In het rapport van bevindingen brengt de accountant verslag uit van de bevindingen en de uitkomsten van de controle van de jaarrekening. De accountant heeft geen specifieke aandachtspunten in het rapport opgenomen die om extra (bestuurlijke) aandacht vragen. De accountant geeft een goedkeurende controleverklaring bij de getrouwheid én de rechtmatigheid.

Beleidsmatige samenvatting

Samenvatting van de programm's

Programma 1 – Vergunningverlening

De ODR stelt zich tot doel dat vergunningaanvragen binnen de wettelijke termijnen worden afgehandeld en dat meldingen beoordeeld worden op juistheid en volledigheid.

Belangrijkste aandachtspunten:

- Sturen op doorlooptijden en kwaliteit.

Programma 2 – Toezicht en handhaving

De ODR zet zich ervoor in om te komen tot een zodanige naleving van de wettelijke voorschriften dat gezondheid, veiligheid, leefbaarheid en duurzaamheid optimaal worden bevorderd.

Belangrijkste aandachtspunten:

- Werken met brancheplannen en toezichtsplannen
- Toegenomen druk op de piketdienst door dumpingen drugsafval en asbest
- Uitvoering programma ketentoezicht conform plannen
- Energie als belangrijk thema doorgevoerd

Programma 3 – Specialisten en advies

In het programma stond centraal om kwalitatief hoogwaardige adviezen en juridische producten tijdig te leveren. Daarnaast heeft het programma betrekking op het leveren van de juiste ondersteuning op administratief- en informatievoorzieningsgebied aan de ODR.

Belangrijkste aandachtspunten:

- Werkafspraken met opdrachtgevers over kwaliteit en processen worden voortdurend besproken en waar nodig doorontwikkeld;
- zowel vanuit advies als vanuit juridische zaken is meer contact gezocht met opdrachtgevers in de vorm van portefeuillehoudersoverleggen, ruimtelijke- en casusoverleggen, en zaaksbesprekingen.

Programma 4 – Ketentoezicht

Met het Programma Ketentoezicht in Gelderland richt de ODR zich samen met de zes andere omgevingsdiensten op milieucriminaliteit en calculerend gedrag in de afvalstoffenketens. Het gaat daarbij om gedrag waarbij sprake is van (beoogd) geldelijk gewin en (een hoog risico op) grote milieuschade.

Belangrijkste aandachtspunten:

De vooraf geplande inzet en verwachte resultaten in de ketenaanpak in het stelsel v.w.b. de ketens asbest, verontreinigde grond en AEC-bodemas zijn gehaald. Kanttekening daarbij is dat er iets minder interventies zijn uitgevoerd in de keten verontreinigde grond en (veel) meer in de ketens asbest en AEC-bodemas. In totaal zijn meer interventies uitgevoerd dan vooraf gepland.

Financiën

Per programma is in het jaarverslag aangegeven of en in welke mate de doelstellingen uit de programmabegroting 2017 zijn gerealiseerd. De toelichting op de financiële afwijkingen is gegeven in de jaarrekening.

De belangrijkste oorzaken van het positieve resultaat over 2017 zijn:

- Meer inkomsten in de vorm van extra opdrachten vanuit de deelnemers buiten de structurele werkplannen om
- Meer bijbehorende kosten voor personele inzet
- Minder kosten voor de ODRN (complexe vergunningen) en het programma VVGB

Ontwikkeling Risico's

In de begroting 2017 zijn deze risico's als volgt gekwantificeerd:

Omschrijving	Kans-klasse	Bedrag	Kans	Risico	Jaar
Gemeentelijk maatwerk	1	200.000	2%	4.000	
Wegvallen subsidies	2	170.000	30%	51.000	2018
Verbeuren wettelijke dwangsommen	3	10.000	50%	5.000	
Invoering VPB	3	40.000	50%	20.000	2016
Individueel keuze budget	5	375.000	90%	Raming	2017
private kwaliteitsborging bouwtoezicht				PM	
Terugtrekking deelnemer	1	1.100.000	10%	110.000	
Informatievoorziening, stroomstoring, kabelbreuk e.d.	3	95.000	50%	47.500	
Output sturing (2018)				PM	
Totaal geïdentificeerde risico's				237.500	
Ongeïdentificeerde en kleine risico's	2	237.500	25%	59.375	
Benodigd weerstandsvermogen				296.875	

Het weerstandsvermogen valt met een ratio van 1,44 in de categorie C – voldoende. Dit is conform de vastgestelde uitgangspunten. De benoemde risico's hebben zich niet voorgedaan en hebben geen effect gehad op de bedrijfsvoering 2017, waar mogelijk zijn (verdere) maatregelen genomen.

Resultaatbestemming 2017

Het rekeningresultaat over 2017 is € 775.386,--. Voorgesteld wordt om de meeste gelden uit te keren aan de deelnemers. Het gaat om een bedrag van € 521.108,--. Met betrekking tot het restant, € 254.278,--, wordt voorgesteld dit toe te voegen aan een door het Algemeen Bestuur in te stellen bestemmingsreserve huisvesting.

Hieronder wordt de afrekening per deelnemer gepresenteerd:

Afrekening deelnemers	teruggave VVGB	teruggave ODRN	afrekening werkplannen	totaal	finale afrekening	actie
Gemeente Buren	€ -42.059	€ -37.928	€ 7.534	€ -72.454	€ -72.454	teruggave
Gemeente Culemborg	€ -18.191	€ -21.868	€ -15.366	€ -55.425	€ -55.425	teruggave
Gemeente Geldermalsen	€ -17.804	€ -28.990	afgerekend	€ -46.794	€ -46.794	teruggave
Gemeente Lingewaal	€ -8.644	€ -4.611	€ -18.200	€ -31.455	€ -31.455	teruggave
Gemeente Maasdriel	€ -16.643	€ -28.430	€ 53.033	€ 7.960	nihil	geen
Gemeente Neder-Betuwe	€ -31.738	€ -25.064	afgerekend	€ -56.802	€ -56.802	teruggave
Gemeente Neerijnen	€ -9.289	€ -12.651	€ 28.419	€ 6.478	nihil	geen
Gemeente Tiel	€ -75.862	€ -15.670	€ -11.860	€ -103.391	€ -103.391	teruggave
Gemeente West Maas en Waal	€ -37.157	€ -27.145	afgerekend	€ -64.301	€ -64.301	teruggave
Gemeente Zaltbommel	€ -58.444	€ -37.337	€ 5.296	€ -90.485	€ -90.485	teruggave
Provincie Gelderland	€ -	€ -8.342	afgerekend	€ -8.342	nihil	geen
	€ -315.832	€ -248.036	€ 48.856	€ -515.011	€ -521.108	

Teruggave op de taak VVGB-bedrijven

De deelnemers betalen jaarlijks een totale bijdrage van € 1.039.265,-- voor de taak. Deze bijdrage is gebaseerd op de historische afspraken zoals die zijn gemaakt bij het inbrengen van de taak. In de realisatie 2017 is deze taak goedkoper uitgevoerd. De onderbesteding bedraagt € 315.832,--. Omdat dit voordeel mede het positief rekeningresultaat vormt, gaat het weer terug naar de deelnemers. De verdeelsleutel is gebaseerd op de historische inbreng. De VVGB programma's zijn in ontwikkeling, en voorsnog gaan we uit van een incidentele teruggave.

Teruggave op taak complexe vergunningen

De deelnemers betaalden in 2017 een totale bijdrage van € 454.740,-- voor de taak. De werkzaamheden worden op basis van afspraken in het Gelderse stelsel uitgevoerd door de Omgevingsdienst Regio Nijmegen (ODRN). Dit jaar was er een onderbesteding op deze taak van totaal € 248.036,--. Omdat dit voordeel mede het positief rekeningresultaat vormt, gaat het weer terug naar de deelnemers. De verdeelsleutel is gebaseerd op de deelnemers bijdragen in de laatste begroting 2017 (berap 2017). Er is naar verwachting sprake van een structurele meevaller. In de berap van 2018 ontvangt u een voorstel voor de bijstelling van het structurele budget.

Afrekening van werkplannen op basis van nacalculatie

In 2017 was er sprake van een fors stijging van werkzaamheden. Dat leidde al halverwege het jaar tot een bijstelling van werkprogramma's met een tussentijdse afrekening voor de betreffende deelnemers. Ondank de tussentijdse afrekeningen was er eind 2017 sprake van grote verschillen in de realisatie van de werkprogramma's per deelnemer. Die varieerden van 92% tot 115% van de (bijgestelde) werkprogramma's.

Tot en met 2017 was er geen beleid voor verrekening geformuleerd. Vanaf 2018 is dit wel het geval vanwege de invoering van outputfinanciering. Om enigszins recht te doen aan de grote verschillen, is de lijn van medio 2017, n.l. afrekenen op basis van gebruik, als voorstel voor de bestemming doorgetrokken in de verdeling van het rekeningresultaat. De werkplannen van deelnemers zijn hierbij afgerekend op basis van de werkelijk gerealiseerde uren.

Daarbij geldt:

- Als er meer uren zijn afgenomen dan het werkplan wordt er extra betaald.
- Als er minder uren zijn afgenomen dan het werkplan wordt er terug betaald.

De totale afrekening bedroeg € 487.595,--. Aan de gemeente Geldermalsen, gemeente Neder-Betuwe, gemeente West Maas en Waal en de provincie Gelderland zijn vanwege de omvang van de kosten en de verwerking hiervan in de jaarrekening de extra uren inmiddels in rekening gebracht. Die vier afrekeningen maken deel uit van het positief rekeningresultaat. Bij de resultaatbestemming resteert nog een bedrag van € 48.856,-- dat op basis van nacalculatie is verrekend met de overige deelnemers.

Bestemmingsreserve ten behoeve van de huisvesting

Na teruggave van de VVGB-taak, de ODRN-taak en de afrekening van de werkplannen, resteert een bedrag van € 254.278,--. Er wordt voorgesteld dit bedrag toe te voegen aan een door het Algemeen Bestuur in te stellen bestemmingsreserve huisvesting. Deze middelen worden daarmee specifiek ingezet voor de uitgaven van het op handen zijnde huisvestingsvraagstuk van de ODR.

Het huisvestingsvraagstuk

Het huidige ODR-gebouw met 74 werkplekken is te klein geworden. Als gevolg van de inbreng van de bouwtekeningen van sommige deelnemers en de toename van de taken als gevolg van de groei van de economie is de ODR gegroeid. Inmiddels werken er ruim 150 fte bij de ODR. Het huidige gebouw is hiermee te klein geworden.

De ODR huurt momenteel het pand van Regio Rivierenland. Er is samen met Regio Rivierenland, een verkenning gemaakt naar de mogelijke huisvestingsopties. Daarbij is ook rekening gehouden met het feit dat er bij Regio Rivierenland een deel van de kantoorruimte beschikbaar komt vanwege het feit dat de GGD per 1 juli 2018 gebruik gaat maken van andere huisvesting. 7 maart 2018 heeft het Dagelijks Bestuur van de ODR in een gezamenlijke vergadering met het Dagelijks Bestuur van Regio Rivierenland vergaderd over de huisvestingsproblematiek. Uitkomst van deze vergadering is geweest dat er in volle vaart gewerkt wordt aan een oplossing van dit vraagstuk.

Daartoe is het de bedoeling is dat het Algemeen Bestuur van de ODR in een extra vergadering op 23 april 2018 bij elkaar komt om een aantal voorstellen te bespreken die dit probleem moeten oplossen. Voor de verdere uitwerking van deze voorstellen is extra geld nodig. Voorgesteld wordt om hiervoor geld te reserveren.

Begroting 2019 en meerjarenraming 2020 - 2022

Inleiding

Door het vaststellen van de begroting verleent het Algemeen Bestuur een mandaat aan de ODR voor het besteden van de in de begroting voorgestelde budgetten. Binnen de afspraken stelt deze begroting doelen voor de ODR met daarbij een scherp oog voor de (verwachte) ontwikkelingen omtrent dienstverlening, de fase waarin de ODR zich bevindt en de belangen van de deelnemers. 2019 wordt het jaar waarin outputfinanciering zal gaan plaatsvinden op basis van het aantal afgenomen producten. In 2018 worden hiervoor de voorbereidingen getroffen.

Voor elk programma zijn in de begroting de belangrijkste doelen benoemd, de speerpunten van het beleid samen met indicatoren en de belangrijkste aandachtspunten. Ten opzichte van de primitieve begroting 2018 zijn er naast de loon- en prijsindexering en de extra structurele bijdrage van Maasdriel geen substantiële wijzigingen in de begroting opgenomen. Zie hiervoor verder de paragraaf Financiën.

De meerjarenbegroting 2020 – 2022 geeft overzicht van de ontwikkeling.

Bij de begroting is een meerjarenbegroting conform de voorschriften uit het BBV opgesteld. De meerjarenbegroting geeft een (structurele) doorkijk naar de ontwikkelingen van de begroting. De meerjarenbegroting is tegen constante prijzen opgesteld.

Belangrijkste ontwikkelingen

1. Vergunningverlening	2. Toezicht en handhaving
Te bereiken effect De ODR stelt zich tot doel dat vergunningaanvragen binnen de wettelijke termijnen worden afgehandeld en dat meldingen worden beoordeeld op juistheid en volledigheid. Belangrijkste aandachtspunten 1. Tijdige en geïntegreerde vergunningen 2. Voldoen aan inhoudelijke kwaliteit 3. Bestuurlijke sturing op strategie en afstemming op ruimtelijke mogelijkheden/ambities 4. Uitvoeren afspraken met opdrachtgevers 5. Implementatie omgevingswet	Te bereiken effect De ODR zet zich ervoor in om te komen tot een zodanige naleving van de wettelijke voorschriften dat gezondheid, veiligheid, leefbaarheid en duurzaamheid optimaal worden bevorderd. Belangrijkste aandachtspunten 1. Uitvoeren jaarprogramma's deelnemers en projecten ketentoezicht 2. Efficiënt proces van toezicht en handhaving 3. Toezichtsplannen en brancheanalyses als basis voor toezicht 4. Verbeteren professionaliteit toezichthouders 5. Piket neemt toe in belang

3. Advisering	4. Stelseltaken
Te bereiken effect De ODR stelt zich tot doel om adequaat advies te verstrekken op het gebied van bijvoorbeeld geluid, bodem, lucht, monumenten, archeologie en externe veiligheid aan de gemeenten en de provincie omtrent het ontwikkelen, inrichten en beheren van een duurzame leefomgeving. Daarnaast worden handhavingszaken en bezwaar- en beroepszaken adequaat, volgens het regionale VTH beleid en binnen gestelde termijnen afgehandeld. Op het gebied van ondersteuning worden administratieve processen uitgevoerd en wordt de informatievoorziening van de ODR beheerd en doorontwikkeld. Belangrijkste aandachtspunten 1. Realiseren van de werkprogramma's 2. Adviseren vanuit kansen en mogelijkheden in plaats vanuit beperkingen. 3. Verbinding zoeken met opdrachtgevers en portefeuillehouders bij majeure en politiek gevoelige dossiers 4. Doorontwikkelen van de informatiehuishouding en een informatiebeleidsplan opstellen	Te bereiken effect Vanuit het Rijk worden – via de landelijke checklist - forse (inrichtings-)eisen gesteld aan de Omgevingsdiensten wat betreft de aanpak van milieucriminaliteit (samenwerking met OM) en ketentoezicht. De noodzaak van een betere aanpak van deze twee (samenhangende) taakvelden wordt in Gelderland onderschreven. De partners in Gelderland hebben de ambitie uitgesproken om ketentoezicht in Gelderland zodanig vorm te geven dat minimaal wordt voldaan aan de KPMG-kwaliteitscriteria en dat de Gelderse uitvoering van ketentoezicht landelijk op de kaart staat. Belangrijkste aandachtspunten 1. Zicht krijgen en houden op risicovolle ketens en malafide actoren 2. Maken van risicoanalyses en het stellen van prioriteiten in de ketenaanpak bij asbest, verontreinigde grond en AEC-bodemas 3. Gericht nader onderzoek doen naar risicobedrijven in de risicovolle ketens 4. Kunnen optreden bij gegrond vermoeden. Door handhaving malafide ketenactoren aanpakken 5. Dit alles in samenwerking met de zeven OD's en de ketenpartners.

Financiën

Per programma is in de begroting aangegeven wat we willen bereiken en wat we daar voor gaan doen. De toelichting op het financiële resultaat is opgenomen in de financiële begroting. De onderdelen van de begrotingsontwikkelingen zijn:

	Omschrijving	Bedrag
A	Begrotingstotaal Berap '17	14.123.754
B	Ontwikkeling loonsom (2,7%)	291.886
C	Periodieken 2019	14.000
D	Ontwikkeling prijs (1,4%)	44.484
E	Verlagen subsidie EV	-5.049
F	Extra taken Maasdriel	250.000
	Totaal structureel	14.719.075
G	Onttrekking reserves	15.925
	Begrotingstotaal 2019	14.735.000

Het begrotingstotaal (A) sluit aan op de structurele lasten in de jaarschijf 2018 van de Bestuursrapportage 2017. De budgetten zijn geïndexeerd (B+D) conform de afspraken in de kadernota begroting ODR, en verder is er een ophoging in verband met verwachte periodieken (C). *Hierbij maken we de kanttekening dat het onze verwachting is dat de werkelijke loonindex 2019 fors hoger zal liggen. Op basis van de berekening van onze salarisadministratie verwachten wij dat de loonkosten 2019 naar verwachting in totaal zo'n € 600.000 zullen stijgen.*

De subsidie Externe Veiligheid wordt lager. Dit is verrekend binnen de begroting van de ODR, zodat dit geen hogere deelnemersbijdragen tot gevolg heeft (E). De gemeente Maasdriel heeft in oktober 2017 laten weten dat ze structureel € 250.000 extra beschikbaar stellen bovenop de bijdrage zoals opgenomen in de vastgestelde begroting 2017 van de ODR. (F).

In het geraamde begrotingssaldo zijn elk jaar ook incidentele baten en lasten opgenomen. Voor een goed beeld van de begroting is het gewenst deze in beeld te brengen. In 2019 gaat het om afkoop PAO's (F), deze vallen in 15 jaar vrij. Dit geldt ook voor de meerjarenbegroting 2020 – 2022. Met ingang van 2019 worden er geen onttrekkingen meer gedaan aan de reserve doorlopende kwaliteitsontwikkeling, aangezien deze tot en met 2018 loopt.

Navolgende tabel geeft de bijdrage per deelnemer:

Bijdrage	Begroting 2018 na wijziging	Begroting 2019
Gemeente Buren	2.168.591	2.223.183
Gemeente Culemborg	1.266.702	1.298.580
Gemeente Geldermalsen	1.548.317	1.587.303
Gemeente Lingewaal	263.246	269.875
Gemeente Maasdriel	1.317.340	1.600.510
Gemeente Neder-Betuwe	1.445.921	1.482.286
Gemeente Neerijnen	720.788	738.936
Gemeente Tiel	894.588	917.114
Gemeente West Maas en Waal	1.497.250	1.534.950
Gemeente Zaltbommel	2.122.611	2.176.007
Provincie Gelderland	450.784	461.503
Bijdrage Omgevingsdiensten	290.772	297.032
Archeologie	43.848	43.848
Externe Veiligheid	108.922	103.873
Overige bijdragen		
Totaal	14.139.679	14.735.000

Ontwikkeling Risico's

In de vergadering van het Algemeen bestuur van 14 december 2015 is de notitie "Risicomanagement en bepaling van het weerstandsvermogen". Bij het opstellen van de begroting 2019 zijn de risico's geactualiseerd.

De volgende risico's zijn vervallen als (apart) risico:

- Verbeuren van wettelijke dwangsommen bij het niet tijdig (kunnen) beslissen. > Dit risico is ondergebracht bij de ongeïdentificeerde en kleine risico's.
- Informatie voorziening. Indien systemen de data niet meer kunnen leveren zal dit leiden tot een productieverlies. Dit kan voorkomen door bijvoorbeeld stroomstoringen, kabelbreuk, hardware- of softwarematige storingen. > Dit risico is ondergebracht bij de ongeïdentificeerde en kleine risico's.

- Implementatie outputsturing. De implementatie van de outputsturing is een risico voor de organisatie. De informatie en afrekensystematiek moet goed op orde zijn. Tevens dient er voldoende kennis en kunde aanwezig te zijn om alles op tijd te kunnen realiseren. Daarbij zijn twee onderdelen een risico voor de ODR. Ten eerste het tijdig implementeren van de outputsturing en ten tweede, op termijn, de informatieproducten die met de output voortgang en afrekening samenhangen tijdig en adequaat te kunnen leveren. > Dit risico is in 2017 ondervangen door het vaststellen van de spelregels voor outputfinanciering. Daarnaast worden in 2018 de informatieproducten ontwikkeld die moeten worden gebruikt bij outputsturing.

Omschrijving	Kans-klasse	Bedrag	Kans	Risico
Beschikbaarheid gekwalificeerd personeel	3	405.000	50%	202.500
Wegvallen subsidies	2	145.000	30%	43.500
Outputsturing	1	375.000	10%	37.500
Private kwaliteitsborging bouwtoezicht				PM
Totaal geïdentificeerde risico's				283.500
Ongeïdentificeerde en kleine risico's	2	283.500	25%	70.875
Benodigd weerstandsvermogen				354.375

Weerstandscapaciteit

	Bedrag per 31-12-2017	Vrij deel	Correctie	Beschikbaar
Algemene reserve	303.449	303.449	100%	303.449
Onvoorzien	45.000			45.000
				348.449

Weerstandsvermogen

Tabel: Beoordeling weerstandsvermogen

Waardering	Ratio*	Betekenis
A	> 2,0	Uitstekend
B	1,5 - 2,0	Ruim voldoende
C	1,0 - 1,5	Voldoende
D	0,8 - 1,0	Matig
E	0,6 - 0,8	Onvoldoende
F	< 0,6	Ruim onvoldoende

* Ratio = Weerstandscapaciteit / Risico's

Weerstandscapaciteit € 348.449 / geïdentificeerde risico's € 354.375 weerstandsvermogen = 0,98

Het weerstandsvermogen valt in categorie D – Matig.

De ODR staat voor een solide financieel beleid. We streven ernaar om, conform het vastgestelde beleid, het weerstandsvermogen op de norm van C (1,0 – 1,5) te hebben om de deelnemers zo min mogelijk in het lopende jaar om extra bijdrage te hoeven vragen. Gezien de zeer geringe afwijking van de norm zal het weerstandsvermogen nu niet worden aangevuld tot 1,0.

Omgevingsdienst
Rivierenland

Jaarstukken 2017

Omgevingsdienst Rivierenland

Status : Ontwerp
Versie : DB 19 maart 2018

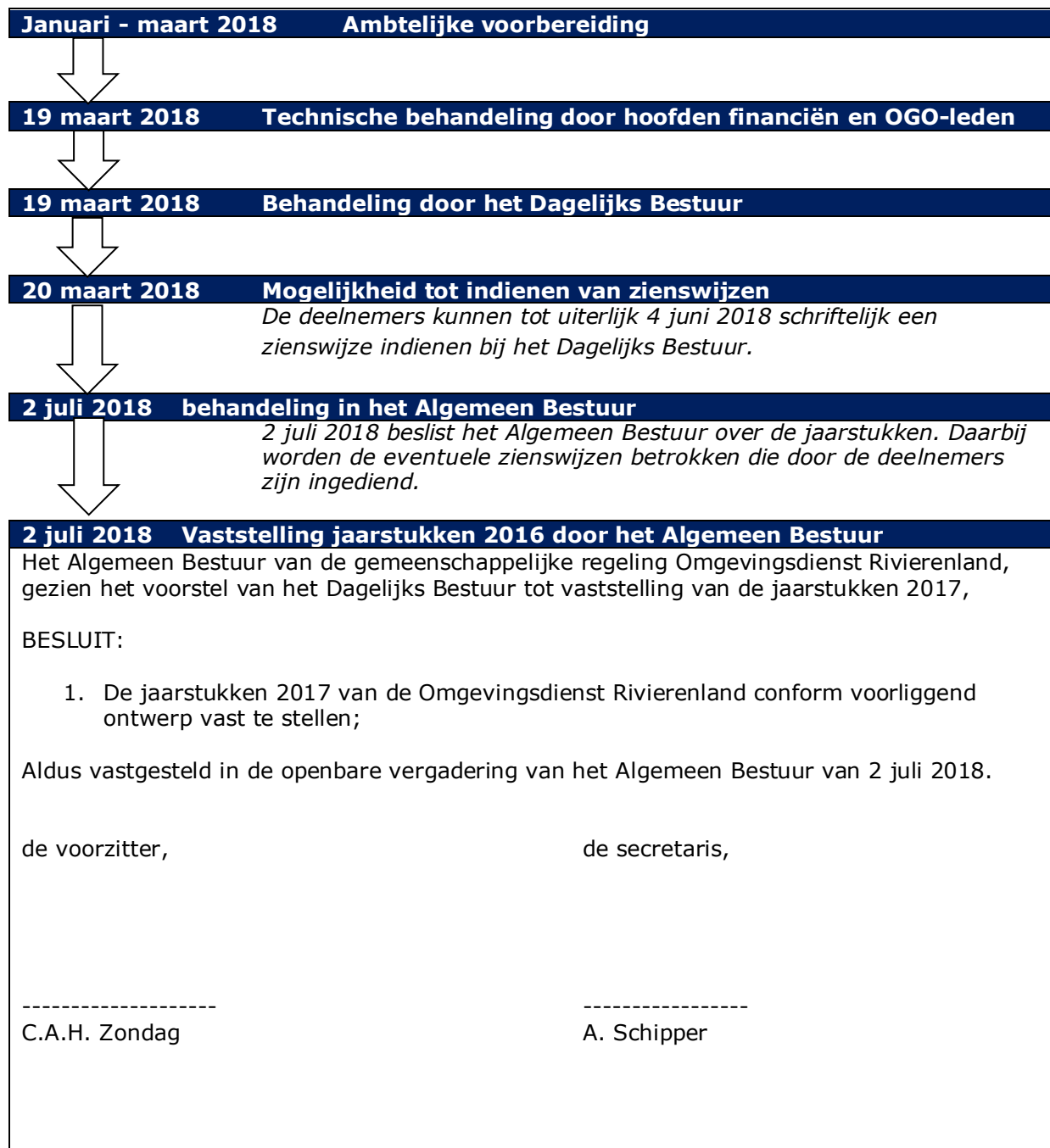
Inhoudsopgave

BESLUITVORMING JAARSTUKKEN 2017	2
INLEIDING JAARSTUKKEN 2017	3
JAARVERSLAG.....	10
TOTAAL OVERZICHT	11
PROGRAMMA'S	13
PROGRAMMA 1: VERGUNNINGVERLENING.....	14
PROGRAMMA 2: TOEZICHT EN HANDHAVING.....	18
PROGRAMMA 3: SPECIALISTEN EN ADVIES	24
PROGRAMMA 4: KETENTOEZICHT GELDERS STELSEL	28
PARAGRAFEN	31
WEERSTANDSVERMOGEN EN RISICOBEBEERSING.....	32
ONDERHOUD KAPITAALGOEDEREN.....	35
FINANCIERING.....	36
BEDRIJFSVOERING	38
JAARREKENING.....	44
OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN	52
CONTROLEVERKLARING.....	55
BIJLAGEN	59
OVERZICHT INVESTERINGEN	60
ROBUUSTHEID ODR (IN RELATIE TOT KC 2.1).....	61
PROCESCRITERIA ODR (IN RELATIE TOT KC 2.1).....	63
BIJDRAGE DEELNEMERS	65

Besluitvorming jaarstukken 2017

Procedure

De jaarstukken kennen de volgende bestuurlijke procedure:

Inleiding Jaarstukken 2017

Inleiding

Hierbij bieden we u de jaarstukken 2017 aan van de Omgevingsdienst Rivierenland (ODR). In het jaarverslag ziet u dat veel van de geformuleerde ambities zijn gerealiseerd. Wij zijn dan ook trots dat dit met elkaar is gerealiseerd. De komende jaren zullen we verder gaan met de doorontwikkeling van de ODR.

Bij de aanbidding van deze jaarrekening vindt u ook de controle verklaring van de accountant. De accountant heeft vastgesteld dat de rekening een getrouw beeld vertoont van de financiële stand van zaken van de ODR. Ook heeft de accountant geconstateerd dat alles rechtmatig is verlopen. De controle verklaring is achter de jaarrekening opgenomen.

Financieel resultaat

De jaarrekening laat een positief resultaat zien. Het voordelig saldo voor bestemming bedraagt € 775.386,--. In de programmarekening is een toelichting gegeven op het resultaat. Voor de bestemming van het resultaat zal een apart voorstel aan u worden gedaan.

Algemene ontwikkelingen

Toename werkzaamheden

De toename in het aantal vergunningaanvragen die eind 2014 is ingezet, heeft zich na 2015 en 2016 ook in 2017 doorgezet. De toename in economische bedrijvigheid, zowel landelijk als regionaal, vertaalt zich in aantrekkelijke bouwactiviteiten en daarmee legesopbrengsten.

Naar verwachting zal de economie ook in 2018 nog behoorlijk groeien, waarbij ook de bouwsector nog zal groeien, al is het groeitempo waarschijnlijk lager dan in de afgelopen 3 jaar. In de werkprogramma's voor 2018 is met deze ontwikkelingen rekening gehouden. Dit in de volle breedte van het werkprogramma; meer aanvragen voor het bouwen van woningen, bedrijven, enz. leiden ook tot meer adviezen voor bodem, meer toezichtstaken, meer bezwaar en beroep, meer administratieve werkzaamheden, enz.

Krapte op de arbeidsmarkt

De aantrekkelijke economie leidt ook tot een krappere arbeidsmarkt. Dit leidt tot het steeds moeilijker kunnen aantrekken van (tijdelijk) personeel en het moeilijker vasthouden van personeel. Dit geldt in het bijzonder voor functies op het vlak van bouwen en milieu: vergunningverleners, toezichthouders en de inhoudelijk deskundigen.

De ODR moet alle zeilen bijzetten, waarbij onorthodoxe maatregelen (inzet nieuwe media, W&S bureaus, samenwerking in het Gelders Stelsel, enz.) ingezet worden. Mocht er onvoldoende capaciteit uit de markt te krijgen zijn, dan zal de kwaliteit van het geleverde werk onder druk staan. We zullen hierover steeds tijdig communiceren zodat onze opdrachtgevers keuzes kunnen maken.

Privatisering bouwregelgeving

Het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties werkt nog steeds aan een nieuw stelsel voor het bouwtoezicht in Nederland. Kern is dat in de toekomst bouwpartners zelf hun kwaliteitsborging moeten regelen. Het bevoegd gezag kijkt naar welstand, ruimtelijke ordening en de veiligheid van derden. Private partijen zorgen zelf voor het voldoen aan het Bouwbesluit.

De ontwikkelingen rondom de privatisering Bouwtoezicht kunnen er op termijn toe leiden dat een deel van de bouwplantoetsing buiten het publieke domein wordt verricht.

De verschuiving hiervan naar de private markt kan voor de ODR betekenen dat het huidige werkaanbod deels verplaatst wordt naar buiten de ODR. Het is belangrijk dat de ODR deze

ontwikkelingen op de voet volgt, aangezien deze effect kunnen hebben op de verhouding formatie-werkaanbod.

Besluitvorming over dit stelsel is ook in 2017 vertraagd, culminerend in het terugtrekken van het wetsvoorstel (Wet Kwaliteitsborging voor het bouwen, Wkb) door het kabinet na behandeling van dat wetsvoorstel in de Eerste kamer. Ontwikkelingen zullen door de ODR op de voet worden gevolgd.

Resultaten pilot klanttevredenheidsonderzoeken

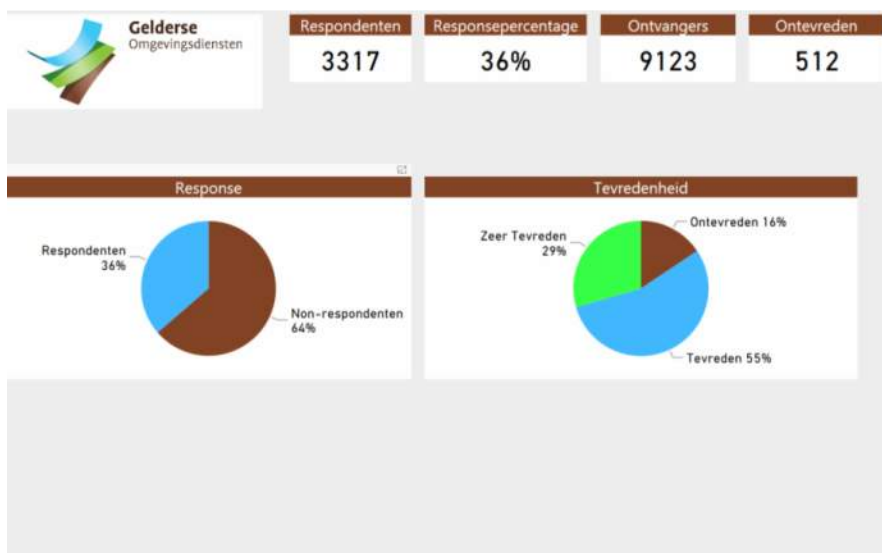
Tevreden klanten en burgers en bedrijven die de dienstverlening als goed ervaren. Dat is één van de ambities van de ODR. Om de tevredenheid bij burgers en bedrijven te meten is de ODR voor de zomervakantie 2016 gestart met een pilot klanttevredenheidsonderzoek onder aanvragers van een omgevingsvergunning bouw. Deze pilot is in 2017 succesvol afgerond. In 2017 is het klanttevredenheidsonderzoek uitgebreid, tot een groter pakket van diensten die de ODR levert. In 2018 wordt dit verder uitgebreid.

Aanvragers krijgen na afronding van de aanvraag per e-mail de gelegenheid om aan te geven hoe tevreden zij hierover waren. Daarbij hebben mensen kunnen aangeven, waarom zij (on)tevreden zijn.

Burgers die aangeven ontevreden te zijn over hun contact met de ODR worden hierover gebeld en gevraagd naar een toelichting. In het algemeen wordt dit door de betrokkenen goed ontvangen.

De resultaten van de klanttevredenheidsonderzoeken, liggen in lijn met de resultaten van de andere omgevingsdiensten in het Gelders Stelsel. In de eerste figuur hieronder ziet de recente cijfers van de ODR, in de tweede figuur hieronder de recente cijfers van alle omgevingsdiensten in het Gelders Stelsel.

Omgevingswet

Binnen de Gelderse Omgevingsdiensten is in 2016 een projectgroep gestart met de gezamenlijke voorbereiding op de Omgevingswet, die naar verwachting in 2021 in werking treedt. Op 15 juni 2016 hebben de gezamenlijke directeuren het projectplan Omgevingswet vastgesteld: het projectplan voorziet in een impactanalyse (wat verandert er precies in de regelgeving en wat betekent dat voor gemeenten en omgevingsdiensten?) en een 'routekaart' voor de implementatie. Daarbij wordt ook gekeken naar wat de Gelderse Omgevingsdiensten samen kunnen doen om de veranderingen die moeten worden doorgevoerd te implementeren. Naast de Gelderse projectgroep nemen we als ODR ook deel in een regiobreed overleg over de omgevingswet. Samen met alle deelnemers proberen we waar dit gewenst is, samen te werken en af te stemmen.

Een robuuste omgevingsdienst

Naast de begroting heeft de ODR voor de komende jaren een nieuw concernplan opgesteld. Hierin staat de ambitie geformuleerd om in 2018 een toekomstbestendige, professionele en procesgerichte uitvoeringsdienst te zijn. Het concernplan omvat een aantal projecten en activiteiten. In de paragraaf bedrijfsvoering informeren wij u verder over het plan en de stand van zaken m.b.t. de uitvoering.

Output sturing

Bij de oprichting van de ODR op 1 april 2013 zijn medewerkers vergunningverlening, toezicht en handhaving van de partners in dienst gekomen van de ODR. De producten die de ODR aan haar partners levert, zijn gebaseerd op de ingebrachte formatie. Daarbij kreeg de ODR de opdracht mee, om binnen vijf jaar over te gaan naar outputfinanciering.

Outputfinanciering betekent dat opdrachtgevers de ODR betalen voor daadwerkelijk geleverde producten en diensten. Op 26 juni heeft het Algemeen Bestuur (AB) hiervoor de meeste spelregels vastgesteld. Hierbij is vooral nauwkeurig gekeken naar de herijking van de kengetallen: het aantal uur dat gemiddeld nodig is om een product te realiseren. Op 9 oktober heeft het AB ingestemd met een advies van bureau Seinstra van de Laar hierover en is het Productenboek 2018 met daarin de kengetallen vastgesteld. Hierdoor kunnen we met ingang van 2018 overgaan op outputfinanciering.

In 2019 starten we met het afrekenen van producten. In 2018 beginnen we met het afrekenen op basis van de geleverde diensten in de vorm van uren, zodat alle deelnemers steeds meer gevoel krijgen bij outputfinanciering. Verder gaan we er in 2018 voor zorgen dat de registraties helemaal op orde zijn. Samen met de deelnemers gaan we werken aan de betrouwbaarheid en de begrijpelijkheid van de informatie. Zo nodig zullen we ook verschillenanalyses maken, zodat het afrekenen op producten in 2019 voor iedereen een logische stap is.

Actualiteiten

Stalbrand Erichem/Knorhof

Op 27 juli heeft een brand het gehele stallencomplex van de Knorhof in Erichem verwoest. De naar schatting 20.000 varkens zijn daarbij gestikt en verbrand. Tijdens de brand is veel asbest vrijgekomen. De ODR heeft in eerste instantie toezicht gehouden op de sanering het stallencomplex en het opruimen van de omgeving. Deze werkzaamheden waren begin oktober afgerond. Vervolgens heeft er veel overleg plaatsgevonden over de sanering van de vloeistof die zich nog in de mestput bevond en over de sanering van de naar schatting 4000 kuub puin dat zich nog op het terrein bevindt. Begin januari zijn de saneringswerkzaamheden voor de mestput afgerond en ligt er een plan van aanpak gereed voor de sanering van het puin. Alvorens hier uitvoering aan te kunnen geven is overleg en instemming van de inspectie SZW noodzakelijk

Aanpak breedplaatvloeren

Eind mei stortte een deel van de in aanbouw zijnde parkeergarage bij Eindhoven Airport in. Uit onderzoek van TNO en een door de aannemer aangezocht bureau kwam naar voren, dat dit te wijten is aan een technische fout in de vloerplaten, in combinatie met de krachten die daarop kwamen te staan. Op de website van de NOS staat een video waarin u kunt zien, hoe een deel van de parkeergarage instortte.

Het Ministerie van Binnenlandse Zaken heeft alle gemeenten hierop opgedragen om een inventarisatie te maken van gebouwen waar mogelijk ook gebruik gemaakt is van deze constructie en wat de risico's hiervan zijn. De deelnemende gemeentes met bouwtaken hebben de ODR gevraagd dit onderzoek voor hen uit te voeren. Hiervoor hebben wij een plan van aanpak ontwikkeld en zijn vanwege de veiligheid hier zo snel mogelijk aan de slag mee gegaan. Dit project loopt door in 2018.

De aanpak bestaat uit:

- a) Het in kaart brengen om welke gebouwen het gaat en welke risico's dit op zou kunnen leveren. De eigenaren van deze gebouwen krijgen van ons een brief, waarin staat dat zij onderzoek moeten laten doen naar de constructie. Wij zien er vervolgens op toe dat dit onderzoek (goed) gebeurt.
- b) voor gebouwen die publiek toegankelijk zijn, zoals kantoren, winkels, bibliotheken en ziekenhuizen, doen wij hier zelf aanvullend onderzoek naar. Hiervoor hebben wij een constructeur in de arm genomen die de door de eigenaar aangeleverde constructieve gegevens kan beoordelen. Daarnaast voeren wij ook fysieke controles uit. De eigenaren zijn zelf verantwoordelijk voor de kosten die dit onderzoek met zich meebrengt, evenals voor eventuele maatregelen die moeten worden genomen om de veiligheid van het gebouw weer te kunnen garanderen.

Huisvesting

Het huidige ODR-gebouw is te klein geworden omdat de organisatie de laatste jaren is gegroeid en vooralsnog blijft groeien. De ODR huurt momenteel het pand van de Regio Rivierenland. Er vindt begin 2018, samen met de Regio Rivierenland, een verkenning plaats naar de mogelijke huisvestingsopties. Dit vanuit zowel het perspectief van de Regio Rivierenland als eigenaar als het perspectief van de Regio Rivierenland en de Omgevingsdienst Rivierenland als gebruiker. De planning is om de uitkomst van de verkenning in maart 2018 bij het Dagelijks Bestuur te agenderen.

Ontwikkeling bij het bestuur

De volgende leden hebben dit jaar afscheid genomen uit het AB van de ODR:

Dhr. H.N. de Ronde, gemeente Buren, Dhr. C.W. Veerhoek, gemeente Neder-Betuwe, tevens DB-lid. De ODR wil ze hartelijk danken voor de inzet en bevologenheid waarmee ze ieder op hun eigen wijzen de ODR hebben bestuurd.

De samenstelling van het AB was per 31 december 2017 als volgt:

Deelnemer	AB-lid
Gemeente Buren	Mw. S.T. Klein
Gemeente Culemborg	Dhr. J. Reus
Gemeente Geldermalsen	Dhr. R.S. van Meygaarden (plv voorzitter)
Gemeente Lingewaal	Dhr. G. Bel
Gemeente Maasdriel	Dhr. J.H.L.M. de Vreede
Gemeente Neder-Betuwe	Dhr. J.W. Keuken
Gemeente Neerijnen	Dhr. H.H. de Vries
Gemeente Tiel	Dhr. L. Verspuij
Gemeente West Maas en Waal	Dhr. S.A.M. Bos
Gemeente Zaltbommel	Dhr. C.A.H. Zondag (voorzitter)
Provincie Gelderland	Dhr. J.J. van Dijk

de samenstelling van het DB was per 31 december 2017 als volgt:

DB lid	Functie
Dhr. C.A.H. Zondag	Voorzitter
Dhr. R.S. van Meygaarden	plv voorzitter
Dhr. S.A.M. Bos	Lid
Mw. S.T. Klein – de Jong	Lid

Binnen het Dagelijks Bestuur vervullen dhr. Zondag en dhr. van Meygaarden, hiertoe aangewezen door het Algemeen Bestuur, de rol van voorzitter respectievelijk vicevoorzitter. Qua inhoudelijke portefeuilles besloot het Dagelijks Bestuur deze te koppelen aan de programma's uit het concernplan.

Per 31-12-2017 ziet deze portefeuillevverdeling er als volgt uit:

Programma	DB-lid
1. Leiderschap	Dhr. Zondag
2. Strategie en beleid	Dhr. Van Meygaarden
3. Management van medewerkers	Dhr. Zondag
4. Management van middelen	Dhr. Zondag
5. Management van processen	Mw. Klein-de Jong
6. Klanten en partners	Dhr. Bos

7. Medewerkers	Dhr. Zondag
8. Maatschappij	Dhr. Zondag
9. Bestuur en financiers	Mw. Klein-de Jong
10. Verbeteren en vernieuwen	Dhr. Bos

Mw. Klein-de-Jong vervult vanuit de portefeuille Bestuur en financiers tevens de rol van voorzitter van het Bestuurlijk opdrachtgeversoverleg (BOGO). De secretaris van het Algemeen Bestuur en het Dagelijks Bestuur is de heer drs. A. Schipper.

Leeswijzer

De jaarstukken bestaan uit het jaarverslag en de jaarrekening. In het jaarverslag vindt u de programmaverantwoording en de paragrafen. De programmaverantwoording bevat de beleidsmatige toelichting op de zaken die de ODR in 2017 heeft uitgevoerd. In de paragrafen wordt een dwarsdoorsnede van de programma's gegeven. De basis hiervoor is de begroting 2017 na wijziging.

In de jaarrekening vindt u de balans met de toelichting hierop. Vervolgens komen de programmarekening en de toelichting op het resultaat aan bod en de controleverklaring van de accountant. In de bijlagen vindt u achtereenvolgens de Investeringsstaat, het overzicht van kredieten.

Volgens de regels van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) volgt het jaarverslag de begroting. Dat betekent dat dit jaarverslag en de jaarrekening zijn gebaseerd op de begroting die anderhalf jaar geleden door het Algemeen Bestuur is vastgesteld. Sinds die tijd is er veel gebeurd. U werd daarover geïnformeerd met de bestuursrapportage 2017 en in de managementrapportages.

Jaarverslag

De opzet van het jaarverslag

Dit jaarverslag gaat in op de realisatie van de doelstellingen uit de geactualiseerde programmabegroting 2017 van de Omgevingsdienst Rivierenland. We rapporteren over de uitkomsten aan het einde van het jaar zoals we die hebben gerealiseerd per 31 december 2017 en lichten afwijkingen toe. Daarnaast geven we een actueel overzicht van de realisatie van de deelnemersbijdrage. In het jaarverslag hanteren we de programma-indeling van de begroting 2017.

Betekenis en toepassing van de kleuren

In dit jaarverslag wordt het stoplichtmodel gebruikt om de realisatie aan te geven. Per programmaonderdeel stellen we de volgende vragen ten aanzien van resultaat, tijd en middelen:

Resultaat: Is het gelukt om de beleidsinhoudelijke afspraken te realiseren?

Tijd: Is het (deel)resultaat binnen de afgesproken tijd gerealiseerd?

Middelen: Zijn de toegekende middelen toereikend geweest?

Resultaat en Tijd

Bij Resultaat en Tijd is de betekenis van de antwoordkleuren als volgt:

 Ja, dit is gelukt	 Dit is deels gelukt	 Nee, dit is niet gelukt
---	---	---

Middelen

Bij Middelen is de betekenis van de antwoordkleuren als volgt:

 Ja, de uitgaven zijn op of binnen het budget gebleven	 n.v.t.	 Nee, budget is overschreden
---	--	---

Het betreft hier het resultaat van het jaar 2017 per 31 december. Bij middelen werkt het totaliseren per programma anders dan bij resultaat en tijd. Als een programmaonderdeel rood scoort, hoeft het hele programma nog niet rood te scoren.

De totaalscore van het programma is afhankelijk van de grootte van de afwijkingen per programmaonderdeel.

Voorbeeld 1: Als twee programmaonderdelen oranje scoren op resultaat omdat deels het onderwerp is gerealiseerd, terwijl de andere onderdelen groen scoren, dan kan de totale uitkomst van het programma, ondanks de deels gerealiseerde onderdelen, groen scoren. Dit als het gewogen resultaat gelet op het feit dat de realisatie overwegend positief is.

Voorbeeld 2: als er twee programmaonderdelen rood scoren met elk een overbesteding van € 30.000 en er één programmaonderdeel is met een onderbesteding van € 100.000, dan scoort het totale programmaonderdeel groen. Dit aangezien op het totaal van het programma dan een onderbesteding van € 40.000 gerealiseerd is.

Totaal overzicht

Resultaat eind 2017				
	Resultaat	Tijd	Middelen	Gewijzigde risico's
Programma 1: Vergunningverlening				-
Programma 2: Toezicht en handhaving				-
Programma 3: Specialisten en advies				-
Programma 4: Ketentoezicht				-

Samenvatting van de programma's	
Programma 1 – Vergunningverlening De ODR stelt zich tot doel dat vergunningaanvragen binnen de wettelijke termijnen worden afgehandeld en dat meldingen beoordeeld worden op juistheid en volledigheid. Belangrijkste aandachtspunten • Sturen op doorlooptijden en kwaliteit.	Meer info op het programma
Programma 2 – Toezicht en handhaving De ODR zet zich ervoor in om te komen tot een zodanige naleving van de wettelijke voorschriften dat gezondheid, veiligheid, leefbaarheid en duurzaamheid optimaal worden bevorderd. Belangrijkste aandachtspunten • Werken met brancheplannen en toezichtsplannen • Toegenomen druk op de piketdienst door dumpingen drugsafval en asbest • Uitvoering programma ketentoezicht conform plannen • Energie als belangrijk thema doorgevoerd	Meer info op het programma
Programma 3 – Specialisten en advies In het programma stond centraal om kwalitatief hoogwaardige adviezen en juridische producten tijdig te leveren. Daarnaast heeft het programma betrekking op het leveren van de juiste ondersteuning op administratief- en informatievoorzieningsgebied aan de ODR. Belangrijkste aandachtspunten • Werkafspraken met opdrachtgevers over kwaliteit en processen worden voortdurend besproken en waar nodig doorontwikkeld; • zowel vanuit advies als vanuit juridische zaken is meer contact gezocht met opdrachtgevers in de vorm van PoHo's, ruimtelijke en casusoverleggen, en zaaksbesprekingen.	Meer info op het programma

Programma 4 – Ketentoezicht Met het Programma Ketentoezicht in Gelderland richt de ODR zich samen met de zes andere omgevingsdiensten op milieucriminaliteit en calculerend gedrag in de afvalstoffenketens. Het gaat daarbij om gedrag waarbij sprake is van (beoogd) geldelijk gewin en (een hoog risico op) grote milieuschade. Belangrijkste aandachtspunten De vooraf geplande inzet en verwachte resultaten in de ketenaanpak in het stelsel v.w.b. de ketens asbest, verontreinigde grond en AEC-bodemas zijn gehaald. Kanttekening daarbij is dat er iets minder interventies zijn uitgevoerd in de keten verontreinigde grond en (veel) meer in de ketens asbest en AEC-bodemas. In totaal zijn meer interventies uitgevoerd dan vooraf gepland.	<i>Meer info op het programma</i>
---	--

Programma's

Programma 1: Vergunningverlening

Wat hebben we bereikt?

Doel

Vergunningaanvragen moeten binnen de wettelijke termijnen worden afgehandeld en meldingen moeten worden beoordeeld op juistheid en volledigheid. Beide procedures moeten geïntegreerd worden behandeld in het kader van de WABO, waarbij aansluiting moet zijn met de gemeentelijke loketten.

Wettelijk Kader

- WABO
- Bouwbesluit 2012
- Woningwet
- Activiteitenbesluit
- Wet milieubeheer
- Rechtstreeks werkende gemeentelijke en provinciale verordeningen
- Alle overige wet- en regelgeving zoals opgenomen in het mandaatregister van de ODR
- Basisregistraties Adressen en Gebouwen (BAG)
- Basis Registratie Personen (BGR)
- Wet Waardering Onroerende Zaken (WOZ)
- Wet bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur (BIBOB)

Wat hebben we gedaan?

Inhoud van het programma

De afdeling Vergunningverlening van de ODR handelt uit naam van de deelnemers aanvragen van omgevingsvergunningen af. Dit doen we op een juiste, tijdige en kwalitatief goede manier. Periodiek wordt op onderstaande speerpunten gemeten wat de stand van zaken is ten aanzien van product en dienstverlening.

Speerpunten	Prestatie indicator	Res	Tijd
Tijdige en geïntegreerde verlening van vergunningen binnen wettelijke termijn.	Alle vergunningen worden tijdig afgehandeld.		
Vergunningen voldoen aan inhoudelijke kwaliteitseisen.	Bij 95% van alle vergunningen zijn er geen inhoudelijke gebreken aan beschikkingen bij bezwaar- en beroepsprocedures.		
Bestuurlijke sturing op strategie en afstemming op ruimtelijke mogelijkheden/ambities.	Frequent driehoeksoverleg bestuur/beleid/uitvoering.		
Uitvoeren afspraken opdrachtgevers.	Opdrachtgevers zijn tevreden over de dienstverlening.		

Belangrijke ontwikkelingen en aandachtspunten	
Onderwerp:	Essentie ervan:
Omgevingswet	Over een paar jaar (de invoering is recentelijk uitgesteld) wordt de Omgevingswet van kracht. De ODR bereid zich daar nu – deels samen met – onze opdrachtgevers al op voor. Het grootste deel van de voorbereiding zal evenwel pas in 2018/2019 zijn, omdat dan de wetgeving meer duidelijk is.
Kwaliteit	Om goede en adequate uitvoering te kunnen geven aan vergunningverlening is de deskundigheid van de vergunningverleners essentieel. Per 2016 heeft de ODR invulling gegeven aan de huidige kwaliteitscriteria. Hiermee is geborgd dat de ODR zowel kwalitatief als kwantitatief voldoende kennis, kunde en geschoold personeel in huis heeft c.q. krijgt om goede vergunningen te verlenen. Door de aangetrokken arbeidsmarkt is het aantal medewerkers wat bij de ODR vertrekt, ook groter geworden. Dat heeft op dit moment een effect dat er bij het team Vergunningverlening Milieu te weinig vaste medewerkers zijn om de voldoen aan de kwaliteitscriteria op het gebied van de kritieke massa voor het niet-agrarische inrichtingen. Naar verwachting is dit in de zomer van 2018 opgelost.
Privatisering Bouwtoezicht	Het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) werkt aan een nieuw stelsel voor de bouwregelgeving, passend binnen de maatschappelijke discussie over kwaliteitsverbetering in de bouw. De belangrijkste verandering is dat opdrachtgevers in de toekomst zelf hun inhoudelijke (denk aan constructief, bouwbesluit) kwaliteitsborging moeten regelen. Dan mag het bouwplan op die onderdelen niet door een gemeenteambtenaar worden gecontroleerd. Wel blijft de overheid verantwoordelijk voor aspecten als welstand, ruimtelijke inpassing, monumenten. Hiermee samenhangend is de discussie over de financiering van het bouwvergunningstelsel, ofwel de leges voor bouwkosten. Het nieuwe stelsel voor de bouwregelgeving zal gefaseerd ingevoerd worden.

Toelichting op de voortgang

Ook in 2017 is de economie verder aangetrokken en is de bouwsector ook doorgegroeid. En daarmee het werkaanbod voor de ODR. De aanwezige personeelscapaciteit is gelukkig ook gegroeid, maar is qua groei achtergebleven bij het de groei van het werkaanbod. Hierdoor heeft ook in 2017 de inhoudelijke kwaliteit (met name beoordeling op Bouwbesluit, en de juridische kwaliteit van beschikkingen) en de dienstverlening aan burgers en bedrijven (denk aan communicatie, doorlooptijden) onder druk gestaan. Desondanks is het aantal van rechtsweg verleende vergunningen in absolute zin (circa 5) en in relatieve zin gedaald (verder gedaald onder de 0,5% van het totaal aantal aanvragen) ten opzichte van 2016. En is de klanttevredenheid nog steeds in lijn met de prestaties op dat vlak van de andere omgevingsdiensten in het Gelders Stelsel. Al met al een goede prestatie.

Kentallen

Aantallen op basis van het werkprogramma

Vergunningverlening	Aantallen Begroot	Werkelijk
Meldingen en ontheffingen vergunning	1.343	1.490
Bouwvergunningen	1.321	1.690
Milieu vergunningen	257	210
Maatwerkvoorschriften	22	22
Advies extern vergunning	489	1.470
Advies intern vergunning	201	139
Totaal	3.633	5.021

Toelichting op de kentallen:

Het aantal producten is over het geheel fors hoger dan begroot. Dit door de aantrekkende economie. Zo zijn er ondermeer meer bouwvergunningen verleend en meer adviezen door externen (burgers en bedrijven) gevraagd voor plannen die zij hebben op het vlak van bouwen en milieu.

Wat betreft begrote aantallen op het vlak van werkzaamheden op het gebied van milieu, is opvallend dat het aantal milieuvergunningen, zeg maar de zwaarste categorie producten, achter is gebleven bij het begrote aantal. Dit komt ondermeer door de wetswijzigingen van de afgelopen jaren, die het bedrijven steeds meer mogelijk maakt om te werken met meldingen of omgevingsvergunningen beperkte milieutoets. Dit zijn voor aanvragers administratief minder belastende producten.

Risico's

In 2017 hebben zich geen risico's voorgedaan waarmee door de ODR of haar opdrachtgevers rekening moet worden gehouden.

Financiën:

Programma 1: Vergunning verlening						
	Jaar- rekening 2016	Begroting 2017	Begroting 2017 ná BERAP	Jaar- rekening 2017	Verschil beg. na wijz; rek.	V/N
Lasten						
Structureel	3.948.779	4.336.640	4.716.712	4.587.026		
Incidenteel	15.925	15.925	34.925	34.925		
Totale lasten	3.964.704	4.352.565	4.751.637	4.621.951	129.686	V
Baten						
Structureel DVO Bijdrage:						
Gemeente Buren	-677.484	-693.679	-712.047	-712.047		
Gemeente Culemborg	-392.568	-401.945	-406.504	-406.504		
Gemeente Geldermalsen	-486.864	-498.487	-608.861	-608.861		
Gemeente Lingewaal	-82.776	-84.753	-85.714	-85.715		
Gemeente Maasdriel	-414.232	-424.123	-560.646	-560.646		
Gemeente Neder-Betuwe	-378.452	-413.953	-448.255	-448.255		
Gemeente Neerijnen	-221.784	-231.996	-234.633	-234.634		
Gemeente Tiel	-281.216	-288.017	-291.284	-291.283		
Gemeente West Maas en Waal	-470.780	-482.046	-538.961	-538.961		
Gemeente Zaltbommel	-641.368	-656.725	-667.248	-667.249		
Provincie Gelderland	-156.433	-160.918	-162.559	-162.559		
Gelderse omgevingsdiensten						
Overige bijdragen				-3.159		
Totale baten	-4.203.957	-4.336.640	-4.716.712	-4.719.873	3.161	V
Saldo	-239.253	15.925	34.925	-97.922	132.847	V
Mutaties reserves:						
Toevoegingen						
Onttrekkingen	-15.925	-15.925	-34.925	-34.925		
	-255.178	0	0	-132.847	132.847	V

Toelichting op de afwijkingen:

Een totale financiële verschillenanalyse vindt u bij het onderdeel "De programmarekening en toelichting" daarop.

Programma 2: Toezicht en handhaving

Wat hebben we bereikt?

Doel

De ODR werkt aan een veilig, leefbaar en duurzaam Rivierenland. Toezicht en handhaving zijn belangrijke instrumenten om ervoor te zorgen dat burgers en bedrijven de regels naleven die zijn gesteld om dat doel te helpen bereiken.

De ODR houdt geprogrammeerd toezicht en handhaaft waar nodig de relevante wet- en regelgeving. Onder toezicht wordt verstaan het verzamelen van informatie over het feit of een activiteit is toegestaan en/of wordt voldaan aan de van toepassing zijnde wet- en regelgeving (incl. voorschriften in vergunningen e.d.). Bij handhaving wordt de sanctiestrategie gevolgd en waar nodig wordt een sanctiemiddel conform de Landelijke Handhavingsstrategie ingezet.

Uniforme werkprocessen, risico- en informatie gestuurd toezicht en een goede afstemming en informatie-uitwisseling met de handhavingspartners en bevoegde gezagen dragen bij aan een efficiënte uitvoering en het voorkomen van onnodige administratieve lasten aan de zijde van burgers en bedrijven.

Wettelijk Kader

- Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo);
- Wet milieubeheer (Wm) en andere in art. 5.1 Wabo genoemde wetten;
- Besluit algemene regels inrichtingen milieubeheer (Activiteitenbesluit);
- Woningwet;
- Bouwbesluit 2012;
- Rechtstreeks werkende gemeentelijke en provinciale verordeningen;
- Alle overige wet- en regelgeving zoals opgenomen in het mandaatregister van de ODR.

Wat hebben we gedaan?

Inhoud van het programma

Het efficiënt en effectief organiseren en uitvoeren van de toezicht- en handhavingstaak, zoals die in opdracht van de bevoegde gezagen door de ODR wordt verricht.

Speerpunten	Prestatie indicator	Res	Tijd
Uitvoeren jaarprogramma passend binnen de afspraken met de deelnemers.	Mate waarin het afgesproken jaarprogramma is gerealiseerd (binnen een bandbreedte van 95-105%).		
Optimaal proces van toezicht en handhaving.	% besteding productieve uren aan controles in het veld en handhavingstrajecten.		
Verbeteren professionaliteit toezichthouders.	Mate waarin wordt voldaan aan de landelijke kwaliteitseisen die gelden op grond van de in 2016 vastgestelde gemeentelijke en provinciale kwaliteitsverordeningen.		

Belangrijke ontwikkelingen en aandachtspunten

Onderwerp:	Essentie ervan:
Werkprogramma's 2018	2017 is het derde jaar waarin bij de voorbereiding van het werkprogramma gebruik is gemaakt van de risicomodule. Bij het opstellen van het werkprogramma 2018 wordt rekening gehouden met de opgedane ervaringen. Het totale werkprogramma voor de ODR bestaat uit de optelsom van de deelprogramma's die voor de deelnemers worden uitgevoerd. De ODR maakt voor alle deelnemers een voorstel voor een uitvoeringsprogramma 2018. Dit voorstel wordt besproken met de deelnemers en waar nodig wordt lokaal maatwerk toegepast. Dit jaar is het werkprogramma, gebaseerd op de risicomodule en vertaald naar individuele werkpakketten voor medewerkers. Hierdoor kan op tussentijdse veranderingen beter worden gestuurd. Door het nieuwe productenboek is binnen toezicht de uniformering van het gebruik van het juiste producten bij de zaak sterk verbeterd. De productie en aansturing is daardoor inzichtelijker geworden.
Risicogestuurd toezicht	Het risico- en informatie gestuurd toezicht wordt verder doorontwikkeld. Activiteiten in een hogere risicocategorie worden intensiever gecontroleerd dan activiteiten in een lagere risicocategorie. In 2016 is de risicobenadering doorontwikkeld door op brancheniveau een aantal doorlichtingen te doen. De resultaten daarvan zijn gebruikt bij het opstellen van werkprogramma voor 2018. Het branchegericht toezicht kan daardoor gericht worden ingezet op individuele bedrijven binnen de branche. In den lande zijn inmiddels goede voorbeelden van Omgevingsdiensten die geheel of gedeeltelijk zijn overgegaan op een branchegerichte inrichting van het werkpakket. Een dergelijke aanpak blijkt stimulerend te werken in het naleefgedrag. In 2017 zijn in nauwe samenwerking binnen het Gelders stelsel programma's opgesteld voor het projectmatig controleren van branches. Bij 25 bedrijven waar externe veiligheid belangrijke risico's met zich mee brengt en branches waar koudemiddelen vrij kunnen zouden daarmee projectmatig gecontroleerd kunnen gaan worden. Door het uitvoeren van deze projecten geen we meer kennis uitwisselen en verhogen we de kwaliteit van de controles. Binnen de afdeling zijn oriënterende gesprekken gestart hoe wij het branchegericht toezicht en het werken met toezichtsplannen per bedrijf verder binnen Milieutoezicht kunnen ontwikkelen.
Kwaliteit	Om goed en adequaat uitvoering te kunnen geven aan de toezicht- en handhavingstaak zijn deskundige medewerkers nodig. Er wordt d.m.v. opleiding en scholing voor gezorgd dat de medewerkers van de afdeling Toezicht & Handhaving blijven voldoen aan de geldende kwaliteitseisen. Het voldoen aan de kwaliteitscriteria is vorig jaar in het kader van een concernplan projectmatig opgepakt. Voor de afdeling zijn de curricula, kennis, ervaring en opleidingen van alle medewerkers getoetst en afgezet tegen de criteria. In 2017 zijn toetsingen en opleidingen verzorgd om aan de criteria te voldoen. De verantwoordelijkheid is nu in de lijn neergezet en wordt vertaald

	naar systemen van permanente bewaking, opleiding en roulatie.
Effectieve piketdienst.	Snelle follow-up van prioritaire meldingen en incidenten is gewaarborgd, ook buiten de reguliere kantoortijden. Daarbij is de inzet erop gericht de bestuurlijke en financiële risico's voor onze opdrachtgevers zo beperkt mogelijk te houden. De piketdienst heeft naar behoren gefunctioneerd. Er is over het algemeen een toename te zien in het beroep op de piketdienst. Het aantal dumps van drugs gerelateerd afval en asbest blijft veel inzet vragen. De bezetting en de belasting van de medewerkers die deze piketdiensten uitvoeren is gewaarborgd.
Uitvoering projecten ketentoezicht	De ODR voert binnen het Gelderse stelsel de stelseltaak programmering ketentoezicht uit, maar levert – net als de andere diensten in Gelderland - ook een bijdrage aan de uitvoering van het programma. Het jaarprogramma ketentoezicht omvat toezicht en handhaving op oa de volgende ketens: Afval verbrandingsinstallaties (bodemas) op basis van de vastgestelde tactische analyse. Ten tweede asbest; o.a door casuïstisch interventies uit te voeren na afstemming in het Gelders Asbest Interventieteam. De derde keten betreft verontreinigde grond. Tevens is het team in 2017 aangehaakt bij de bestrijding van productie van synthetische drugs.
Bestuurlijke strafbeschikking	De directeur is aangewezen als strafrechtelijk orgaan en is bevoegd BOA's een bestuurlijke strafbeschikking milieu op te laten leggen. Dit instrument wordt vaker ingezet dan voorheen als gevolg van de implementatie van de Landelijke Handhaving strategie. Om deze taak zo efficiënt mogelijk uit te voeren, wordt binnen het Gelderse stelsel samengewerkt. Opleiding en bijscholing van BOA's vinden gemeenschappelijk plaats. De BOA-taak is in 2017 uitgevoerd door toezichthouders die tevens in bezit zijn van de BOA-bevoegdheid. Soms is dat op specifieke opdrachten zoals het toezicht op Drank- en horeca of evenementen, soms in aanvulling op het reguliere toezicht. De prioriteit ligt op de bestuursrechtelijke instrumenten omdat die gericht is op het wegnemen van de overtreding wat uiteindelijk de doelstelling is. De beschikking is met name toegepast als bestraffing daar waar de overtreding onherstelbaar was, conform het VTH beleid.
Breedplaatvloeren	Naar aanleiding van het instorten van de in aanbouw zijnde parkeergarage bij Eindhoven Airport in. Heeft het Ministerie van Binnenlandse Zaken alle gemeenten hierop opgedragen om een inventarisatie te maken van gebouwen waar mogelijk ook gebruik gemaakt is van deze constructie. Hiervoor hebben wij een plan van aanpak ontwikkeld en zijn vanwege de veiligheid hier zo snel mogelijk aan de slag mee gegaan. Dit project loopt door in 2018. De aanpak bestond en bestaat uit: a) Het in kaart brengen om welke gebouwen het gaat en welke risico's dit op zou kunnen leveren. De eigenaren van deze gebouwen

	krijgen van ons een brief, waarin staat dat zij onderzoek moeten laten doen naar de constructie. Wij zien er vervolgens op toe dat dit onderzoek (goed) gebeurt. b) voor gebouwen die publiek toegankelijk zijn, zoals kantoren, winkels, bibliotheken en ziekenhuizen, doen wij hier zelf onderzoek naar. Hiervoor voeren wij zelf dossieronderzoek en fysieke controles uit.
Energie	In 2017 is ODR actief aan de slag gegaan met controles op Energie. Vanuit het rijk is een subsidie ter beschikking gesteld om EML-controles uit te voeren. Deze controles hebben betrekking op energiebesparende maatregelen met een terugverdieneffect van minder dan 5 jaar die bedrijven verplicht moeten nemen. De toezichthouders van ODR zien hierop toe, maar zoeken daarbij wel naar een meer adviserende rol om samen met de ondernemer de maatregelen en een logisch moment voor de investering te bepalen. De gesprekken worden door ondernemers als positief ervaren. Daarnaast worden de grotere bedrijven met een groter energiegebruik gewezen op hun verplichting een EED-audit uit te voeren en toezichthouders van ODR zien hierop toe.
Verbetering informatie-uitwisseling met de partners	Het afgelopen half jaar is vooral intensief gesproken met de veiligheidsregio. ODR en VRGZ raken elkaar op gebied van vergunningverlening, toezicht, juridische handhaving. Hierover zijn specifieke werkafspraken gemaakt om beider inzet goed af te stemmen. Daarnaast wordt, vanwege de vele dwarsverbanden, gesproken over een nauwere samenwerking op programmatisch niveau. Ook zijn gesprekken gevoerd met het Waterschap Rivierenland over samenwerking op het gebied van lozingen.

Toelichting op de voortgang

De ureninzet op bouw is vrijwel sluitend gerealiseerd. Er zijn wel meer producten gerealiseerd, met name bij toezicht bouw. De kentering in de economie is al tijden te zien in de toename van bouwactiviteiten. Bij vergunningverlening vertaalt zich dit in een toename van het aantal vergunningprocedures. Het duurde even voor dat effect bij toezicht te zien was. Er zit enige tijd tussen vergunningverlening en daadwerkelijke start van de bouw en de toezichtproducten zijn pas gereed als de bouw ook helemaal is afgerond. Dat kan soms meer dan een jaar duren. Maar de toename komt nu goed los. Tevens blijft de sloop met asbest toenemen. De aantallen producten zijn eveneens ruimschoots gerealiseerd.

De ureninzet bij team milieu is lager dan begroot. Hieraan liggen een aantal oorzaken ten grondslag.

- Het soort bedrijven dat in het operationeel werkprogramma is opgenomen. De bewerkelijkheid van het toezicht fluctueert, afhankelijk van de complexiteit van de te controleren bedrijven en de aard van de controle die moet worden uitgevoerd (aspect, administratief of integraal). In het najaar is dit wel verder bijgetrokken door meer focus te leggen op de hoogste risico-categorieën. Daar is meer personele capaciteit op ingezet.

- Bedrijven zijn verhuisd of opgeheven waardoor een controle snel afgerond kan worden. Uiteraard wordt hierop het inrichtingenbestand aangepast zodat dit effect al werkende weg zal afnemen.
- De aantrekkende economie waardoor bedrijven eerder geneigd zijn om te investeren in de bescherming van de fysieke leefomgeving en inrichtingen dus vaker op orde waren.
- Door dierziekten konden sommige agrarische bedrijven niet worden bezocht voor een controle
- De totale opgave van het werkprogramma 2017 vroeg een grotere inzet aan medewerkers dan de feitelijke bezetting. Dit is eerder signaleerd.

Risico's

In 2017 hebben zich geen risico's voorgedaan waarmee door de ODR of haar opdrachtgevers rekening moet worden gehouden.

Kentallen

Aantallen op basis van het werkprogramma

Toezicht en Handhaving	Aantallen Begroot	Werkelijk
Klachten en meldingen	1.080	838
Meldingen en ontheffingen toezicht	517	845
Toezicht bouw	786	1.465
Toezicht milieu	1.726	2.148
Advies extern toezicht	-	38
Advies intern toezicht	-	56
Totaal	4.109	5.390

Het aantal klachten is aanzienlijk minder. Dit kan worden verklaard door een goede prioritering bij het beoordelen van klachten en voldoende toezicht op de milieuvorschriften bij de bedrijven. De overlast die wordt ondervonden gaat over geur, geluid, lozen, verbranden van afval en olie op het wegdek.

De toename in aantallen meldingen hebben voornamelijk te maken met de toename in het aantal meldingen sloop met asbest. Het verbod op asbestdaken, de toegenomen bekendheid met de materie en goed toezicht hebben tot gevolg dat er meer wordt gesloopt en gesaneerd, maar dat dat ook wordt gemeld.

De groei in de sector bouw heeft ook zijn effect gehad bij het toezicht op bouwen. Er zat enige vertraging in het moment waarop dit effect ook bij toezicht waarneembaar was. Er zit vaak wat tijd tussen het verlenen van de vergunning en de daadwerkelijke start van de werkzaamheden. Daarnaast is het product toezicht bouw op omgevingsvergunning pas zichtbaar als de bouw helemaal is afgerond. Daardoor is pas dit jaar die groei in bouwactiviteit echt goed zichtbaar in de cijfers van toezicht.

Financiën:

Programma 2: Toezicht en handhaving						
	Jaar- rekening 2016	Begroting 2017	Begroting 2017 ná BERAP	Jaar- rekening 2017	Verschil beg. na wijz; rek.	V/N
Lasten						
Structureel	3.709.652	3.766.320	4.143.397	3.963.465		
Incidenteel						
Totale lasten	3.709.652	3.766.320	4.143.397	3.963.465	179.933	V
Baten						
Structureel DVO Bijdrage:						
Gemeente Buren	-618.400	-611.191	-618.585	-618.585		
Gemeente Culemborg	-358.332	-354.148	-358.432	-358.432		
Gemeente Geldermalsen	-444.404	-439.210	-444.523	-444.523		
Gemeente Lingewaai	-75.556	-74.675	-75.578	-75.578		
Gemeente Maasdriel	-378.108	-373.689	-427.401	-427.401		
Gemeente Neder-Betuwe	-345.984	-366.039	-477.857	-477.857		
Gemeente Neerijnen	-202.444	-204.408	-206.887	-206.887		
Gemeente Tiel	-256.692	-253.768	-256.838	-256.838		
Gemeente West Maas en Waal	-429.724	-424.724	-429.862	-429.862		
Gemeente Zaltbommel	-585.212	-578.632	-661.314	-661.314		
Provincie Gelderland	-86.390	-85.837	-113.620	-113.620		
Gelderse omgevingsdiensten						
Overige bijdragen			-72.500	-71.901		
Totale baten	-3.781.246	-3.766.320	-4.143.397	-4.142.798	-600	N
Saldo	-71.594	0	0	-179.333	179.333	V
Mutaties reserves:						
Toevoegingen						
Onttrekkingen						
	-71.594	0	0	-179.333	179.333	V

Toelichting op de afwijkingen:

Een totale financiële verschillenanalyse vindt u bij het onderdeel "De programmarekening en toelichting" daarop.

Programma 3: Specialisten en advies

Wat hebben we bereikt?

Doel

De ODR verstrekt adequaat en kwalitatief hoogstaand advies op onder andere het gebied van bodem, lucht, archeologie, geluid, monumenten, flora en fauna en externe veiligheid aan zowel de deelnemende gemeenten en de provincie als voor de eigen ODR-processen. De gemeenten en de provincie worden hiermee in staat gesteld om de leefomgeving duurzaam te ontwikkelen, in te richten en te beheren. De ODR adviseert gemeenten en provincie op juridisch vlak en de juridisch specialisten verzorgen de uitvoering door de ODR van bezwaar- en beroepsprocedures, handavingsprocedures maar ook van de afhandeling van WOB-verzoeken. De ODR brengt ten slotte de administraties op orde om de informatie-uitwisseling goed te kunnen vormgeven en beheert en ontwikkelt de applicaties waarmee dat gebeurt.

Wettelijk Kader

Het wettelijk kader voor het verzorgen van deze taken ligt in de Algemene Wet Bestuursrecht (AWB) en het omgevingsrecht. In algemene zin moet daarbij gedacht worden aan de Wet Algemene Bepalingen Omgevingsrecht (WABO), de Wet milieubeheer, en de Wet Ruimtelijke Ordening (WRO). Specifiek is onder andere wet –en regelgeving zoals het Besluit bodembeheer, Besluit luchtkwaliteit, de Wet geluidshinder en de Flora en Fauna wet. Er wordt in 2017 verder voorgesorteerd op de invoering van de Omgevingswet.

Wat hebben we gedaan?

Inhoud van het programma

Het programma houdt in dat:

- specialistische adviezen worden verstrekt ten behoeve van vergunning en handavingsprocedures die door de ODR worden uitgevoerd;
- specialistische adviezen worden verstrekt aan gemeenten, provincie en eventueel overige partijen zoals het Waterschap en de Veiligheidsregio voor onder andere vraagstukken op het gebied van de ruimtelijke ordening;
- het in opdracht faciliteren van beleidsontwikkelingen op bijvoorbeeld het gebied van natuurwetgeving, de bodemkwaliteitskaart, en MER;
- zaken op het gebied van juridische handhaving, voorlopige voorzieningen, bezwaar, beroep, hoger beroep en WOB verzoeken worden behandeld;
- de administratief en ondersteunende werkzaamheden binnen de ODR worden uitgevoerd, en;
- de applicaties en informatievoorziening die de ODR gebruikt, worden beheerd en doorontwikkeld. Veel aandacht zal besteed worden aan het doorontwikkelen van S4O, het aansluiten van de ODR op de diverse landelijke basisregistraties en het beschikbaar stellen van GEO informatie aan medewerkers binnen de ODR.

Speerpunten	Prestatie indicator	Res	Tijd
Verstrekken integrale adviezen aan opdrachtgevers	Binnen afgesproken termijnen leveren van advies dat voldoet aan de kwaliteitscriteria.		

Behandeling juridische zaken	• Handhavingzaken en bezwaar- en beroepszaken worden adequaat en binnen gestelde termijnen afgehandeld. • Leerervaringen uit bezwaar- en beroepsprocedures moet leiden tot verbetering van de juridische kwaliteit van primaire besluiten.		
Ondersteuning	• Administratieve processen worden uitgevoerd conform de kwaliteit en servicetermijnen die zijn vastgelegd. • De ODR als organisatie en haar medewerkers zijn bereikbaar en reageren binnen de servicetermijnen die zijn vastgelegd.		
Informatievoorziening	• De applicaties die de ODR gebruikt, ondersteunen de medewerkers om goed het werk uit te voeren en informatie te registreren. • Medewerkers kunnen beschikken over GEO informatie. • Medewerkers kunnen – binnen de wettelijke kaders- zoveel mogelijk gebruik maken van basisregistraties • Periodiek worden managementrapportages opgeleverd.		
Belangrijke ontwikkelingen en aandachtspunten			
Onderwerp:	Essentie ervan:		
Integrale benadering	Rivierenland is een mooie en goede leefomgeving. De uitdaging is om wonen, werken en recreëren op een verantwoorde manier mogelijk te maken. Dit vraagt een aanpak waarin niet alleen gekeken wordt naar de afzonderlijke maar ook naar de verbanden tussen deze thema's en naar de relatie tot andere beleidsterreinen zoals gezondheid, economie en ruimtelijke ordening. Binnen de ODR wordt getracht zo integraal mogelijk te werken. Echter, ook zoekt de ODR heel nadrukkelijk de verbinding met de haar opdrachtgevers en andere externe partijen. Zo zijn er initiatieven genomen om de samenwerking op het vlak van RO te verbeteren, is er periodieke afstemming met gemeentelijke juridische afdelingen over de werkprocessen rond bezwaar, en zijn themabijeenkomsten georganiseerd voor externe partijen zoals bodemadviesbureaus.		
Goede en betrouwbare basisinformatie	Van groot belang voor een efficiënte bedrijfsvoering is een goed werkende informatievoorziening. In 2016 en 2017 zijn noodzakelijke verbeteringen in de informatievoorziening doorgevoerd.		
Externe veiligheid	De ODR voert voor de gemeenten in Rivierenland het uitvoeringsprogramma Externe Veiligheid uit en ontvangt daarvoor een provinciale subsidie. Het programma heeft betrekking op onder meer het ontwikkelen van beleidsvisies op EV gebied, het ontwikkelen en beschikbaar stellen van specifieke kennis door ondermeer signalerings- en risicokaarten, en het actueel houden van EV paragrafen in vergunningen van milieu-inrichtingen.		
Archeologie	De ODR voert voor 4 gemeenten in Rivierenland archeologische werkzaamheden die door deze gemeenten aanvullend worden gefinancierd. Daarnaast voert de gemeenten in Rivierenland het uitvoeringsprogramma archeologie uit en ontvangt daarvoor een		

	provinciale subsidie.
--	-----------------------

Toelichting op de voortgang

Het verstrekken "integrale adviezen" aan opdrachtgevers, de behandeling van juridische zaken en de ondersteuning verloopt volgens de afspraken zoals vastgelegd met de opdrachtgevers. Zowel voor wat betreft de uitvoering en de realisatie van aantallen en uren. Over de aantallen en uren wordt in de marap verantwoording afgelegd. Rond juridische zaken wordt gewerkt volgens uniforme procesafspraken die met de deelnemers gemaakt zijn. Voor advies zijn in 2017 handboeken opgesteld waarin is vastgelegd op welke wijze de ODR bepaalde onderdelen toetst.

Voor wat betreft de informatievoorziening is het project verbetering S4O afgerond in 2017. Hoewel een groot deel van de projectdoelstellingen behaald is, ervaren medewerkers S4O helaas nog steeds niet als een optimaal systeem dat hun werk ondersteunt. De beschikbaarheid en de mogelijkheden van geo-informatie zijn steeds beter bekend geraakt binnen de organisatie. Maandelijks worden managementrapportages opgeleverd aan de opdrachtgevers.

Kentallen

Aantallen op basis van het werkprogramma

Specialisten en Advies	Aantallen Begroot	Werkelijk
Advies verstrekken	2.813	2.725
Bezwaar en beroep	154	223
Handhavingsverzoeken en -voornemens	516	514
Wob verzoek	21	19
Overige juridische zaken	107	61
Totaal	3.611	3.542

Voor de afdeling Specialisten en Advies liggen de aantallen gerealiseerde producten heel goed in lijn met de gerealiseerde uren. Dat betekent dat medewerkers gemiddeld genomen goed volgens de kengetallen werken. De aantallen behandelde bezwaar en beroepszaken springen er uit. Dat heeft er onder andere verband met het toegenomen aantal verstrekte vergunningen in 2016 en 2017.

Risico's

In 2017 hebben zich geen risico's voorgedaan waarmee door de ODR of haar opdrachtgevers rekening moet worden gehouden.

Financiën:

Programma 3: Specialisten & Advies						
	Jaar- rekening 2016	Begroting 2017	Begroting 2017 ná BERAP	Jaar- rekening 2017	Verschil beg. na wijz; rek.	V/N
Lasten						
Structureel	4.537.603	4.703.186	4.910.108	4.312.641		
Incidenteel	33.058	25.110	25.110	25.110		
Totale lasten	4.570.661	4.728.296	4.935.218	4.337.751	597.467	V
Baten						
Structureel DVO Bijdrage:						
Gemeente Buren	-748.412	-746.456	-756.064	-756.064		
Gemeente Culemborg	-433.668	-432.526	-438.093	-438.093		
Gemeente Geldermalsen	-537.836	-536.413	-543.317	-543.317		
Gemeente Lingewaal	-91.440	-91.201	-92.375	-92.375		
Gemeente Maasdriel	-457.600	-456.391	-581.361	-581.361		
Gemeente Neder-Betuwe	-418.076	-445.131	-467.596	-467.596		
Gemeente Neerijnen	-245.004	-249.647	-252.867	-252.867		
Gemeente Tiel	-310.656	-309.930	-313.919	-313.919		
Gemeente West Maas en Waal	-520.068	-518.721	-525.398	-525.398		
Gemeente Zaltbommel	-708.736	-706.690	-727.031	-727.031		
Provincie Gelderland	-566.27	-57.312	-59.317	-59.317		
Overige bijdragen	-172.583	-152.770	-152.770	-146.245		
Totale baten	-4.700.706	-4.703.186	-4.910.108	-4.903.583	-6.525	V
Saldo	-130.045	25.110	25.110	-565.832	590.942	V
Mutaties reserves:						
Toevoegingen						
Onttrekkingen	-13.058	-25.110	-25.110	-25.110		
	-143.103	0	0	-590.942	590.942	V

Toelichting op de afwijkingen:

Een totale financiële verschillenanalyse vindt u bij het onderdeel "De programmarekening en toelichting" daarop.

Programma 4: Ketentoezicht Gelders stelsel

Wat hebben we bereikt?

Doel

Met het Programma Ketentoezicht in Gelderland richt de ODR zich samen met de zes andere omgevingsdiensten op milieucriminaliteit en calculerend gedrag in de afvalstoffenketens. Het gaat daarbij om gedrag waarbij sprake is van (beoogd) geldelijk gewin en (een hoog risico op) grote milieuschade.

Bij de ketenaanpak houden we rekening met het Dreigingsbeeld Oost Nederland en met de specifieke regionale situatie. Hierbij wordt nadrukkelijk en in een vroeg stadium – via het delen van informatie en het zoveel mogelijk maken van risicoanalyses – de samenwerking gezocht met de zeven Gelderse omgevingsdiensten en met de externe handhavingspartners.

Wettelijk Kader

- Wet Milieubeheer
- WABO
- Wet Algemene Bestuursrecht

Wat hebben gedaan?

Inhoud van het programma

Er wordt een jaarprogramma Ketentoezicht 2017 vastgesteld. De aanpak van de risicoketens gebeurt planmatig en gefaseerd. Pas als de tactische (risico)analyses daar aanleiding toe geven starten interventies. In het programma wordt ingezet op toezicht en handhaving in de volgende ketens:

- Afval verbranding installaties (AVI of AEC)-bodemas, interventies bij risicoactoren o.b.v. de tactische analyse "ketenaanpak AVI-bodemas die in 2016 wordt gemaakt;
- Asbest, o.b.v. landelijke afspraken en bottum up na behandeling in het GAIT (Gelders asbest interventieteam);
- Verontreinigde grond, interventies bij risico-actoren o.b.v. de risico Top 151 uit de "tactische analyse ketenaanpak verontreinigde grond 2015

Speerpunten	Prestatie indicator	Res	Tijd
Zicht krijgen en houden op risicovolle ketens en malafide actoren	• Doorgaan met interventies in de ketens asbest en verontreinigde grond; • Risicoanalyses van en interventies bij actoren in de keten AVI-bodem-as;	 	
Gericht nader onderzoek kunnen doen (interventie)	Op basis van de risico analyses kan gefundeerd gekozen worden voor interventies. Naar verwachting worden 75 risicoanalyses en/of interventies in de risicoketens uitgevoerd.		
Kunnen optreden bij gegrond vermoeden	De resultaten van de interventie zijn zodanig dat gemotiveerde conclusies kunnen worden getrokken over naleefgedrag en handhavend kan worden opgetreden.		
Belangrijke ontwikkelingen en aandachtspunten			
Onderwerp:	Essentie ervan:		

Ontwikkeling programma	Voor 2017 is een Jaarprogramma Ketentoezicht vastgesteld. Het jaarprogramma is volgend op de resultaten uit het programma 2016 en gebaseerd op de tactische risicoanalyses op de ketens verontreinigde grond en AEC-bodemas.
Afstemming Gelders Stelsel	Het programma ketentoezicht richt zich op de inhoudelijke uitvoering en samenwerking op het niveau van de risicoketens en -actoren. Het programma wordt opgemaakt in samenwerking met de zeven omgevingsdiensten, in overleg met de ketenpartners en is mede gebaseerd op het Dreigingsbeeld Oost Nederland.
Opdrachtgevers	Opdrachtgevers van het programma zijn de zeven directeuren van omgevingsdiensten in Gelderland. Gemandateerd opdrachtgever is de directeur van de ODR.
Samenhang met andere programma's	Het Jaarprogramma Ketentoezicht 2017 vormt mede input voor de zeven regionale handhavingsprogramma's. Daarnaast wordt dit programma beïnvloed door en beïnvloedt het de programma's van de politie. Consequentie is dat wederzijds rekening moet worden gehouden met de belangen en prioriteiten in alle betrokken programma's. De programmamanager is verantwoordelijk voor de afstemming met die partijen, bewaakt de samenhang tussen dit programma en de andere en stuurt erop dat het Programma Ketentoezicht voldoende geborgd wordt in de andere programma's.

Risico's

In 2017 hebben zich geen risico's voorgedaan waarmee door de ODR of haar opdrachtgevers rekening moet worden gehouden.

Financiën:

Programma 4: Ketentoezicht Gelders stelsel						
	Jaar- rekening 2016	Begroting 2017	Begroting 2017 ná BERAP	Jaar- rekening 2017	Verschil beg. na wijz; rek.	V/N
Lasten						
Structureel	653.042	619.684	624.900	753.806		
Incidenteel						
Totale lasten	653.042	619.684	624.900	753.806	-128.906	N
Baten						
Gemeente Buren	-35.836	-37.249	-38.087	-38.087		
Gemeente Culemborg	-20.764	-21.583	-22.069	-22.069		
Gemeente Geldermalsen	-25.752	-26.767	-27.369	-27.369		
Gemeente Lingewaal	-4.376	-4.551	-4.653	-4.653		
Gemeente Maasdriel	-21.912	-22.774	-23.286	-23.286		
Gemeente Neder-Betuwe	-9.524	-9.901	-10.397	-10.397		
Gemeente Neerijnen	-14.672	-14.060	-14.341	-14.341		
Gemeente Tiel	-14.876	-15.466	-15.814	-15.814		
Gemeente West Maas en Waal	-24.900	-25.885	-26.467	-26.467		
Gemeente Zaltbommel	-33.924	-35.264	-36.057	-36.057		
Provincie Gelderland	-129.666	-131.664	-131.839	-131.839		
Gelderse omgevingsdiensten	-267.392	-274.520	-274.520	-274.519		
Overige bijdragen				-927		
Totale baten	-603.594	-619.684	-624.900	-625.825	925	-
Saldo	49.448	0	0	127.981	-127.981	N

Toelichting op de afwijkingen:

Lasten: bij het wijzigen van de begroting (MARAP 2017), is de verdeling van overhead tussen programma's niet aangepast. Dit leidt nu bij de jaarrekening tot een grote afwijking in overhead die wordt toegerekend aan dit programma. Daarmee is het volledige verschil in hogere lasten verklaart.

Een totale financiële verschillenanalyse vindt u bij het onderdeel "De programmarekening en toelichting" daarop.

Paragrafen

In het BBV wordt een aantal verplichte paragrafen genoemd. Voor de Omgevingsdienst Rivierenland zijn niet alle paragrafen van toepassing. Met de toezichthouder vanuit het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties is afgesproken dat de paragrafen worden benoemd en degenen die van toepassing zijn voor de Omgevingsdienst Rivierenland worden opgenomen en uitgewerkt. Dit leidt tot onderstaande tabel.

Paragraaf	Actie
a. lokale heffingen;	n.v.t.
b. weerstandsvermogen en risicobeheersing;	Opgenomen
c. onderhoud kapitaalgoederen;	Opgenomen
d. financiering;	Opgenomen
e. bedrijfsvoering;	Opgenomen
f. verbonden partijen;	n.v.t.
g. grondbeleid.	n.v.t.

Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Inleiding

De paragraaf weerstandsvermogen bevat een duiding van het risicoprofiel, de risico's en het gewenste weerstandsvermogen. Dit is in overeenstemming met hetgeen voorgeschreven in de BBV en de notitie "Risicomanagement en bepaling van het weerstandsvermogen" zoals vastgesteld in de vergadering van het Algemeen Bestuur van 14 december 2015.

Risicoprofiel

De hoogte van het weerstandsvermogen is gebaseerd op de relatie tussen de risico's waar geen specifieke maatregelen voor zijn getroffen enerzijds en de capaciteit van middelen en mogelijkheden die de dienst heeft om niet geraamde kosten op te vangen anderzijds (BBV art. 11). De Omgevingsdienst Rivierenland loopt risico's. Een deel van deze risico's wordt afgedekt door het treffen van maatregelen. Voorbeelden van zulke maatregelen zijn het afsluiten van verzekeringen, het vormen van bestemmingsreserves en voorzieningen en het inrichten van de administratieve organisatie en interne controle.

Op voorhand kan t.a.v. het beleid worden gesteld dat het weerstandsvermogen in ieder geval wordt gevormd door het weerstandsvermogen van de deelnemers. Niettemin zijn er ook redenen om binnen de Omgevingsdienst weerstandsvermogen op te bouwen. Op grond van wettelijke voorschriften kan de omgevingsdienst verplicht worden voorzieningen te vormen voor kwantificeerbare risico's, verplichtingen en verliezen. Daarnaast kan het wenselijk worden geacht door de deelnemers om voor bepaalde activiteiten een reserve te hebben om te voorkomen dat bedrijfsresultaten en onvoorziene omstandigheden grote afwijkingen veroorzaken in de jaarlijkse geraamde gemeentelijke bijdragen.

De risico's

2.1. De risico's

In de begroting 2017 zijn meerdere risico's geïdentificeerd. Deze zijn:

- Ontbreken van uniformiteit in de uitvoering als gevolg van de wens naar teveel gemeentelijk maatwerk waarbij dit lopende het jaar moet worden ingevuld. Mocht dit risico zich voordoen, dan zal dit nadelig zijn voor de efficiency en kan dit leiden tot het niet halen van de efficiencytaakstelling.
- Stoppen of herverdeling van de subsidie Externe Veiligheid of subsidie archeologie waarbij de bekendmaking te laat plaatsvindt.
- Verbeuren van wettelijke dwangsommen bij het niet tijdig (kunnen) beslissen
- Invoering wet vennootschapsbelastingplicht overheidsbedrijven (VPB). Op grond van deze nieuwe wet worden Nederlandse publiekrechtelijke rechtspersonen per 1 januari 2016 in beginsel belastingplichtig voor de vennootschapsbelasting.
- Invoering individueel keuzebudget en een nieuw beloningshoofdstuk dat per 2017 zal worden ingevoerd. Het individueel keuzebudget sluit aan bij de wens van de werknemer voor meer keuzevrijheid. Het nieuwe beloningshoofdstuk zorgt voor minder regels en zal de mobiliteit van medewerkers bevorderen.
- De ontwikkelingen rondom de privatisering Bouwtoezicht kunnen er op termijn toe leiden dat een deel van de bouwplantoetsing buiten het publieke domein wordt verricht. De verschuiving hiervan naar de private markt kan voor de ODR betekenen dat het huidige werkaanbod deels verplaatst wordt naar buiten de ODR
- Terugtrekking deelnemer. Indien een deelnemer terugtreedt uit de GR zal dit gevolgen hebben voor de bedrijfsvoering.
- Informatie voorziening. Indien systemen de data niet meer kunnen leveren zal dit leiden tot een productieverlies. Dit kan voorkomen door bijvoorbeeld stroomstoringen, kabelbreuk, hardware- of softwarematige storingen.
- Output sturing. Afhankelijk van de omvang van het pluspakket en de afnameverplichting zal vanaf 2018 een risico ontstaan.

In de begroting 2017 zijn deze risico's als volgt gekwantificeerd:

Omschrijving	Kans-klasse	Bedrag	Kans	Risico	Jaar
Gemeentelijk maatwerk	1	200.000	2%	4.000	
Wegvallen subsidies	2	170.000	30%	51.000	2018
Verbeuren wettelijke dwangsommen	3	10.000	50%	5.000	
Invoering VPB	3	40.000	50%	20.000	2016
Individueel keuze budget	5	375.000	90%	Raming	2017
private kwaliteitsborging bouwtoezicht				PM	
Terugtrekking deelnemer	1	1.100.000	10%	110.000	
Informatievoorziening, stroomstoring, kabelbreuk e.d.	3	95.000	50%	47.500	
Output sturing (2018)				PM	
Totaal geïdentificeerde risico's				237.500	
Ongeïdentificeerde en kleine risico's	2	237.500	25%	59.375	
Benodigd weerstandsvermogen				296.875	

In 2017 hebben deze risico's zich niet voorgedaan of ze zijn opgevangen binnen de budgettaire ruimte van 2017. Een deel van de bedrijfsvoering van de ODR wordt opgenomen in een flexibele schil. Volgens afspraak bedraagt deze 10%. Op dit moment nemen de tarieven in de markt fors toe. Dit leidt tot een nieuw risico. In totaal gaat het om een aanzienlijk risico. Bij de actualisatie van de begroting 2018 en het opstellen van de begroting 2019 zal de kwantificering van de risico's worden geactualiseerd.

Het gewenste weerstandsvermogen

Tabel: Beoordeling weerstandsvermogen

Waardering	Ratio*	Betekenis
A	> 2,0	Uitstekend
B	1,5 - 2,0	Ruim voldoende
C	1,0 - 1,5	Voldoende
D	0,8 - 1,0	Matig
E	0,6 - 0,8	Onvoldoende
F	< 0,6	Ruim onvoldoende

* Ratio = Weerstandscapaciteit / Risico's

De ODR heeft als streef categorie waardering C, voldoende.

De weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit bestaat uit de middelen en mogelijkheden om niet begrote kosten, die onverwachts en substantieel zijn, op te kunnen vangen. Tot de aanwezige weerstandscapaciteit van de Omgevingsdienst kunnen praktisch gezien twee onderdelen worden gerekend, de reserves en de post onvoorzien.

Per ultimo 2017 waren de volgende reserves aanwezig:

	Bedrag per 31-12-2017	Vrij deel	Correctie	Beschikbaar
Algemene reserve	303.449	303.449	100%	303.449
Doorlopende kwaliteitsontwikkeling	206.419	158.174	50%	79.087
Pao's provincie	191.088	0	50%	0
Budget onvoorzien	45.000	45000	100%	45.000
				427.536

Het weerstandsvermogen

Weerstandscapaciteit	427.536
Geïdentificeerde risico's	296.875
Weerstandsvermogen	1,44

Het weerstandsvermogen valt met een ratio van 1,44 in de categorie C – voldoende. Dit is conform de vastgestelde uitgangspunten.

Onderhoud kapitaalgoederen

De paragraaf onderhoud kapitaalgoederen geeft een overzicht van de onderhoudskosten. Omdat er voor de ODR gekozen is voor huur van een gebouw van Regio Rivierenland en de afname van diensten door clusters van in de ODR deelnemende gemeenten heeft de ODR nauwelijks eigendommen. De ODR heeft dan ook nauwelijks onderhoudskosten (maar wel exploitatievergoedingen). Voor deze paragraaf kan dan ook worden volstaan met de volgende opmerkingen:

In 2013 is de inventaris voor het gebouw aangeschaft. De inventaris wordt in 15 jaar afgeschreven. Met de afschrijving van het krediet is begonnen in 2014 ($t+1$).

In 2015 is geïnvesteerd in de aanschaf van I-pads en telefoons. Beide investeringen worden in 3 jaar afgeschreven. Met de afschrijving is begonnen in 2016. In 2018 worden de telefoons vervangen.

Financiering

Inleiding

De financieringsparagraaf in de jaarstukken is, in samenhang met de financiële verordening, een belangrijk instrument voor het transparant maken en daarmee voor het sturen, beheersen en controleren van de financieringsfunctie. In het treasurystatuut zijn de doelstellingen van de treasuryfunctie geformuleerd en geconcretiseerd naar de verschillende deelgebieden van treasury, namelijk risicobeheer, financiën en kasbeheer. Ook zijn de organisatorische randvoorwaarden weergegeven.

Het financieringsvraagstuk van de ODR is van een beperkte omvang. Dit heeft vooral te maken met het feit dat de meeste bedrijfsvoeringsonderdelen worden afgenomen van de clusters van gemeenten en het grootste deel van de financiën bestaat uit personeelslasten of daaraan gerelateerde kosten. De financieringsrisico's zullen om die reden slechts zeer beperkt zijn.

Algemene ontwikkelingen

De treasuryfunctie is gebaseerd op de Wet Fido. Een belangrijk element daarbij is het meer zicht krijgen op de ontwikkeling van de financieringspositie, zowel op korte als lange termijn. Dit betreft dan met name het in beeld brengen van de behoefte aan financieringsmiddelen, gerelateerd aan de investeringsplanning en de inzet van vrijvallende dan wel beschikbaar komende financieringsmiddelen.

Risicobeheer

Uit hoofde van de treasuryfunctie kunnen middelen worden uitgezet. Het Treasurystatuut is hierbij leidend. Het schatkistbankieren voor decentrale overheden is in 2013 ingevoerd. Per ultimo 2017 stond er € 2.744.428 bij de centrale overheid. Dit was ultimo 2016 € 1.279.649.

Renterisicobeheer

Algemene uitgangspunten met betrekking tot het renterisicobeheer zijn:

- Geen overschrijding van de renterisiconorm (20% begrotingstotaal) conform de Wet Fido;
- Nieuwe leningen/uitzettingen worden afgestemd op de bestaande financiële positie en de liquiditeitsplanning;
- De rentetypische looptijd en het renteniveau van de betreffende lening/uitzetting wordt zo veel mogelijk afgestemd op de actuele rentestand en de rentevisie.

Kasgeldlimiet

Met de kasgeldlimiet is in de wet Fido een norm gesteld voor het maximum bedrag waarop de organisatie haar financiële bedrijfsvoering met kortlopende middelen (looptijd < 1 jaar) mag financieren. Deze norm bedraagt 8,2% van het begrotingstotaal aan lasten voor bestemming, dus met uitzondering van de stortingen in de reserves.

De liquide middelen betreffen rekening-courant tegoeden. Deposito's komen voort uit de financiering van het lopende bedrijf en de bestemmingsreserves. De huidige financiële positie geeft geen aanleiding om op de korte termijn maatregelen voor te stellen.

Renterisiconorm

Het renterisico op de lange financiering wordt wettelijk begrensd door de renterisiconorm. Als lange financiering wordt volgens de wet Fido aangemerkt: alle financieringsvormen met een rentetypische looptijd groter dan één jaar. Het renterisico wordt gedefinieerd als het minimum van de netto nieuw aangetrokken schuld en de betaalde aflossingen, vermeerderd met het saldo van de contractuele renteherzieningen op de opgenomen en uitgezette geldleningen. Het renterisico op de lange termijn wordt beperkt tot de in wet genoemde 20% van de restant

hoofdsom van de rentetypische langlopende leningen. Achterliggende reden voor het gebruik van de renterisiconorm is de spreiding van het renterisico over de jaren.

Relatiebeheer

Het betalingsverkeer verloopt uitsluitend via de NV Bank voor Nederlandse Gemeenten.

De cijfers

De omgevingsdienst heeft in 2016 geen kasgeldleningen en/of langlopende leningen aangetrokken. Per ultimo 2017 stond er € 2.744.428 bij de centrale overheid. Dit was ultimo 2016 € 1.279.649

Bedrijfsvoering

Inleiding

De paragraaf bedrijfsvoering beschrijft de aspecten van de (interne)bedrijfsvoering die van belang zijn voor de realisatie van de doelen uit de programma's. De ODR werkt continu aan de verbetering van de bedrijfsvoering. De focus lag en ligt op het doorontwikkelen van de bedrijfsvoering.

Organisatie

De organisatie van de ODR is vormgegeven op basis van een compacte organisatiestructuur. Dit betekent dat er drie afdelingen zijn met leidinggevend. Iedere afdeling bestaat uit 3 teams. Daarnaast is er een staf. In 2017 is gestart met de herijking van de dienstverleningsovereenkomsten (DVO's) met de deelnemende gemeenten onder meer op de staftaken die door hen voor de ODR verricht worden. Er is daarop besloten om de taken communicatie advies en P&O advies respectievelijk vanaf 1 april 2018 en 1 januari 2018 onder te brengen bij de staf van de ODR. De P&O- en de salaris administratie blijven belegd bij de bedrijfsvoeringseenheid Bommelerwaard. Tevens is er, gelet op de toenemende vraag naar maat- en meerwerkprojecten, eind 2017 projectleiderscapaciteit vanuit de bestaande organisatie overgeheveld naar de staf. De staf groeit hiermee in omvang wat druk legt op de span of control van de directeur. Tijdelijk is hiervoor in november een interim manager aangetrokken, die in 2018 tevens een advies gaat opstellen voor de structurele aansturing van de staf.

Juridische zaken

Het afgelopen jaar heeft in het teken gestaan van de evaluatie van de dienstverlening door onze gastheren aan de ODR. Het bestuur heeft de keuze gemaakt om met de huidige gastheren de dienstverlening te continueren, met uitzondering van communicatie en P&O-advies. Voor deze twee onderdelen is de ODR gestart met de werving om vaste medewerkers voor deze vakgebieden te kunnen inzetten.

De herijking voor de andere onderdelen is gestart en inmiddels zijn er met enkele gastheren op ambtelijk niveau afspraken gemaakt. Dit betreft de dienstverlening voor ICT (gemeente Buren) en HRM en Financiën (gemeente Zaltbommel). Uw bestuur zal in de loop van 2018 de nieuwe dienstverleningsovereenkomsten ter besluitvorming worden voorgelegd.

Voor wat betreft de Huisvesting wordt er op dit ogenblik advies ingewonnen om de mogelijkheden te verkennen. De ODR groeit en de huidige huisvesting biedt geen of onvoldoende mogelijkheden om – zelfs in een flexconcept- te voorzien in voldoende werk- en vergaderfaciliteiten. De herijking dienstverlening voor Facilitaire Zaken en DIV zullen logischerwijs volgen op de uitkomsten van de beslissingen omtrent Huisvesting.

Verder is met het Opdrachtgeversoverleg (OGO) overeengekomen dat de evaluatie van de DVO's die zijn afgesloten met alle deelnemers van de gemeenschappelijke regeling ODR worden herijkt in 2018.

Een andere ontwikkeling voor 2018 is de GR-wijziging die geïnitieerd wordt door provincie Gelderland en de totstandkoming van de fusiegemeente West-Betuwe (gemeenten Geldermalsen, Neerijnen en Lingewaal). Daardoor zal de huidige GR eveneens gewijzigd moet worden.

Tot slot zijn in 2017 nieuwe geharmoniseerde formats ontwikkeld voor de mandaten. Gelderland breed kan iedere gemeente nu dezelfde formats

hanteren richting de omgevingsdiensten. Deze formats zullen in 2018 met de OGO's worden besproken. Daarna kan vaststelling plaatsvinden in de colleges.

Personeel en Organisatie

Een terugblik op het jaar 2017 levert voor het vakgebied P&O de volgende resultaten op:

Doorleven en verinnerlijken

Met de uitvoering van het project Doorleven en Verinnerlijken (DV) is een eerste stap gezet in het (leren) vormgeven van DV binnen de organisatie. Het gaat dan niet alleen om het inhoudelijk uitwerken van een onderwerp. Maar ook om collega's daarin mee te nemen, dat ze gaan snappen en ervaren wat het onderwerp voor hun werk betekent. Feitelijk, maar ook voor hun eigen gedrag. Hier hebben MT, coördinatoren en betrokken projectleiders mee geëxperimenteerd. Deze werkwijze zet zich door in 2018.

Uitwerking en implementatie van het cao-thema werkgelegenheid

Vanuit het project duurzame inzetbaarheid (DI) voerden we gesprekken met MT en coördinatoren over dit thema; waar hebben we het over en hoe ga je ermee aan de slag? Een ontwikkelde set van kaders en uitgangspunten helpt daarbij in de praktijk. Zij hebben hierdoor meer handvatten om het gesprek met medewerkers hierover te voeren.

Binnen de reguliere P&O-advisering is aandacht voor de inzet van specifieke doelgroepen. Bij werving en selectie wordt zo veel mogelijk geprobeerd om (ook) jongeren binnen te halen. Daarnaast zijn binnen verschillende onderdelen van de ODR stagiairs werkzaam geweest en is actief gezocht naar mogelijkheden voor mensen met een arbeidsbeperking. Voor de schoonmaak heeft dit geresulteerd in de plaatsing van enkele collega's. Deze werkwijze geldt ook voor 2018.

Opleiden en ontwikkelen

De helft van de teams binnen de ODR heeft ook dit jaar een teamontwikkelingstraject gehad. Ieder met een eigen thema en invulling. Maar, wel met als doel om met elkaar verder te professionaliseren. Dit geldt ook voor de groep coördinatoren.

Daarnaast richtten de individuele opleidingsactiviteiten zich op aan de ene kant (het blijven) voldoen aan de kwaliteitscriteria 2.1. d.m.v. vakinhoudelijke opleidingen. En, aan de andere kant op persoonlijke doorontwikkeling op competenties.

Tevens is het opleidingsplan 2018 ontwikkeld en vastgesteld.

Uitvoering verbeterplan kwaliteit

Voldoen aan de kwaliteitscriteria 2.1 stond centraal in dit project. Een aantal ontwikkelde producten helpen de organisatie daarmee: de monitoringstool, een beleidskader rondom permanent leren vanuit de kwaliteitscriteria 2.1, een set met werkafspraken en een verbeterplan per afdeling waaruit duidelijk blijkt welke opleidingsactiviteiten noodzakelijk zijn.

MTO 2015 afgerond

In 2015 heeft een MedewerkersTevredenheidsOnderzoek (MTO) plaatsgevonden. N.a.v. de resultaten zijn verbeterplannen gemaakt; binnen alle teams, maar ook op organisatieniveau. Deze verbeteracties zijn in 2017 allemaal afgerond.

Arbo en verzuim

In 2017 is verder gewerkt aan de uitvoering van het plan van aanpak Risico Inventarisatie en Evaluatie. Een greep uit de activiteiten. Alle toezichthouders zijn getraind op onderwerpen als risicovolle werkzaamheden, persoonlijke bescherming en alleen werken. Daarnaast is de gehele BHV-organisatie wederom getraind en vond de aanbesteding voor een nieuwe bedrijfsarts plaats.

Financiën / Output sturing

Bij de oprichting van de ODR op 1 april 2013 zijn medewerkers vergunningverlening, toezicht en handhaving van de partners in dienst gekomen van de ODR. De producten die de ODR aan haar partners levert, zijn gebaseerd op de ingebrachte formatie. Daarbij kreeg de ODR de opdracht mee, om binnen vijf jaar over te gaan naar outputfinanciering.

Outputfinanciering betekent dat opdrachtgevers de ODR betalen voor daadwerkelijk geleverde producten en diensten. Op 26 juni heeft het Algemeen Bestuur (AB) hiervoor de meeste spelregels vastgesteld. Hierbij is vooral nauwkeurig gekeken naar de herijking van de kengetallen: het aantal uur dat gemiddeld nodig is om een product te realiseren. Op 9 oktober heeft het AB ingestemd met een advies van bureau Seinstra van de Laar hierover en is het Productenboek 2018 met daarin de kengetallen vastgesteld. Hierdoor kunnen we met ingang van 2018 overgaan op outputfinanciering.

In 2019 starten we met het afrekenen van producten. In 2018 beginnen we met het afrekenen op basis van de geleverde diensten in de vorm van uren, zodat alle deelnemers steeds meer gevoel krijgen bij outputfinanciering. Verder gaan we er in 2018 voor zorgen dat de registraties helemaal op orde zijn. Samen met de deelnemers gaan we werken aan de betrouwbaarheid en de begrijpelijkheid van de informatie. Zo nodig zullen we ook verschillenanalyses maken, zodat het afrekenen op producten in 2019 voor iedereen een logische stap is.

Accountmanagement.

Sinds 1 januari 2015 wordt het accountmanagement uitgevoerd door specialistische functionarissen. Vanaf die tijd is de aandacht voor de klant en voor de wensen van de klant geïntensiveerd. Gezocht wordt naar op maat georganiseerde afstemming tussen opdrachtgever en opdrachtnemer. Dit blijft doorlopend in ontwikkeling.

In 2017 is de 'samenwerking met de ambtelijke opdrachtgevers' projectmatig opgepakt teneinde verbetering in samenwerking te realiseren. Het project is afgerond en gaat in 2018 een zichtbare uitwerking krijgen. Het project rondom het 'bestuurlijke opdrachtgeveroverleg' is procesmatig beschreven en dit functioneert inmiddels via deze vastgestelde werkwijze.

Ook in 2018 zullen er weer accountgesprekken ingepland worden teneinde zowel inhoudelijk als procesmatig zaken te kunnen spiegelen en bespreken. Daarnaast vinden desgewenst bestuurlijke gesprekken plaats, welke op maat worden ingevuld.

Werkprogramma's

In samenspraak met de ambtelijk opdrachtgevers van de deelnemers zijn evenals in voorgaande jaren in 2017 werkprogramma's opgesteld. Met de werkprogramma's wordt inzicht gegeven in de verschillende taken; vergunningen, meldingen, toezicht, klachten,

adviezen, handhavingsverzoeken, bezwaar en beroepszaken, maatwerkprojecten etc., de actuele vraag en de benodigde capaciteit per opdrachtgever en de risico's voor toezicht en handhaving (risicogestuurd werken).

Binnen het model heeft de opdrachtgever de mogelijkheid om aan 'knoppen' te draaien. Hierdoor is het mogelijk om een werkprogramma op te stellen dat aansluit bij de wensen en het ambitieniveau van de opdrachtgever. De ODR rapporteert periodiek over de voortgang van de werkzaamheden. Op deze wijze kunnen knelpunten tijdig worden gesignaleerd en kan in gezamenlijk overleg worden bekeken wat de mogelijkheden zijn voor eventuele bijsturing.

ICT

In 2017 is een nieuwe informatie manager aangetrokken die na een inwerkperiode incidentele en structurele verbetertrajecten oppakt binnen de ODR en het stelsel.

Geconstateerd is dat voor de doorontwikkeling op het gebied van geografische informatie aanvullende inzet van een externe medewerker nodig is. Ondanks de schaarste aan GIS-specialisten is een koppeling gemaakt met de BRMO (kadastrale perceelgegevens) en er is regulier onderhoud gepleegd aan de viewer. In 2018 wordt verder doorgewerkt aan de doorontwikkeling van geo-informatie en wordt aanvullende capaciteit aangetrokken.

Het in 2016 gestarte project Ontwikkelen inrichtingenbestand is in 2017 verder opgepakt. Het project loopt conform verwachting door in 2018. De datakwaliteit van de ODR zal hierdoor verder verbeteren.

Daardoor ontstaan meer mogelijkheden om op basis van informatieanalyse en beleid gericht en efficiënt te werken. Ook hier zal geografische informatie een belangrijke rol spelen.

Zo is in het kader van het project breedplaatvloeren geo-informatie gebruikt om d.m.v. deskresearch het aantal verder te onderzoeken panden fors te reduceren en de uiteindelijke bevindingen per pand ook toegankelijk te kunnen registreren. Dit heeft een aanzienlijke kostenbesparing opgeleverd t.o.v. traditioneel dossier onderzoek en bezoeken ter plaatse.

In 2017 zijn vanuit diverse fora instrumenten aangereikt om je als organisatie voor te bereiden op de komst van de omgevingswet en zal de ODR het informatiesysteem hierop gaan voorbereiden.

Op het gebied van ICT gaat er de komende jaren ook veel gebeuren. Veel computer apparatuur wordt in 2018 vervangen. In de voorbereiding hierop zal de huidige inzet van apparatuur worden geëvalueerd. Met name de doorontwikkeling van tablets naar volwaardige computers, ontwikkelingen op het gebied van smartphones, virtualisatie en de 'private cloud' zal mogelijkheden bieden om computer apparatuur op een andere manier in te zetten.

Hierdoor kan efficiency winst mogelijk zijn. Informatiebeveiliging zal na 2017 nóg belangrijker zijn dan het nu als is. Ook hier bieden nieuwe technische ontwikkelingen kansen vanwege de verregaande integratie van beveiligingstechnieken in moderne mobiele hardware zoals tablet computers en smartphones. In 2018 wordt hier verder invulling aan gegeven.

Communicatie

In 2017 zijn de volgende acties opgezet en resultaten behaald:

- Lancering nieuwe website van de ODR
- Nieuwsbrieven voor deelnemers/opdrachtgevers
- Advies en persvoorlichting (in afstemming met de deelnemende gemeenten) in voorkomende gevallen, bijvoorbeeld bij de brand in de varkensstal Sebava (gemeente Buren)

Ook is er advies en ondersteuning geleverd bij interne trajecten in de ODR:

- Beheer en doorontwikkeling intranet
- Scherm(en) in de hal
- Mede organiseren interne bijeenkomsten (bijv. medewerkersbijeenkomsten werkplezier/zeepkist bijeenkomsten)
- Advisering bij concernplanprojecten, bijv. Omgevingswet

Concernplan

De stand van zaken van de programma's in het concernplan wordt uitgedrukt in stoplichtkleuren, die de volgende betekenis hebben:

- Groen: ja, dit gaat lukken
- Oranje: onzeker of dit gaat lukken
- Rood: nee, dit gaat niet lukken

	<i>Programma</i>	<i>Resultaat</i>	<i>Voortgang</i>	<i>Middelen</i>
	Concernplan			

Toelichting

Op 23 november 2015 heeft het DB het Concernplan 'Naar een robuuste Omgevingsdienst' (2016-2018) vastgesteld. Hierin staan alle activiteiten en projecten van de ODR op het vlak van organisatieontwikkeling. Het concernplan geeft een doorkijk naar de toekomst: de ambities van de ODR voor 2018 en de route waarlangs de ODR deze ambities wil realiseren. Het Concernplan is gebaseerd op het INK-model. Het bevat tien programma's, die ieder zijn gekoppeld aan één van de aandachtsgebieden van het INK. Ieder programma bevat één of meerdere projecten of acties, die gericht zijn op het realiseren van de ambities.

We zijn inmiddels op twee-derde van de looptijd van dit Concernplan en evenredig gevorderd in de uitvoering. Het overgrote deel van de acties/projecten is gestart, en eind 2017 zijn er 29 acties/projecten volledig afgerond (Doorleven en verinnerlijken, Afronden legesonderzoek, Wet VTH, Verbeterplan kwaliteit, Harmonisatie uitvoeringsbeleid deel 1, Harmonisatie uitvoeringsbeleid deel 2, Implementatie RIE, Verzuimaanpak, PDCA concernplan, Contractbeheer en contractmanagement, Verbetering S4O, Verbetering Geo-informatie deel 1, Internet, Visie op en verbeteren van managementinformatie, Herijking DVO's, Evaluatie gastheercontracten, Uniformering uitvoering Flora & Fauna, Nadere uitwerking projectmatig werken, Verbetering klanttevredenheid, Doorontwikkeling Productenboek, Doorontwikkeling werkprogramma's, Afspraken maken met leveranciers, Herijking kengetallen, Outputmodel deel 1, Invoering uitkomsten MTO, Stage- en afstudeerplaatsen, Aannemen van mensen met arbeidsbeperking, Verbeteren afstemming bestuurlijk opdrachtgevers, Samenwerking met ambtelijk opdrachtgevers).

De belangrijkste resultaten uit 2017 zijn:

- De actie Doorleven en verinnerlijken is afgerond. Er zijn vier themabijeenkomsten geweest met MT en coördinatoren, namelijk over klantgerichtheid, kwaliteit, samenwerking en outputsturing.

- Het project Verbeterplan kwaliteit is begin 2017 afgerond; dit heeft verbeterplannen per afdeling en een notitie permanent leren in het kader van Kwaliteitscriteria 2.1 opgeleverd. Geconstateerd mag worden dat de ODR nu voldoet aan de eisen van deskundigheid en robuustheid.
- Wat betreft de Omgevingswet heeft de Gelderse taskforce Omgevingswet begin 2017 een impactanalyse opgeleverd en een vervolgplan gemaakt voor gezamenlijk uit te zoeken onderwerpen. De ODR neemt daarnaast deel aan de regionale werkgroep Omgevingswet en werkt samen met GGD-Gelderland-Zuid en Veiligheidsregio rond de Omgevingswet. Zomer 2017 is een nieuw projectplan vastgesteld en inmiddels is gestart met een verdieping van de kennis over de gevolgen van de wet voor de ODR.
- Het project Verbetering S4O is in de eerste helft van 2017 afgerond.
- De nieuwe informatiemanager die halverwege 2017 in dienst is getreden is gestart met een Informatieplan (verwachte oplevering eerste kwartaal 2018), wat richting zal geven aan de verdere activiteiten van de ODR op het vlak van informatie.
- In het kader van het project Archivering is onderzocht welke acties nodig zijn om het archiefbeheer bij de ODR op peil te brengen, waarbij de minimale eisen van de archief- en privacywetgeving als uitgangspunt zijn genomen. De ODR heeft ingestemd met het voorgestelde plan van aanpak, waaronder inhuur voor twee dagen per week voor 2018.
- De Evaluatie gastheercontracten heeft geresulteerd in het besluit om de gastheercontracten voort te zetten, dit met uitzondering van de taken P&O-advies en Communicatieadvies, deze functies neemt de ODR na afronding van de lopende contracten zelf in huis. Als vervolg hierop is gestart met de Herijking van de gastheercontracten, wat moet leiden tot nieuwe gastheercontracten voor de volgende periode voor Financiën, P&O en ICT. De herijking van de gastheercontracten Huisvesting en Facilitaire zaken wordt opgeschort, in afwachting van de besluitvorming over eventueel nieuwe huisvesting.
- Het project Verbetering klanttevredenheid is in de eerste helft van 2017 afgerond; resultaat is dat de ODR beschikt over een instrument om klanttevredenheid te meten, wat stapsgewijs in de hele organisatie zal worden ingevoerd.
- Het project Outputsturing heeft erin geresulteerd dat het AB de spelregels voor outputsturing heeft vastgesteld, en heeft besloten om per 1 januari 2018 te starten met outputsturing (afrekenen op basis van daadwerkelijke productie), waarbij dit in 2018 voor alle producten nog gebeurt op basis van daadwerkelijk geleverde uren en met ingang van 2019 voor die producten die op basis van kental worden afgerekend op basis van het daadwerkelijke aantal geleverde producten.
- De invoering van de uitkomsten van het MTO is afgerond.
- De actie Aannemen mensen met arbeidsbeperking is afgerond; er zijn diverse gesprekken met Werkzaak gevoerd en in overleg met de gastheer worden nu medewerkers van Werkzaak ingezet voor schoonmaken van het pand.
- De acties Verbeteren afstemming bestuurlijk opdrachtgevers en Samenwerking met ambtelijk opdrachtgevers zijn in de eerste helft van 2017 afgerond. Dit heeft een werkwijze opgeleverd voor respectievelijk de themabijeenkomsten die de ODR enkele malen per jaar organiseert voor de bestuurlijke opdrachtgevers en voor de periodieke (hei)sessies met de ambtelijke opdrachtgevers.
- Naast de nog lopende acties/projecten is besloten om voor 2018 enkele nieuwe acties/projecten toe te voegen: Koers, Uitvoering informatieplan, Verkenning samen met de ODRA van eventuele samenwerking op het vlak van het zaakstelsel, Huisvesting, Branchegericht toezicht, Outputmodel vervolgproject en uitwerken van de gevolgen van de gehouden medewerkersbijeenkomsten.

Jaarrekening

	Beginbalans		Eindbalans	
Omgevingsdienst Rivierenland	Debet per 31-12-2016	Credit per 31-12-2016	Debet per 31-12-2017	Credit per 31-12-2017
<i>ACTIVA</i>				
Vaste activa				
Ov materieel vaste activa economisch nut	256.822		206.489	
Vlottende activa				
Vorderingen op openbare lichamen	40.644		323.632	
Verstrekte kasgeldleningen	0		0	
Uitzettingen in 's-Rijks schatkist	1.279.649		2.744.428	
Overige vorderingen	0		2.593	
Liquide middelen				
Banksaldi	246.994		132.543	
Overlopende activa				
Transitoria	277.176		531.926	
Overige overlopende activa	33.686		4.605	
<i>PASSIVA</i>				
Vaste passiva				
Algemene reserves		214.449		303.449
Overige bestemmingsreserves		457.542		397.507
Saldo van de rekening		429.043		775.386
Voorzieningen		0		0
Vaste schuld				
Banken		0		0
Vlottende passiva				
Kasgeldleningen		0		0
Overige schulden		413.183		1.680.274
Overlopende passiva				
		620.754		789.600
Saldo				
Totaal	2.134.971	2.134.971	3.946.216	3.946.216

TOELICHTING BALANS PER 31 DECEMBER 2017

Waarderingsgrondslagen

Algemeen

De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van de voorschriften zoals opgenomen in het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

Tenzij anders vermeld, zijn de activa en passiva in de balans gewaardeerd tegen de nominale waarden in Euro's.

Materiële vaste activa

Onder de materiële vaste activa vallen investeringen met economisch nut en investeringen met maatschappelijk nut. Investerings met een economisch nut zijn verhandelbaar en/of kunnen bijdragen aan het genereren van middelen.

Deze materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht.

De gehanteerde afschrijvingstermijnen bedragen in jaren:

Huisvesting – inrichting gebouw	15
ICT interne overhead	3

Investerings met maatschappelijk nut zijn bij de Omgevingsdienst Rivierenland niet te verwachten.

Vlottende activa

De vlottende activa zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde en hebben een rentetypische looptijd van korter dan één jaar.

Liquide middelen

De liquide middelen worden tegen nominale waarde opgenomen.

Overlopende activa

De overlopende activa bestaan uit vooruitbetaalde bedragen voor nog te ontvangen goederen of diensten.

Algemene reserve

Dit zijn de vrij besteedbare middelen van de exploitatieresultaten tot het verslagjaar.

Bestemmingsreserves

Deze reserves betreffen de reeds bestemde gedeelten van de exploitatiesaldi tot en met het verslagjaar.

Vlottende passiva

De vlottende schulden bestaan uit kasgeldleningen, banksaldi en overige schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar.

Overlopende passiva

Onder de overlopende passiva worden verplichtingen opgenomen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen. Tot de overlopende passiva horen ook de van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden.

VASTE ACTIVA

Materieel vaste activa	31-12-2017	31-12-2016
Investerings met een economisch nut	206.489	256.822
Totaal	206.489	256.822

Verloopoverzicht materieel vaste activa met economisch nut	
Boekwaarde per 31 december 2016	256.822
Investering	0
Desinvesteringen	0
Afschrijvingen	-50.333
Bijdragen van derden	0
Afwaardering wegens duurzame waardeverminderingen	0
Boekwaarde per 31 december 2017	206.489

In 2017 hebben er geen nieuwe investeringen plaatsgevonden.

VLOTTENDE ACTIVA

Uitzettingen	31-12-2017	31-12-2016
Vorderingen op openbare lichamen	323.632	40.644
Uitzettingen in 's-Rijks Schatkist met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar	2.744.428	1.279.649
Overige vorderingen	2.593	
Totaal	3.070.653	1.320.293

Met de invoering van het schatkistbankieren mag de ODR een drempelbedrag buiten 's-Rijks schatkist aanhouden. Dit drempelbedrag was voor 2017 € 250.000,--.

Het gemiddeld werkelijk bedrag was over de kwartalen als volgt: Q1 € 239.471,-; Q2 € 158.516,-; Q3 € 176.712,- en Q4 € 205.720,-.

De conclusie is dat we aan het wettelijk vereiste voldoen.

Vorderingen op openbare lichamen zijn nagenoeg allemaal van december 2017.

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1000)					
Verslagjaar					
(1)	Drempelbedrag	250			
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	239	159	177	206
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	11	91	73	44
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-
(1) Berekening drempelbedrag					
Verslagjaar					
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	13.472			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	13.472			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	-			
(1) = (4b)*0,0075 + (4c)*0,002 met een minimum van €250.000	Drempelbedrag	250			
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	21.552	14.425	16.258	18.926
(5b)	Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	239	159	177	206

Liquide middelen	31-12-2017	31-12-2016
BNG-rekening 28.51.57.841	132.543	246.994
Totaal	132.543	246.994

Overlopende activa	31-12-2017	31-12-2016
Debiteuren	-	0
Te vorderen BTW	2.757	482
Nog te ontvangen bedragen	4.605	33.686
Nog te ontvangen inkomsten (systeemrekening)	526.669	258.330
Vooruitbetaalde kosten (systeemrekening)	2.500	18.364
Totaal	536.531	310.862

VASTE PASSIVA

Eigen vermogen	31-12-2017	31-12-2016
Algemene reserve	303.449	214.449
Overige bestemmingsreserves	397.507	457.542
Saldo van de rekening	775.386	429.043
Totaal	1.476.342	1.101.034

Verloopoverzicht Algemene reserve		
Saldo per 31 december 2016	214.449	
Toevoeging	89.000	
Onttrekking	0	
Waardevermindering	0	
Saldo per 31 december 2017	303.449	

Verloopoverzicht reserve afkoop PAO's		
Saldo per 31 december 2016	207.013	
Toevoeging	0	
Onttrekking	-15.925	
Waardevermindering	0	
Saldo per 31 december 2017	191.088	

Verloopoverzicht reserve doorl. Kwaliteitsontw.		
Saldo per 31 december 2016	250.529	
Toevoeging	0	
Onttrekking	-44.110	
Waardevermindering	0	
Saldo per 31 december 2017	206.419	

Verloopoverzicht saldo van de jaarrekening		
Saldo per 31 december 2016	429.043	
Toevoeging saldo jaarrekening 2017	775.386	
Onttrekking saldo jaarrekening 2016	-429.043	
Saldo per 31 december 2017	775.386	

VLOTTENDE PASSIVA

Vlottende schulden met een rente typische looptijd korter dan één jaar	31-12-2017	31-12-2016
Crediteuren	1.680.274	413.183
Totaal	1.680.274	413.183

Overlopende passiva	31-12-2017	31-12-2016
Vooruit ontvangen bedragen	60.245	35.755
Nog te betalen/te verrekenen btw	0	1.204
Nog te betalen bedragen	403.152	462.532
Te betalen salarissen	396	755
Nog te betalen kosten (systeemrekening)	325.807	120.508
Totaal	789.600	620.754

NIET UIT DE BALANS BLIJKENDE VERPLICHTINGEN EN GEBEURTENISSEN NA BALANSDATUM

Er zijn twee leasecontracten afgesloten. Eén auto met een leasebedrag van € 835,21 per maand en één auto met een leasebedrag van € 365,18 exclusief btw en brandstofkosten.

Overzicht wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT)

Hieronder conform artikel 4.1 lid 1 WNT het overzicht openbaarmaking.

Deelnemer	AB-lid	Bezoldiging 2017	Bezoldiging 2016
Gemeente Buren	Dhr. S. van Alfren tot mei 2016	n.v.t.	€ 0,--
Gemeente Buren	Dhr. H.N. de Ronde tot mei 2017	€ 0,--	€ 0,--
Gemeente Buren	Mw. S.T. Klein – de Jong vanaf mei 2017	€ 0,--	n.v.t.
Gemeente Culemborg	Dhr. J. Reus	€ 0,--	€ 0,--
Gemeente Geldermalsen	Dhr. R.S. van Meygaarden (plv voorzitter)	€ 0,--	€ 0,--
Gemeente Lingewaal	Dhr. G. Bel	€ 0,--	€ 0,--
Gemeente Maasdriel	Dhr. J.H.L.M. de Vreede	€ 0,--	€ 0,--
Gemeente Neder-Betuwe	Dhr. C.W. Veerhoek tot april 2017	€ 0,--	€ 0,--
Gemeente Neder-Betuwe	Dhr. J.W. Keuken vanaf april 2017	€ 0,--	n.v.t.
Gemeente Neerijnen	Dhr. T. Kool tot maart 2016	n.v.t.	€ 0,--
Gemeente Neerijnen	Dhr. H.H. de Vries vanaf maart 2016	€ 0,--	€ 0,--
Gemeente Tiel	Dhr. L. Verspuij	€ 0,--	€ 0,--
Gemeente West Maas en Waal	Dhr. S.A.M. Bos	€ 0,--	€ 0,--
Gemeente Zaltbommel	Dhr. C.A.H. Zondag (voorzitter)	€ 0,--	€ 0,--
Provincie Gelderland	Dhr. J.J. van Dijk	€ 0,--	€ 0,--

DB lid	Functie	Bezoldiging 2017	Bezoldiging 2016
Dhr. C.A.H. Zondag	Voorzitter	€ 0,--	€ 0,--
Dhr. R.S. van Meygaarden	PLV voorzitter	€ 0,--	€ 0,--
Dhr. S. van Alfen	Lid tot mei 2016	n.v.t.	€ 0,--
Dhr. S.A.M. Bos	Lid	€ 0,--	n.v.t.
Dhr. C.W. Veerhoek	Lid tot april 2017	€ 0,--	n.v.t.
Mw. S.T. Klein – de Jong	Lid vanaf juni 2017	€ 0,--	n.v.t.

Omschrijving	A. Schipper 2017	A. Schipper 2016
Functie(s)	Algemeen directeur	Algemeen directeur
Duur dienstverband	1/1 – 31/12	1/1 – 31/12
Omvang dienstverband in fte	1,0	1,0
Gewezen topfunctionaris	nee	nee
(Fictieve) dienstbetrekking	ja	ja
Bezoldiging		
Beloning	€ 111.396	€ 105.096
Belastbare onkostenvergoedingen	€ 2.851	€ 2.851
Beloning betaalbaar op termijn	€ 16.363	€ 13.950
Totaal beloning	€ 130.610	€ 121.897
Toepasselijke WNT-maximum	€ 181.000	€ 179.000

Overzicht van baten en lasten

Nr:	Programma	Primitieve begroting 2017	Wijziging 2017	Begroting na wijz. 2017	Rekening 2017	Saldo tov begr
1	Vergunningverlening					
	Lasten	4.352.565	399.071	4.751.637	4.621.951	129.686
	Baten	-4.336.640	-380.071	-4.716.712	-4.719.873	3.161
	Totaal	15.925	19.000	34.925	-97.922	132.847
2	Toezicht en handhaving					
	Lasten	3.766.320	377.078	4.143.397	3.963.465	179.933
	Baten	-3.766.320	-377.078	-4.143.397	-4.142.798	-600
	Totaal	0	0	0	-179.333	179.333
3	Advisering					
	Lasten	4.728.296	206.922	4.935.218	4.337.751	597.467
	Baten	-4.703.186	-206.922	-4.910.108	-4.903.583	-6.525
	Totaal	25.110	0	25.110	-565.832	590.942
4	Ketentoezicht					
	Lasten	619.684	5.216	624.900	753.806	-128.906
	Baten	-619.684	-5.216	-624.900	-625.825	925
	Totaal	0	0	0	127.981	-127.981
9	Algemene dekkings-middelen					
	Lasten	0	0	0	0	0
	Baten	0	0	0	-244	244
	Totaal	0	0	0	-244	244
	Totaal exploitatie					
	Lasten	13.466.866	988.287	14.455.153	13.676.972	778.181
	Baten	-13.425.831	-969.287	-14.395.118	-14.392.323	-2.794
	Saldo van baten en lasten	41.035	19.000	60.035	-715.351	775.386
	Toevoegingen/onttrekkingen Reserve					
	Toevoegingen	0	0	0	0	0
	Onttrekkingen	-41.035	-19.000	-60.035	-60.035	0
	Totaal	-41.035	-19.000	-60.035	-60.035	0
	Lasten	13.466.866	988.287	14.455.153	13.676.972	778.181
	Baten	-13.466.866	-988.287	-14.455.153	-14.452.358	-2.794
	Resultaat	0	0	0	-775.386	775.386

Analyse van het resultaat

Overzicht opbouw resultaat		Bedragen in €
V = voordeling, N = nadelig		
1	Personele inzet	-412.365 N
2	Opleidingsbudget	23.666 V
3	ODRN (complexe vergunningen)	248.036 V
4	Post onvoorzien	45.000 V
5	Gastheer DVO's	42.969 V
6	Overige inkomsten	828.080 V
Resultaat voor bestemming 2017		775.386

1. Personele inzet (-412 N)

De post personele lasten is het resultaat van inhuur/uitbesteed werk, vacaturegelden en loonsommen e.d. Binnen de ODR wordt, zoals afgesproken, gewerkt met een flexibele schil. Dit houdt in dat niet alle vacatures worden ingevuld door vast personeel maar door inhuurkrachten. Er wordt bij de ODR ingehuurd om de afgesproken uren uit de werkplannen te kunnen leveren in relatie tot de flexibele schil. Het nadeel op dit onderdeel ontstaat door de extra opdrachten die de ODR voor de deelnemers uitvoert. Om deze taken te kunnen uitvoeren wordt extra ingehuurd. Deze incidentele meerwerkopdrachten worden op basis van offertes uitgevoerd. De opbrengsten hiervan zijn verantwoord onder punt 6 overige inkomsten.

Relatie met VVGB-taak

De kosten voor personele inzet zijn overigens lager vanwege het niet hoeven uitvoeren van enkele VVGB taken. Het gaat om een bedrag van 315.832. Als de werkzaamheden wél waren uitgevoerd zou het nadeel op deze post groter zijn en daarmee het rekeningssaldo lager.

2. Opleidingsbudget (24 V)

Het opleidingsbudget is in 2017 niet geheel benut. Als gevolg van de hoge werkdruk is kritisch gekeken naar inzet op opleidingen.

3. ODRN complexe vergunningen (248 V)

De organisatie en financiering van complexe vergunning is aangepast. De afrekening 2017 van de OD Regio Nijmegen is 248.036 lager dan de bijdrage van onze deelnemers. In de afrekening van het ODR saldo zal dit voordeel expliciet worden teruggegeven aan de deelnemers. De verwachting is dat dit voordeel structureel is. Er komt over de totale financiering van de stelseltaken een voorstel in de loop van 2018. Dan worden alle effecten in beeld gebracht en ter besluitvorming voorgelegd.

4. Post onvoorzien (45 V)

De post onvoorzien is niet aangesproken. Er hebben zich geen calamiteiten voor gedaan die de ODR daartoe aanleiding hadden gegeven.

5. Gastheer DVO's (43 V)

De uitgaven voor huisvesting, ICT, facilitair, financiën, P&O en communicatie zoals ingekocht bij Buren, Tiel, Zaltbommel en Regio Rivierenland, waren uiteindelijk iets lager (2,6%) dan begroot.

6. Overige inkomsten (828 V)

Overige inkomsten nader gespecificeerd	
A. Nacalculatie factuur december MARAP voor:	
Geldermalsen	128.892
Nederbetuwe	69.742
West Maas en Waal	193.859
B. Provincie Gelderland dossier Knorhof	149.736
C. Overige extra inkomsten	285.851
	828.080

Er zijn drie relevante posten te onderscheiden:

Post A :

Tussen opdrachtgevers bestaan verschillen qua afname van de werkelijk gerealiseerde uren gerelateerd aan de beschikbare / begrote uren. Inmiddels zijn eind 2017 de allergrootste verschillen, net als de verschillen medio 2017, in rekening gebracht bij de deelnemers.

Uiteindelijk zal het Algemeen Bestuur bij de vaststelling van de jaarrekening 2017 en de verdeling van het saldo eind juni 2018 een besluit nemen over de definitieve wijze van verrekening. De ODR zal hiertoe een voorstel doen. Dit voorstel wordt in het Dagelijks Bestuur van 19 maart 2018 besproken voordat het wordt aangeboden aan het Algemeen bestuur.

Post B:

Dit betreft het meerwerk voor de Provincie op het dossier Knorhof.

Post C:

Diverse deelnemers en andere omgevingsdiensten hebben ons om extra capaciteit en inzet van kennis gevraagd in de vorm van incidentele meerwerkopdrachten. Concrete voorbeelden hiervan zijn het wegwerken van achterstanden, het uitvoeren van diversen milieu adviezen, het opstellen van signaliseringskaart externe veiligheid en diversen extra werkzaamheden in het kader van vergunningverlening.

Aan het algemeen bestuur van
Omgevingsdienst Rivierenland

Baker Tilly Berk N.V.
Bijster 39
Postbus 3814
4800 DV Breda
T: +31 (0)76 525 00 00
F: +31 (0)76 525 00 50
E: breda@bakertillyberk.nl
KvK: 24425560
www.bakertillyberk.nl

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

A. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2017

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2017 van de Omgevingsdienst Rivierenland te Tiel gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2017 als van de activa en passiva van de Omgevingsdienst Rivierenland op 31 december 2017 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV);
- zijn de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2017 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, waaronder de verordeningen van de gemeenschappelijke regeling zelf.

De jaarrekening bestaat uit:

- 1 de balans per 31 december 2017;
- 2 het overzicht van baten en lasten over 2017;
- 3 de toelichting met de waarderingsgrondslagen en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado) en het Controleprotocol Normering Topinkomens 2017 (WNT) vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van de Omgevingsdienst Rivierenland zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 137.000, waarbij de bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 Bado.

Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado. Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in het Controleprotocol WNT 2017.

B. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvatten de jaarstukken andere informatie, die bestaat uit:

- Het jaarverslag, waaronder de programmaverantwoording en;
- de paragrafen.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van het BBV is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Gemeentewet en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur van de Omgevingsdienst Rivierenland is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag in overeenstemming met het BBV.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het algemeen en dagelijks bestuur van de gemeenschappelijke regeling voor de jaarrekening

Het dagelijks bestuur van Omgevingsdienst Rivierenland is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het BBV. Het dagelijks bestuur van de gemeenschappelijke regeling is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, waaronder de verordeningen van de gemeenschappelijke regeling zelf, zoals opgenomen in het controleprotocol dat is vastgesteld door het bestuur op 12 oktober 2015.

In dit kader is het dagelijks bestuur van Omgevingsdienst Rivierenland tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het dagelijks bestuur van de gemeenschappelijke regeling noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Het algemeen bestuur is als kaderstellend en controlerend orgaan op grond van de Gemeentewet verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de gemeenschappelijke regeling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, het controleprotocol dat is vastgesteld door het algemeen bestuur op 12 oktober 2015, het Controleprotocol WNT 2017, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen.

Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude dan wel van het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden.
Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeenschappelijke regeling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het dagelijks bestuur van de gemeenschappelijke regeling en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met het algemeen bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Breda, 20 maart 2018

Baker Tilly Berk N.V.

Was getekend

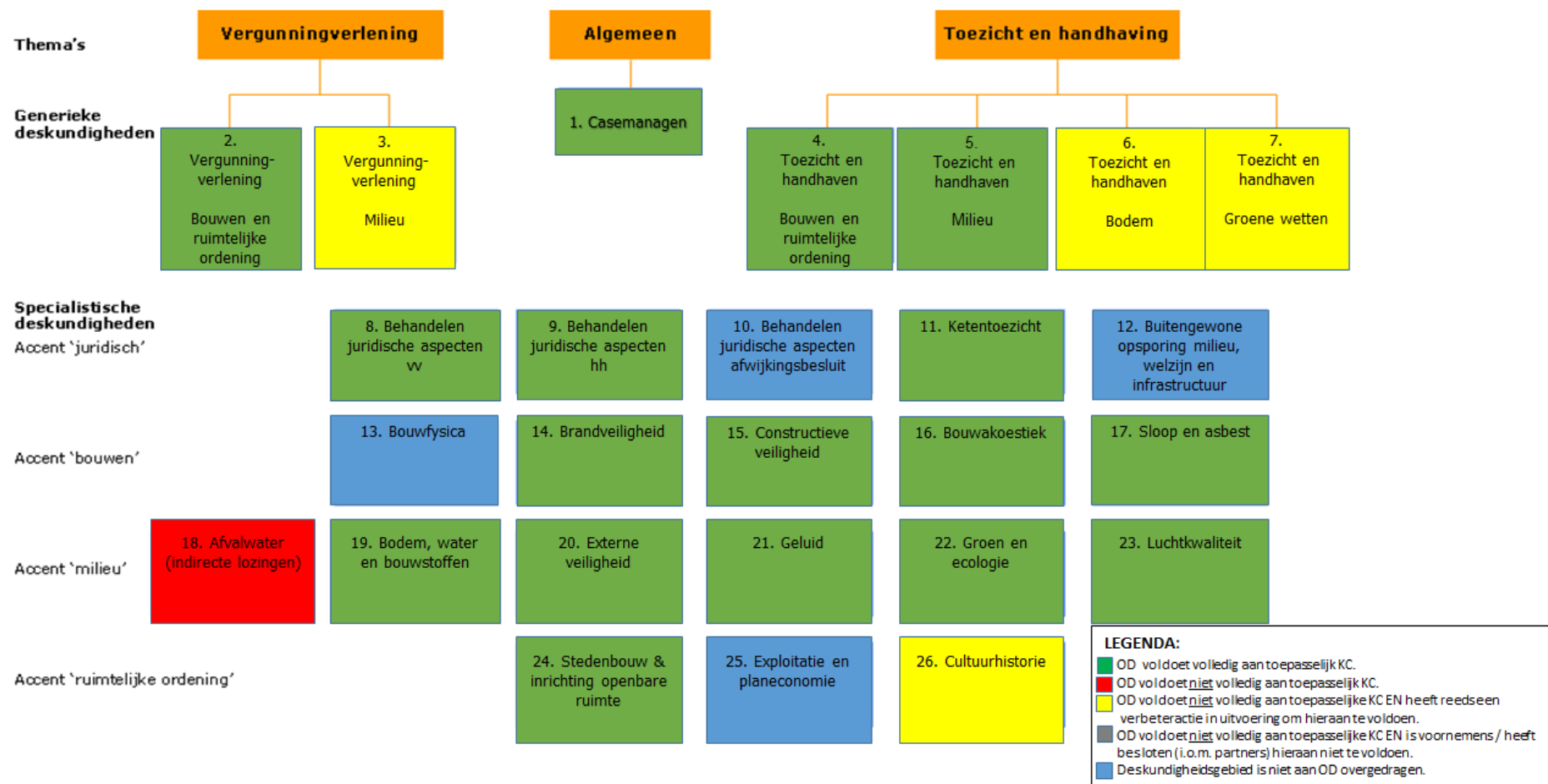
drs. R.G. de Kort RA

Overzicht investeringen

Nummer	Naam investering	Aanschaf- waarde 1/1/2017	Vermeer- deringen	Verminder- ingen	Aanschaf- waarde 31/12/2017	Cum. Afschrijvingen	Boek- waarde 1/1/2017	Afschrij- vingen	Rente	Kapitaal- lasten 2017	Boek- Waarde 31/12/17
7206001	Inrichting ODR gebouw	233.438	0	0	233.438	46.050	187.388	15.616	0	15.616	171.772
Totaal 5250 Huisvesting		233.438	0	0	233.438	46.050	187.388	15.616	0	15.616	171.772
7205001	Aanschaf ipads	49.205	0	0	49.205	16.402	32.803	16.402	0	16.402	16.401
7205002	Aanschaf telefoons	54.946	0	0	54.946	18.315	36.631	18.315	0	18.315	18.316
Totaal 5210 ICT interne overhead		104.151	0	0	104.151	34.717	69.434	34.717	0	34.717	34.717
Totaal		337.589	0	0	337.589	80.767	256.822	50.333	0	50.333	206.489

Robuustheid ODR (in relatie tot KC 2.1)

BEHAALDE RESULTATEN (ODR per 1-1-2018)

Samenvatting robuustheid ODR (in relatie tot KC 2.1)

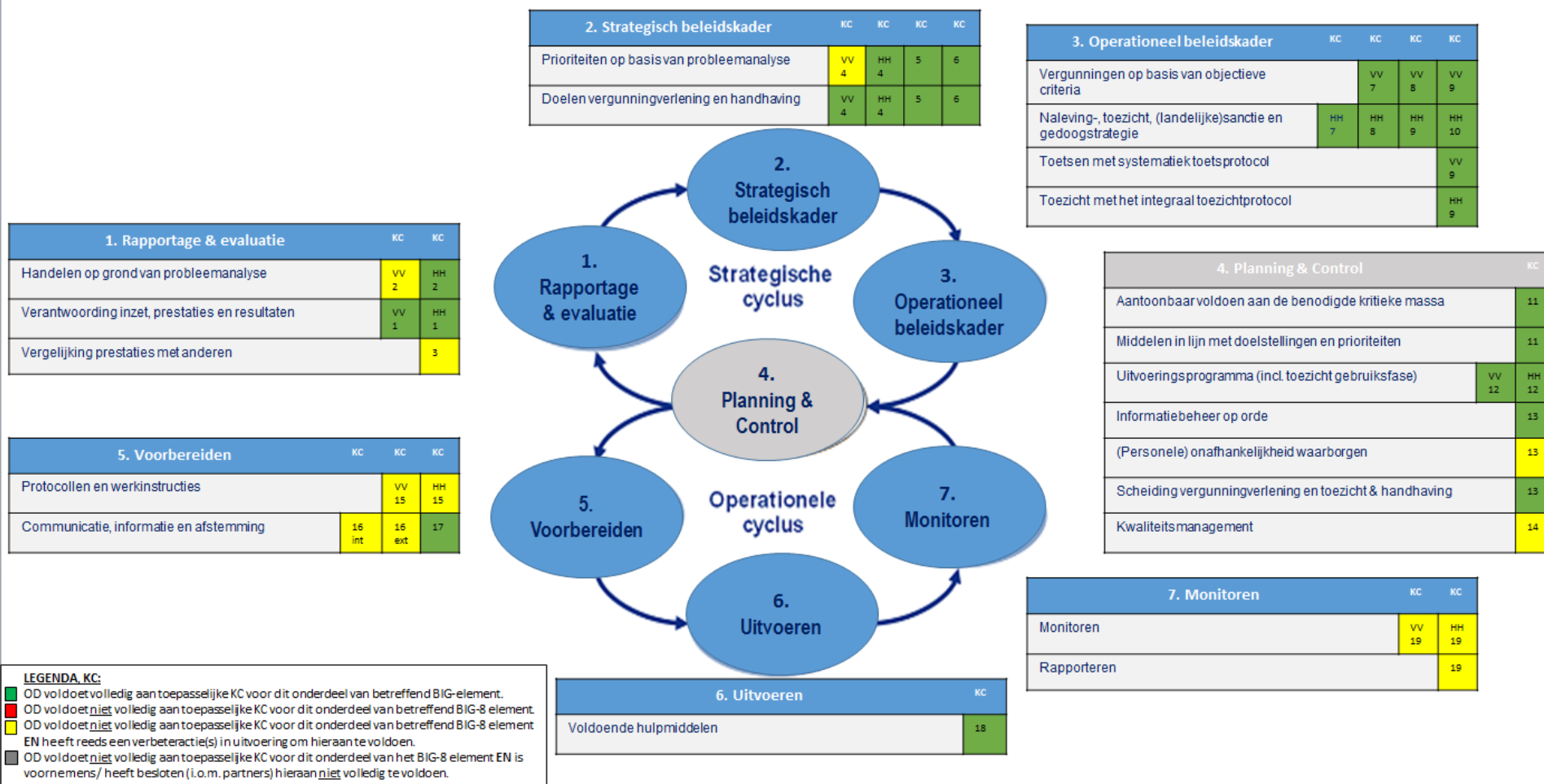
De ODR heeft sinds 2016 een tool ontwikkeld en in gebruik, waarmee de robuustheid gemonitord en gemeten kan worden zoals omschreven in de Kwaliteitscriteria 2.1. Uit de meting per 1-1-2018 is gebleken dat de ODR voldoet aan de robuustheids-eisen op organisatieniveau voor de aan haar overgedragen taken, tenzij er onvoldoende workload aanwezig is. In deze gevallen wordt uitbesteed aan partijen die wel voldoende robuust zijn.

Nadere informatie over de gele en rode vlakken:

- KC6 – Toezicht en handhaving bodem – voldoet de ODR nog niet. Op dit moment is onvoldoende workload aanwezig. We zien wel dat de benodigde capaciteit voor bodemtaken toeneemt. Er lopen initiatieven om binnen het stelsel afspraken te maken over samenwerking op dit taakonderdeel.
- KC7 – Toezicht en handhaving groene wetten – voldoet de ODR nog niet. Op dit moment is onvoldoende workload aanwezig. Het betreft een nieuwe taak waarvan op dit moment nog niet goed kan worden ingeschat hoe deze zich gaat ontwikkelen. Er lopen initiatieven om binnen het stelsel afspraken te maken over samenwerking op dit taakonderdeel.
- KC18 – Afvalwater (indirecte lozingen)- voldoet de ODR niet. Op dit moment is onvoldoende workload aanwezig. Er lopen initiatieven om binnen het stelsel en/of waterschap Rivierenland afspraken te maken over samenwerking op dit taakonderdeel.
- KC 3 en KC26 – Vergunningverlening Milieu en Cultuurhistorie – voldoet de ODR niet meer. Binnen de ODR is voldoende workload aanwezig. Vanwege het vertrek van medewerkers zullen medewerkers moeten worden opgeleid om opnieuw aan deze criteria te kunnen voldoen.

Procescriteria ODR (in relatie tot KC 2.1)

BEHAALDE RESULTATEN: PROCESCRITERIA ODR per 1-1-2018

Samenvatting procescriteria ODR (in relatie tot KC 2.1)

De ODR wordt jaarlijks geauditeerd door de kwaliteitsmedewerker vanuit het Stelsel. Hierbij werd een afwijkend format gebruikt en deze systematiek is ook overgenomen voor deze jaarrapportage. De wijze van invullen was diepgaander dan in de voorgaande jaren, waardoor een veld geen groene kleur kreeg als aan subcriteria niet wordt voldaan. De overall conclusie is dat de ODR op hoofdlijnen voldoet, maar dat er een aantal verbeterpunten zijn die veelal betrekking hebben op subcriteria. Deze zijn geïnventariseerd en worden planmatig gezamenlijk binnen het stelsel of separaat binnen de ODR in acties omgezet, met als uiteindelijke doel om alle velden die nog op geel staan te kunnen veranderen naar groen. Bij de evaluatie van de audit kwaliteit 2017 zal binnen het Stelsel onder andere worden besproken of we bij een aantal criteria wellicht meer in de geest als naar de letter willen gaan handelen.

Nadere informatie over de gele en rode vlakken:

- KC2 en KC4 – Handelen op grond van een probleemanalyse en hierop prioriteren – voldoet de ODR nog niet. De risicoanalyse in het werkprogramma heeft enkel betrekking op toezichttaken. Voor vergunningverlening dient een separate probleemanalyse te worden opgesteld op basis waarvan prioriteiten kunnen worden gesteld.
- KC3 – Vergelijken met prestaties van anderen – voldoet de ODR nog niet. De ODR participeert in de ontwikkeling van een systematiek om VTHA te kunnen vergelijken, toetsen en beoordelen. Voor benchmarking worden de ontwikkelingen binnen het Stelsel gevolgd.
- KC 13 – (Personele) onafhankelijkheid waarborgen – voldoet de ODR nog niet. Uitgangspunt van personele onafhankelijkheid wordt in het VTH beleid genoemd, maar is in de praktijk niet geborgd. Geadviseerd wordt om het roulatiesysteem Gelders Stelsel vast te stellen en te implementeren.
- KC14 – Kwaliteitsmanagement – voldoet de ODR nog niet. Een kwaliteitssysteem is vastgesteld en een kwaliteitsmanager en kwaliteitsmedewerker zijn aangesteld. Acties die nog ondernomen moeten worden zijn de implementatie van de Gelderse kwaliteitsverklaring en een jaarlijks kwaliteitsprogramma moeten nog plaatsvinden. De ontwikkelingen binnen het Stelsel worden gevolgd.
- KC15 – Protocolen en werkinstructies – voldoet de ODR nog niet. Protocolen, werkinstructies en checklisten zijn deels aanwezig en geborgd. Daarnaast lopen er diverse projecten (o.a. werkprocessen en samenwerking) vanuit het concernplan 2016-2018 die hiermee raakvlakken hebben.
- KC16 – Interne en externe afstemming – voldoet de ODR nog niet. De externe afstemming (bijv. VRGZ) is momenteel in een afrondende fase. Voor de relevante interne en externe overlegstructuren dient te worden vastgelegd wie verantwoordelijk is voor het overleg, wat het doel is van het overleg en hoe de uitkomsten van het overleg worden vastgelegd en teruggekoppeld naar de interne en extern betrokkenen. Dit geldt o.a. voor de afstemming tussen vergunningverlening en handhaving, gemeente en ODR bij afwijkingen in het kader van het bestemmingsplan en het aanleveren van adviezen door externe adviseurs.
- KC19 – Monitoren – voldoet de ODR nog niet. Zowel monitoren als rapporteren (o.a. KPI's) zijn ondergebracht in het project 'verbeteren managementinformatie' vanuit het concernplan 2016-2018. Deze lopen parallel aan de ontwikkelingen binnen het Gelders Stelsel en vinden haar beslag in 2018. De uitkomsten kunnen aanleiding zijn om gezamenlijk en/of individueel verbeteracties op te starten.

Bijdrage deelnemers

Deelnemer	Bijdrage BERAP 2017	Betaald DVO
DVO bijdrage Gemeente Buren	2.124.783	2.124.783
DVO bijdrage Gemeente Culemborg	1.225.098	1.225.098
DVO bijdrage Gemeente Geldermalsen	1.624.070	1.624.070
DVO bijdrage Gemeente Lingewaal	258.321	258.321
DVO bijdrage Gemeente Maasdriel	1.592.694	1.592.694
DVO bijdrage Gemeente Neder-Betuwe	1.404.105	1.404.105
DVO bijdrage Gemeente Neerijnen	708.729	708.729
DVO bijdrage Gemeente Tiel	877.854	877.854
DVO bijdrage Gemeente West Maas en Waal	1.520.688	1.520.688
DVO bijdrage Gemeente Zaltbommel	2.091.651	2.091.651
DVO bijdrage Provincie Gelderland	467.335	467.335
<i>Overige bijdragen</i>		
Bijdrage Gelderse omgevingsdiensten	274.518	274.518
Overige bijdragen	225.270	222.231
	14.395.118	14.392.079

Omgevingsdienst
Rivierenland

Programmabegroting 2019

Omgevingsdienst Rivierenland

Status : Ontwerp
Versie : DB 19-3-2018

Inhoudsopgave

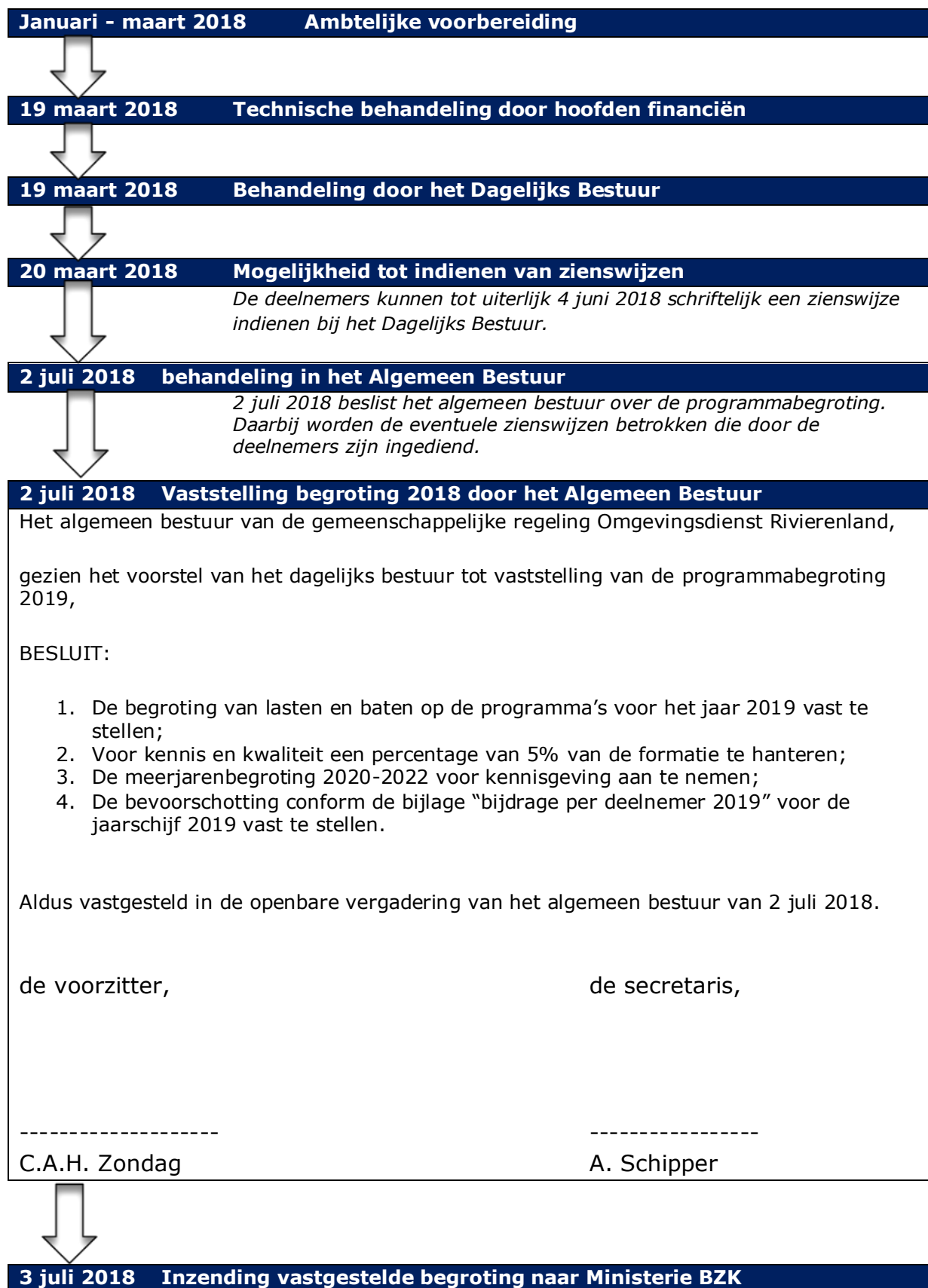
INHOUD

Besluitvorming programmabegroting 2019.....	3
Inleiding programmabegroting 2019.....	5
PROGRAMMABEGROTING.....	7
Totaal overzicht.....	8
PROGRAMMA'S.....	9
Programma 1: Vergunningverlening.....	10
Programma 2: Toezicht en handhaving.....	13
Programma 3: Advisering	17
Programma 4: Stelseltaken.....	20
Paragrafen.....	23
Weerstandsvermogen en risicobeheersing	24
Onderhoud kapitaalgoederen.....	28
Financiering	29
Bedrijfsvoering.....	31
FINANCIELE BEGROTING	34
BIJLAGEN.....	38
Opbouw uurtarief.....	39
Overzicht: Bijdrage per deelnemer 2019.....	40

Besluitvorming programmabegroting 2019

Procedure

De programmabegroting kent de volgende bestuurlijke procedure:

Inleiding programmabegroting 2019

Inleiding

Hierbij bieden we u de ontwerp programmabegroting 2019 aan van de Omgevingsdienst Rivierenland (ODR). Op grond van artikel 29 lid 2 van de gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Rivierenland dient voor 15 april van het jaar volgend op het jaar waarvoor zij dient een ontwerpbegroting te worden toegezonden aan provinciale staten en gemeenteraden.

In de vergadering van het algemeen bestuur van 2 juli 2018 worden tegelijkertijd de jaarstukken 2017 en de programmabegroting 2019 behandeld. Dit geeft een totaal beeld van de ontwikkelingen die de ODR door maakt. In deze begroting zijn de voorstellen die bij de jaarstukken worden gedaan doorgevoerd.

De Begroting 2019 wordt het jaar waarin outputfinanciering zal gaan plaatsvinden op basis van het aantal afgenomen producten. In 2018 worden hiervoor de voorbereidingen getroffen.

Uitgangspunten

De begroting 2019 heeft als vertrekpunt het bestaande structurele beleid 2018. Vastgestelde beleidswijzigingen die consequenties hebben voor de begroting 2018 (en volgende jaren), zijn in de begroting 2019 verwerkt. In de financiële begroting zijn de uitgangspunten volledig opgenomen. De meerjarenraming is op basis van constante prijzen geraamd.

De programmabegroting laat een ontwikkeling zien van € 611.246. Het resultaat is toegelicht in de financiële begroting.

Ontwikkelingen deelnemersbijdrage

Bij het berekenen van de deelnemersbijdragen is als basis de Bestuursrapportage 2017 gehanteerd. Daarbij zijn de structurele effecten toegevoegd van het beleid dat sindsdien is vastgesteld.

Vanwege het ontbreken van besluitvorming over de volgende zaken, zijn deze nog niet financieel opgenomen in de begroting:

1. Werkprogramma's 2018 /omslag naar outputfinanciering
2. Herziening methodiek financiering stelselafspraken (incl. bijdrage ODRN)
3. Aangepaste gastheer-DVO's

1. De concept werkprogramma's 2018 zijn nog niet bij alle deelnemers vastgesteld. Het beleid is om informatie pas in de documenten van de budgetcyclus te verwerken als hierover besluitvorming heeft plaatsgevonden. Ook is in de Begrotingsrichtlijnen ODR al aangegeven dat deze werkprogramma's in de Berap 2018 financieel verwerkt zullen worden.

2. Binnen het stelsel van de 7 omgevingsdiensten in Gelderland is er een aantal stelseltaken belegd bij de verschillende omgevingsdiensten. De betreffende omgevingsdienst voert deze uit voor alle diensten in Gelderland. Hiervoor vindt een onderlinge financiële verrekening plaats. In het kader van de evaluatie van het stelsel worden deze afspraken herzien, waarbij voor een deel ook de omslag naar outputfinanciering wordt gemaakt (o.a. ODRN). Na besluitvorming hierover, zullen de totale financiële consequenties hiervan worden verwerkt in de Berap 2018.

3. Momenteel wordt een aantal gastheer DVO's herijkt. Dit betreffen de DVO Financiën/P&O en de DVO ICT. De financiële consequenties hiervan zullen na besluitvorming hierover worden verwerkt in de Berap 2018.

Leeswijzer

De programmabegroting bestaat uit de begroting 2019 en de meerjarenraming 2020 – 2022, de paragrafen, de financiële begroting en de bijlagen. In de programmabegroting vindt u de programmavoornemens die uitgewerkt zijn in de vorm van de drie W-vragen, Wat willen we bereiken, Wat gaan we daarvoor doen en Wat mag het kosten. De voortgang over deze onderwerpen zullen we presenteren in de Bestuursrapportage 2018.

In de financiële begroting vindt u de toelichting op het resultaat en het overzicht van Baten en Lasten op programma niveau.

In de bijlagen vindt u achtereenvolgens de opbouw van het uurtarief en het overzicht van de bijdrage van de deelnemers.

Totaal overzicht

1. Vergunningverlening	2. Toezicht en handhaving
Te bereiken effect De ODR stelt zich tot doel dat vergunningaanvragen binnen de wettelijke termijnen worden afgehandeld en dat meldingen worden beoordeeld op juistheid en volledigheid. Belangrijkste aandachtspunten 1. Tijdige en geïntegreerde vergunningen 2. Voldoen aan inhoudelijke kwaliteit 3. Bestuurlijke sturing op strategie en afstemming op ruimtelijke mogelijkheden/ambities 4. Uitvoeren afspraken met opdrachtgevers 5. Implementatie omgevingswet	Te bereiken effect De ODR zet zich ervoor in om te komen tot een zodanige naleving van de wettelijke voorschriften dat gezondheid, veiligheid, leefbaarheid en duurzaamheid optimaal worden bevorderd. Belangrijkste aandachtspunten 1. Uitvoeren jaarprogramma's deelnemers en projecten ketentoezicht 2. Efficiënt proces van toezicht en handhaving 3. Toezichtsplannen en brancheanalyses als basis voor toezicht 4. Verbeteren professionaliteit toezichthouders 5. Piket neemt toe in belang
3. Advisering	4. Stelseltaken
Te bereiken effect De ODR stelt zich tot doel om adequaat advies te verstrekken op het gebied van bijvoorbeeld geluid, bodem, lucht, monumenten, archeologie en externe veiligheid aan de gemeenten en de provincie omtrent het ontwikkelen, inrichten en beheren van een duurzame leefomgeving. Daarnaast worden handhavingszaken en bezwaar- en beroepszaken adequaat, volgens het regionale VTH beleid en binnen gestelde termijnen afgehandeld. Op het gebied van ondersteuning worden administratieve processen uitgevoerd en wordt de informatievoorziening van de ODR beheerd en doorontwikkeld. Belangrijkste aandachtspunten 1. Realiseren van de werkprogramma's 2. Adviseren vanuit kansen en mogelijkheden in plaats vanuit beperkingen. 3. Verbinding zoeken met opdrachtgevers en portefeuillehouders bij majeure en politiek gevoelige dossiers 4. Doorontwikkelen van de informatiehuishouding en een informatiebeleidsplan opstellen	Te bereiken effect Vanuit het Rijk worden – via de landelijke checklist - forse (inrichtings-)eisen gesteld aan de Omgevingsdiensten wat betreft de aanpak van milieucriminaliteit (samenwerking met OM) en ketentoezicht. De noodzaak van een betere aanpak van deze twee (samenhangende) taakvelden wordt in Gelderland onderschreven. De partners in Gelderland hebben de ambitie uitgesproken om ketentoezicht in Gelderland zodanig vorm te geven dat minimaal wordt voldaan aan de KPMG-kwaliteitscriteria en dat de Gelderse uitvoering van ketentoezicht landelijk op de kaart staat. Belangrijkste aandachtspunten 1. Zicht krijgen en houden op risicovolle ketens en malafide actoren 2. Maken van risicoanalyses en het stellen van prioriteiten in de ketenaanpak bij asbest, verontreinigde grond en AEC-bodemas 3. Gericht nader onderzoek doen naar risicobedrijven in de risicovolle ketens 4. Kunnen optreden bij geground vermoeden. Door handhaving malafide ketenactoren aanpakken 5. Dit alles in samenwerking met de zeven OD's en de ketenpartners.

PROGRAMMA'S

Programma 1: Vergunningverlening

Wat willen we bereiken?

Doel	
	Vergunningaanvragen moeten binnen de wettelijke termijnen worden afgehandeld en meldingen moeten worden beoordeeld op juistheid en volledigheid. Beide procedures moeten geïntegreerd worden behandeld in het kader van de WABO, waarbij aansluiting moet zijn met de gemeentelijke loketten.
Wettelijk Kader	
	• WABO • Bouwbesluit 2012 • Woningwet • Activiteitenbesluit • Wet milieubeheer • Rechtstreeks werkende gemeentelijke en provinciale verordeningen • Alle overige wet- en regelgeving zoals opgenomen in het mandaatregister van de ODR • Basisregistraties Adressen en Gebouwen (BAG) • Basis Registratie Personen (BGR) • Wet Waardering Onroerende Zaken (WOZ) • Wet bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur (BIBOB)

Wat gaan we er voor doen?

Inhoud van het programma	
De afdeling Vergunningverlening van de ODR handelt uit naam van de deelnemers aanvragen van omgevingsvergunningen af. Dit doen we op een juiste, tijdige en kwalitatief goede manier. Periodiek wordt op onderstaande speerpunten gemeten wat de stand van zaken is ten aanzien van product en dienstverlening.	
Speerpunten	Prestatie indicator
Tijdige en geïntegreerde verlening van vergunningen binnen wettelijke termijn.	Alle vergunningen worden tijdig afgehandeld.
Vergunningen voldoen aan inhoudelijke kwaliteitseisen.	Bij 95% van alle vergunningen zijn er geen inhoudelijke gebreken aan beschikkingen bij bezwaar- en beroepsprocedures.
Bestuurlijke sturing op strategie en afstemming op ruimtelijke mogelijkheden/ambities.	Frequent driehoeksoverleg bestuur/beleid/uitvoering.
Uitvoeren afspraken opdrachtgevers.	Opdrachtgevers zijn tevreden over de dienstverlening.
Belangrijke ontwikkelingen en aandachtspunten	
Onderwerp	Essentie ervan
Omgevingswet	In 2021 wordt de Omgevingswet van kracht. De ODR bereidt zich daar - deels samen met onze opdrachtgevers - op voor. Het grootste deel van de voorbereiding zal in 2019/2020 plaatsvinden. De Omgevingswet heeft voor de hele ODR gevolgen.

		Zowel voor vergunningverlening, toezicht, handhaving als ook voor de specialistische taken op het gebied van juridische zaken, bodem, geluid, enz.
	Kwaliteit	Om goede en adequate uitvoering te kunnen geven aan vergunningverlening is de deskundigheid van de vergunningverleners essentieel. Per 2016 heeft de ODR invulling gegeven aan de huidige kwaliteitscriteria, de Kwaliteitscriteria 2.1. Hiermee is geborgd dat de ODR zowel kwalitatief als kwantitatief voldoende kennis, kunde en geschoold personeel in huis heeft, krijgt en houdt om goede vergunningen te verlenen. In 2019 zal verder gewerkt worden aan het inhoudelijk (zowel qua inhoudelijke toetsing als qua juridische vorm) verbeteren van de werkzaamheden. Daarnaast zal door het continu uitvoeren van klanttevredenheidsonderzoeken gemonitord worden hoe tevreden aanvragers zijn. Uit deze onderzoeken zullen ook verbetermogelijkheden komen, die structureel en systematische beoordeeld en indien mogelijk, uitgevoerd worden.
	Privatisering Bouwtoezicht	Het Rijk werkt aan een nieuw stelsel voor de bouwregelgeving, passend binnen de maatschappelijke discussie over kwaliteitsverbetering in de bouw. De belangrijkste verandering is dat opdrachtgevers in de toekomst zelf hun inhoudelijke (denk aan constructies, Bouwbesluit) kwaliteitsborging moeten regelen. De overheid blijft verantwoordelijk voor aspecten als welstand, ruimtelijke inpassing, monumenten, veiligheid voor de omgeving van de bouwplaats. Hiermee samenhangend is de discussie over de financiering van het bouwvergunningstelsel, ofwel de leges voor bouwkosten. In de zomer van 2017 heeft de minister het wetsvoorstel hiervoor, teruggetrokken voor behandeling bij de Eerste kamer. Onduidelijk is nu of en zo ja, in welke vorm en wanneer het wetsvoorstel opnieuw behandeld wordt in de Staten-Generaal. Het De ODR zal, zodra er meer duidelijk is (het beeld is dat het Rijk nog steeds inzet op dit nieuwe stelsel van bouwregelgeving), onderzoeken wat de gevolgen zijn voor haar opdrachtgevers en de ODR zelf van deze wet. En haar opdrachtgevers hierover informeren en adviseren.

Wat mag het kosten?

De tabel geeft een totaaloverzicht van de financiën van dit programma.

	Ontwerp jaarrekening 2017	Primitieve Begroting 2018	Begroting 2018 na wijziging	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Lasten							
Structureel	4.587.026	3.331.856	3.392.533	3.586.237	3.586.237	3.586.237	3.586.237
Incidenteel	34.925	15.925	15.925	15.925	15.925	15.925	15.925
Overzicht							
Overhead		1.068.344	1.070.206	1.090.271	1.090.271	1.090.271	1.090.271
Heffing vennootschapsbelasting							
Bedrag onvoorzien		14.000	14.000	14.000	14.000	14.000	14.000
Totale lasten	4.621.951	4.430.125	4.492.663	4.706.433	4.706.433	4.706.433	4.706.433
Baten							
Structureel DVO Bijdrage:							
Gemeente Buren	712.047	701.684	718.265	735.716	735.716	735.716	735.716
Gemeente Culemborg	406.504	424.829	426.325	436.684	436.684	436.684	436.684
Gemeente Geldermalsen	608.861	504.239	506.093	518.390	518.390	518.390	518.390
Gemeente Lingewaal	85.715	85.731	86.046	88.137	88.137	88.137	88.137
Gemeente Maasdriel	560.646	429.017	430.595	546.057	546.057	546.057	546.057
Gemeente Neder-Betuwe	448.255	428.006	459.181	470.337	470.337	470.337	470.337
Gemeente Neerijnen	234.634	234.673	235.538	241.261	241.261	241.261	241.261
Gemeente Tiel	291.283	291.340	292.411	299.516	299.516	299.516	299.516
Gemeente West Maas en Waal	538.961	487.608	489.401	501.292	501.292	501.292	501.292
Gemeente Zaltbommel	667.249	664.303	669.574	685.842	685.842	685.842	685.842
Provincie Gelderland	162.559	162.770	163.308	167.276	167.276	167.276	167.276
Incidenteel	3.159	0	0	0	0	0	0
Totale baten	4.719.873	4.414.200	4.476.738	4.690.508	4.690.508	4.690.508	4.690.508
Saldo	97.922	-15.925	-15.925	-15.925	-15.925	-15.925	-15.925
Mutaties reserves:							
Toevoegingen							
Onttrekkingen	34.925	15.925	15.925	15.925	15.925	15.925	15.925
	132.847	0	0	0	0	0	0

Toelichting op de financiën

De financiële verschillenanalyse vindt u bij het onderdeel de financiële begroting en toelichting daarop.

Programma 2: Toezicht en handhaving

Wat willen we bereiken?

Doel	
	De ODR werkt aan een veilig, leefbaar en duurzaam Rivierenland. Toezicht en handhaving zijn belangrijke instrumenten om ervoor te zorgen dat burgers en bedrijven de regels naleven die zijn gesteld om dat doel te helpen bereiken. De ODR houdt geprogrammeerd toezicht en handhaaft waar nodig de relevante wet- en regelgeving. Onder toezicht wordt verstaan het verzamelen van informatie over het feit of een activiteit is toegestaan en/of wordt voldaan aan de van toepassing zijnde wet- en regelgeving (incl. voorschriften in vergunningen e.d.). Bij handhaving wordt de sanctiestrategie gevolgd en waar nodig wordt een sanctiemiddel (last onder dwangsom of bestuursdwang) toegepast om naleving te bewerkstelligen. Uniforme werkprocessen, risico- en informatie gestuurd toezicht en een goede afstemming en informatie-uitwisseling met de handhavingpartners en bevoegde gezagen dragen bij aan een efficiënte uitvoering en het voorkomen van onnodige administratieve lasten aan de zijde van burgers en bedrijven.
Wettelijk Kader	
	• Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo); • Wet milieubeheer (Wm) en andere in art. 5.1 Wabo genoemde wetten; • Besluit algemene regels inrichtingen milieubeheer (Activiteitenbesluit); • Woningwet; • Bouwbesluit 2012; • Rechtstreeks werkende gemeentelijke en provinciale verordeningen; • Alle overige wet- en regelgeving zoals opgenomen in het mandaatregister van de ODR.

Wat gaan we er voor doen?

Inhoud van het programma	
Het efficiënt en effectief organiseren en uitvoeren van de toezicht- en handhavingstaak, zoals die in opdracht van de bevoegde gezagen door de ODR wordt verricht.	
Speerpunten	Prestatie indicator
Uitvoeren jaarprogramma passend binnen de afspraken met de deelnemers.	Mate waarin het afgesproken jaarprogramma is gerealiseerd uitgedrukt in aantallen producten
Optimaal proces van toezicht en handhaving.	% besteding productieve uren aan controles in het veld en afhandeling binnen de vastgestelde kentallen.
Verbeteren professionaliteit toezichthouders.	Mate waarin wordt voldaan aan de landelijke kwaliteitseisen die gelden op grond van de in 2016 vastgestelde gemeentelijke en provinciale kwaliteitsverordeningen.
Belangrijke ontwikkelingen en aandachtspunten	
Onderwerp	Essentie ervan
Werkprogramma's 2019	Bij het opstellen van het werkprogramma 2019 wordt rekening gehouden met de opgedane ervaringen uit eerdere jaren. Het totale werkprogramma voor de ODR bestaat uit de optelsom van de deelprogramma's die

	voor de deelnemers worden uitgevoerd. De ODR maakt voor alle deelnemers een voorstel voor een uitvoeringsprogramma 2019. Dit voorstel wordt besproken met de deelnemers en waar nodig wordt lokaal maatwerk toegepast. Thema's die naar verwachting in omvang zullen toenemen zijn energie, bodemkwaliteit en lichtemissie bij glastuinbouw. De groei in de sector bouwnijverheid zal, mede door het eerder gesignaleerde vertragingseffect nog lange tijd impact hebben op het werkvolume bij bouwtoezicht. De reeds waarneembare groei in toezicht op asbest gerelateerde meldingen zal in 2019 verder doorzetten.
Risico gestuurd toezicht	Het risico- en informatie gestuurd toezicht wordt verder doorontwikkeld, echter in een deels andere vorm. Activiteiten in een hogere risicocategorie worden intensiever gecontroleerd dan activiteiten in een lagere risicocategorie. Deze toezichtfrequentie vormt samen met het inrichtingenbestand de kern van het werkprogramma toezicht milieu. In 2019 zijn voor de meeste bedrijven in de hoogste risicoklassen toezichtplannen gereed. Voor benoemde branches zijn brancheanalyses opgesteld. Zowel de toezichtplannen per individueel bedrijf als de brancheanalyses zullen in toenemende mate bepalend worden voor de uitvoering van het toezicht, zowel in aard van de controle als in frequentie.
Kwaliteit	Om goed en adequaat uitvoering te kunnen geven aan de toezicht- en handhavingstaak zijn deskundige medewerkers nodig. Er wordt d.m.v. opleiding en scholing voor gezorgd dat de medewerkers van de afdeling Toezicht & Handhaving blijven voldoen aan de geldende kwaliteitseisen. In 2019 voldoen de organisatie en alle medewerkers op individueel niveau aan de kwaliteitscriteria. Alle medewerkers moeten worden opgeleid in de nieuwe Omgevingswet. Naast die kennis moet aandacht zijn voor integraal werken en werken met de inherente beleidsvrijheid van gemeenten die de wet met zich meebrengt. Dit vraagt een andere opstelling en een andere set vaardigheden waar op moet worden getraind.
Uitvoering projecten ketentoezicht	De ODR voert binnen het Gelderse stelsel de stelseltaak programmering ketentoezicht uit, maar levert – net als de andere diensten in Gelderland - ook een bijdrage aan de uitvoering van het programma. De afdeling Toezicht en Handhaving reserveert jaarlijks 1,2 fte formatieruimte voor de uitvoering van de Gelderse ketenprojecten. Voor 2019 zal deze werkwijze zijn vervolg krijgen, de ontwikkelde methoden hebben hun meerwaarde

	bewezen. Wel zal blijvend aandacht worden besteed aan de follow-up (interventies) door de eigen en andere omgevingsdiensten in de vorm van concrete toezicht-, of handhaving acties.
Piket	De belasting op piket neemt langzaam maar gestaag toe. Vooral de toename in het aantal dumpingen van restafval synthetische drugs en incidenten met asbest zijn zorgwekkend. Kostenverhaal is daarbij een soms ingewikkeld punt van aandacht en brengt risico's met zich mee op casus niveau.

Wat mag het kosten?

De tabel geeft een totaaloverzicht van de financiën van dit programma.

	Ontwerp jaarrekening 2017	Primitieve Begroting 2018	Begroting 2018 na wijziging	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Lasten							
Structureel	3.963.465	2.720.952	2.901.317	3.012.084	3.012.084	3.012.084	3.012.084
Incidenteel	0	0	0	0	0	0	0
Overzicht							
Overhead		1.042.527	1.044.327	1.062.560	1.062.560	1.062.560	1.062.560
Heffing vennootschapsbelasting							
Bedrag onvoorzien		14.000	14.000	14.000	14.000	14.000	14.000
Totale lasten	3.963.465	3.777.479	3.959.644	4.088.644	4.088.644	4.088.644	4.088.644
Baten							
Structureel DVO Bijdrage:							
Gemeente Buren	618.585	611.582	614.007	628.893	628.893	628.893	628.893
Gemeente Culemborg	358.432	354.375	355.780	364.406	364.406	364.406	364.406
Gemeente Geldermalsen	444.523	439.490	441.233	451.930	451.930	451.930	451.930
Gemeente Lingewaal	75.578	74.723	75.019	76.838	76.838	76.838	76.838
Gemeente Maasdriel	427.401	373.928	375.411	417.512	417.512	417.512	417.512
Gemeente Neder-Betuwe	477.857	375.017	473.895	485.384	485.384	485.384	485.384
Gemeente Neerijnen	206.887	204.539	205.352	210.331	210.331	210.331	210.331
Gemeente Tiel	256.838	253.930	254.937	261.118	261.118	261.118	261.118
Gemeente West Maas en Waal	429.862	424.996	426.681	437.026	437.026	437.026	437.026
Gemeente Zaltbommel	661.314	579.002	650.926	666.707	666.707	666.707	666.707
Provincie Gelderland	113.620	85.898	86.404	88.499	88.499	88.499	88.499
Incidenteel	71.901						
Totale baten	4.142.798	3.777.479	3.959.645	4.088.644	4.088.644	4.088.644	4.088.644
Saldo	179.333	0	0	0	0	0	0
Mutaties reserves:							
Toevoegingen							
Onttrekkingen							
	179.333	0	0	0	0	0	0

Toelichting op de financiën

De financiële verschillenanalyse vindt u bij het onderdeel de financiële begroting en toelichting daarop.

Programma 3: Advisering

Wat willen we bereiken?

Doel
De ODR verstrekt adequaat en kwalitatief hoogstaand advies op onder andere het gebied van bodem, lucht, archeologie, geluid, monumenten, flora en fauna en externe veiligheid aan zowel de deelnemende gemeenten en de provincie als voor de eigen ODR-processen. De gemeenten en de provincie worden hiermee in staat gesteld om de leefomgeving duurzaam te ontwikkelen, in te richten en te beheren. De ODR adviseert gemeenten en provincie op juridisch vlak en de juridisch specialisten verzorgen de uitvoering door de ODR van bezwaar- en beroepsprocedures, handhavingsprocedures maar ook van de afhandeling van WOB-verzoeken. De ODR brengt ten slotte de administraties op orde om de informatie-uitwisseling goed te kunnen vormgeven en beheert en ontwikkelt de applicaties waarmee dat gebeurt.
Wettelijk Kader
Het wettelijk kader voor het verzorgen van deze taken ligt in de Algemene Wet Bestuursrecht (AWB) en het omgevingsrecht. In algemene zin moet daarbij gedacht worden aan de Wet Algemene Bepalingen Omgevingsrecht (WABO), de Wet milieubeheer, en de Wet Ruimtelijke Ordening (WRO). Specifiek is onder andere wet –en regelgeving zoals het Besluit bodembeheer, Besluit luchtkwaliteit, de Wet geluidshinder en de Flora en Fauna wet. Er wordt in 2018 verder voorgesorteerd op de invoering van de Omgevingswet.

Wat gaan we er voor doen?

Inhoud van het programma	
Het programma houdt in dat:	
• specialistische adviezen worden verstrekt ten behoeve van vergunning en handhavingsprocedures die door de ODR worden uitgevoerd; • specialistische adviezen worden verstrekt aan gemeenten, provincie en eventueel overige partijen zoals het Waterschap en de Veiligheidsregio voor onder andere vraagstukken op het gebied van de ruimtelijke ordening; • het in opdracht faciliteren van beleidsontwikkelingen; • zaken op het gebied van juridische handhaving, voorlopige voorzieningen, bezwaar, beroep, hoger beroep en WOB verzoeken worden behandeld; • de administratief en ondersteunende werkzaamheden binnen de ODR worden uitgevoerd, en; • de applicaties en informatievoorziening die de ODR gebruikt, worden beheerd en doorontwikkeld.	
Speerpunten	Prestatie indicator
Verstrekken integrale adviezen aan opdrachtgevers	Binnen afgesproken termijnen leveren van advies dat voldoet aan de kwaliteitscriteria.
Behandeling juridische zaken	• Handhavingszaken en bezwaar- en beroepszaken worden adequaat en binnen gestelde termijnen afgehandeld.
Ondersteuning	• Administratieve processen worden uitgevoerd conform de kwaliteit en servicetermijnen die zijn vastgelegd. • De ODR als organisatie en haar medewerkers zijn bereikbaar en reageren binnen de servicetermijnen die zijn vastgelegd.

Informatievoorziening	• De applicaties die de ODR gebruikt, ondersteunen de medewerkers om goed het werk uit te voeren en informatie te registreren. • Medewerkers kunnen beschikken over GEO informatie. • Medewerkers kunnen – binnen de wettelijke kaders – zoveel mogelijk gebruik maken van basisregistraties • Periodiek worden managementrapportages opgeleverd.
Belangrijke ontwikkelingen en aandachtspunten	
Onderwerp	Essentie ervan
Integrale benadering	De ODR adviseert deelnemers over ruimtelijke ontwikkelingen en plannen vanuit een aantal specifieke vakgebieden zoals bodem, geluid, archeologie, externe veiligheid. In de advisering smeden we deeladviezen tot een integraal advies waarbij we – vooruitlopend op de komst van de omgevingswet – kijken vanuit mogelijkheden en het oplossen van knelpunten.
Externe veiligheid	De ODR voert voor de gemeenten in Rivierenland het uitvoeringsprogramma Externe Veiligheid uit en ontvangt daarvoor een provinciale subsidie. Het programma heeft betrekking op onder meer het ontwikkelen van beleidsvisies op EV gebied, het ontwikkelen en beschikbaar stellen van specifieke kennis door onder meer signalerings- en risicokaarten, en het actueel houden van EV paragrafen in vergunningen van milieu-inrichtingen.
Archeologie	De ODR voert voor een aantal gemeenten in Rivierenland archeologische werkzaamheden die door deze gemeenten aanvullend worden gefinancierd. Daarnaast voert de ODR voor alle gemeenten in Rivierenland het uitvoeringsprogramma archeologie uit en ontvangt daarvoor een provinciale subsidie.
Juridische zaken	De ODR voert op basis van het regionale beleid t.a.v. Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving (VTH) de handhavingstaken uit voor de deelnemers. Daarnaast vertegenwoordigt zij de colleges in bezwaar en beroepsprocedures.
Goede en betrouwbare basisinformatie	Informatie uit een aantal basisregistraties worden zoveel als mogelijk aan medewerkers beschikbaar gesteld. Daarnaast is een GEO informatiesysteem beschikbaar met zoveel mogelijk thema specifieke kaartlagen. Dit zijn kaartlagen op het gebied van archeologie, bodem, flora en fauna/natuur etc. De management informatie is betrouwbaar en wordt maandelijks aan de opdrachtgevers verstrekt.

Wat mag het kosten?

De tabel geeft een totaaloverzicht van de financiën van dit programma.

	Ontwerp jaarrekening 2017	Primitieve Begroting 2018	Begroting 2018 na wijziging	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Lasten							
Structureel	4.312.641	3.748.148	3.792.577	4.006.684	4.006.684	4.006.684	4.006.684
Incidenteel	25.110	10.245	48.245	0	0	0	0
Overzicht							
Overhead		1.236.325	1.238.635	1.262.913	1.262.913	1.262.913	1.262.913
Heffing vennootschapsbelasting							
Bedrag onvoorzien		14.000	14.000	14.000	14.000	14.000	14.000
Totale lasten	4.337.751	5.008.718	5.093.457	5.283.597	5.283.597	5.283.597	5.283.597
Baten							
Structureel DVO Bijdrage:							
Gemeente Buren	756.064	793.175	796.326	817.719	817.719	817.719	817.719
Gemeente Culemborg	438.093	459.597	461.423	473.819	473.819	473.819	473.819
Gemeente Geldermalsen	543.317	569.986	572.251	587.624	587.624	587.624	587.624
Gemeente Lingewaal	92.375	96.909	97.294	99.908	99.908	99.908	99.908
Gemeente Maasdriel	581.361	484.955	486.882	611.962	611.962	611.962	611.962
Gemeente Neder-Betuwe	467.596	483.477	502.123	515.612	515.612	515.612	515.612
Gemeente Neerijnen	252.867	265.272	266.328	273.483	273.483	273.483	273.483
Gemeente Tiel	313.919	329.327	330.635	339.518	339.518	339.518	339.518
Gemeente West Maas en Waal	525.398	551.186	553.376	568.242	568.242	568.242	568.242
Gemeente Zaltbommel	727.031	750.920	764.248	784.780	784.780	784.780	784.780
Provincie Gelderland	59.317	60.898	61.555	63.209	63.209	63.209	63.209
Archeologie	0	43.848	43.848	43.848	43.848	43.848	43.848
Externe Veiligheid	103.806	108.922	108.922	103.873	103.873	103.873	103.873
Overige bijdragen	42.439						
Incidenteel							
Totale baten	4.903.583	4.998.473	5.045.212	5.283.597	5.283.597	5.283.597	5.283.597
Saldo	565.832	-10.245	-48.245	0	0	0	0
Mutaties reserves:							
Toevoegingen							
Onttrekkingen	25.110	10.245	48.245	0	0	0	0
	590.942	0	0	0	0	0	0

Toelichting op de financiën

De financiële verschillenanalyse vindt u bij het onderdeel de financiële begroting en toelichting daarop.

Programma 4: Stelseltaken

Wat willen we bereiken?

Doel
Het Programma Stelseltaken betreft de werkzaamheden die binnen het stelsel van de 7 Gelderse omgevingsdiensten gezamenlijk worden uitgevoerd. Deze werkzaamheden worden onderling financieel verrekend. De ODR neemt binnen het stelsel het onderwerp Ketentoezicht voor haar rekening. Ketentoezicht richt zich op milieucriminaliteit en calculerend gedrag in de afvalstoffenketens. Het gaat daarbij om gedrag waarbij sprake is van (beoogd) geldelijk gewin en (een hoog risico op) grote milieuschade en ondermijning. Bij de ketenaanpak houden we rekening met het Dreigingsbeeld Oost Nederland, met de National intelligence agency (NIA)prioriteiten (landelijk vastgestelde strafrechtelijke prioriteiten van de politie) en met de specifieke regionale situatie. Hierbij wordt – via het
Wettelijk Kader
• Wet Milieubeheer • WABO • Wet Algemene Bestuursrecht

Wat gaan we er voor doen?

Inhoud van het programma	
Er wordt een jaarplan Ketentoezicht 2019 vastgesteld. De aanpak van de risicoketens gebeurt planmatig en gefaseerd. Pas als de tactische (risico)analyses daar aanleiding toe geven starten interventies bij risicoactoren. Vanaf 2018 wordt ingezet op toezicht en handhaving in de volgende ketens: • Van afval verbranding installaties (AVI) afkomstig bodemas: interventies bij risicoactoren o.b.v. de tactische analyse "ketenaanpak AVI-bodemas die in 2017 is afgerond; • Asbest: o.b.v. landelijke afspraken en bottom up na behandeling in het GAIT (Gelders asbest interventieteam); • Verontreinigde grond: interventies bij risicoactoren o.b.v. de risico Top 151 uit de "tactische analyse ketenaanpak verontreinigde grond 2015; • Ad-hoc inzet in ketenprojecten o.b.v. behoefte van Gelderse	
Speerpunten	Prestatie indicator
Zicht krijgen en houden op risicovolle ketens en malafide actoren	• Doorgaan met interventies in de ketens asbest en verontreinigde grond; • Risicoanalyses van en interventies bij actoren in de keten AVI-bodem-as;
Gericht nader onderzoek kunnen doen (interventie)	Op basis van de risico analyses kan gefundeerd gekozen worden voor interventies. Naar verwachting worden 75 risicoanalyses en/of interventies in de risicoketens uitgevoerd.
Kunnen optreden bij geground vermoeden	De resultaten van de interventie zijn zodanig dat gemotiveerde conclusies kunnen worden getrokken over naleefgedrag en handhavend kan worden opgetreden.

Belangrijke ontwikkelingen en aandachtspunten	
Onderwerp	Essentie ervan
Ontwikkeling programma	Voor 2019 wordt een Jaarplan Ketentoezicht vastgesteld. Het jaarplan is gebaseerd op de evaluatie van het jaarplan 2018.
Afstemming Gelders Stelsel	Het programma ketentoezicht richt zich op de inhoudelijke uitvoering en samenwerking op het niveau van de risicoketens en -actoren. Het programma wordt opgemaakt in samenwerking met de zeven omgevingsdiensten, in overleg met de ketenpartners en is mede gebaseerd op het Dreigingsbeeld Oost Nederland.
Opdrachtgevers	Opdrachtgevers van het programma zijn de zeven directeurs van omgevingsdiensten in Gelderland. Gemandateerd opdrachtgever is de directeur van de ODR.
Samenhang met andere programma's	Het Jaarprogramma Ketentoezicht 2019 vormt mede input voor de zeven regionale controleprogramma's. Daarnaast wordt dit programma beïnvloed door de strafrechtelijke aanpak van de politie. Consequentie is dat wederzijds rekening moet worden gehouden met elkaars belangen en prioriteiten. De programmamanager is verantwoordelijk voor de afstemming met die partijen, bewaakt de samenhang tussen dit programma en de andere en stuurt erop dat het Programma Ketentoezicht voldoende geborgd wordt in de andere programma's.

Wat mag het kosten?

De tabel geeft een totaaloverzicht van de financiën van dit programma.

	Ontwerp jaarrekening 2017	Primitieve Begroting 2018	Begroting 2018 na wijziging	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Lasten							
Structureel	753.806	530.097	531.808	544.207	544.207	544.207	544.207
Incidenteel	0	0	0	0	0	0	0
Overzicht							
Overhead		123.276	123.276	125.044	125.044	125.044	125.044
Heffing vennootschapsbelasting							
Bedrag onvoorzien		3.000	3.000	3.000	3.000	3.000	3.000
Totale lasten	753.806	656.373	658.084	672.251	672.251	672.251	672.251
Baten							
Bijdrage Ketentoezicht Gelders Stelsel							
Gemeente Buren	38.087	39.718	39.993	40.854	40.854	40.854	40.854
Gemeente Culemborg	22.069	23.014	23.173	23.672	23.672	23.672	23.672
Gemeente Geldermalsen	27.369	28.542	28.740	29.359	29.359	29.359	29.359
Gemeente Lingewaal	4.653	4.852	4.886	4.991	4.991	4.991	4.991
Gemeente Maasdriel	23.286	24.284	24.452	24.979	24.979	24.979	24.979
Gemeente Neder-Betuwe	10.397	10.558	10.721	10.952	10.952	10.952	10.952
Gemeente Neerijnen	14.341	13.477	13.569	13.861	13.861	13.861	13.861
Gemeente Tiel	15.814	16.491	16.605	16.962	16.962	16.962	16.962
Gemeente West Maas en Waal	26.467	27.601	27.792	28.390	28.390	28.390	28.390
Gemeente Zaltbommel	36.057	37.603	37.863	38.678	38.678	38.678	38.678
Provincie Gelderland	131.839	139.459	139.516	142.520	142.520	142.520	142.520
Overige bijdragen	927	0	0	0	0	0	0
Arnhem Ketentoezicht	56.250	59.580	59.580	60.863	60.863	60.863	60.863
Nijmegen Ketentoezicht	45.579	48.278	48.278	49.317	49.317	49.317	49.317
Veluwe en IJssel ketentoezicht	40.387	42.778	42.778	43.699	43.699	43.699	43.699
Noord Veluwe ketentoezicht	38.413	40.687	40.687	41.563	41.563	41.563	41.563
Vallei ketentoezicht	41.981	44.467	44.467	45.424	45.424	45.424	45.424
Achterhoek Ketentoezicht	51.909	54.982	54.982	56.166	56.166	56.166	56.166
Incidenteel							
Totale baten	625.825	656.373	658.084	672.251	672.251	672.251	672.251
Saldo	-127.981	0	0	0	0	0	0
Mutaties reserves:							
Toevoegingen							
Onttrekkingen							
	-127.981	0	0	0	0	0	0

Toelichting op de financiën

De financiële verschillenanalyse vindt u bij het onderdeel de financiële begroting en toelichting daarop.

Paragrafen

In het BBV wordt een aantal verplichte paragrafen genoemd. Voor de Omgevingsdienst Rivierenland zijn niet alle paragrafen van toepassing. Met de toezichthouder is afgesproken dat de paragrafen worden benoemd en degenen die van toepassing zijn voor de Omgevingsdienst Rivierenland worden opgenomen en uitgewerkt.

Paragraaf	Actie
a. lokale heffingen;	n.v.t.
b. weerstandsvermogen en risicobeheersing;	Opgenomen
c. onderhoud kapitaalgoederen;	Opgenomen
d. financiering;	Opgenomen
e. bedrijfsvoering;	Opgenomen
f. verbonden partijen;	n.v.t.
g. grondbeleid.	n.v.t.

Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Inleiding

De paragraaf weerstandsvermogen bevat een duiding van het risicoprofiel, de risico's en het gewenste weerstandsvermogen. Dit is in overeenstemming met hetgeen voorgeschreven in de BBV en de notitie "Risicomanagement en bepaling van het weerstandsvermogen" zoals vastgesteld in de vergadering van het Algemeen Bestuur van 14 december 2015.

Risicoprofiel

De hoogte van het weerstandsvermogen is gebaseerd op de relatie tussen de risico's waar geen specifieke maatregelen voor zijn getroffen enerzijds en de capaciteit van middelen en mogelijkheden die de dienst heeft om niet geraamde kosten op te vangen anderzijds (BBV art. 11). De Omgevingsdienst Rivierenland loopt risico's. Een deel van deze risico's wordt afgedekt door het treffen van maatregelen. Voorbeelden van zulke maatregelen zijn het afsluiten van verzekeringen, het vormen van bestemmingsreserves en voorzieningen en het inrichten van de administratieve organisatie en interne controle.

Op voorhand kan t.a.v. het beleid worden gesteld dat het weerstandsvermogen uiteindelijk in wordt gevormd door het weerstandsvermogen van de deelnemers. Niettemin zijn er ook redenen om binnen de Omgevingsdienst weerstandsvermogen op te bouwen. Op grond van wettelijke voorschriften kan de Omgevingsdienst verplicht worden voorzieningen te vormen voor kwantificeerbare risico's, verplichtingen en verliezen. Daarnaast kan het wenselijk worden geacht door de deelnemers om voor bepaalde activiteiten een reserve te hebben om te voorkomen dat bedrijfsresultaten en onvoorziene omstandigheden grote afwijkingen veroorzaken in de jaarlijkse geraamde gemeentelijke bijdragen.

Bij het opstellen van de begroting 2019 zijn de risico's geactualiseerd. De volgende risico's zijn vervallen als (apart) risico:

- Verbeuren van wettelijke dwangsommen bij het niet tijdig (kunnen) beslissen. > Dit risico is ondergebracht bij de ongeïdentificeerde en kleine risico's.
- Informatie voorziening. Indien systemen de data niet meer kunnen leveren zal dit leiden tot een productieverlies. Dit kan voorkomen door bijvoorbeeld stroomstoringen, kabelbreuk, hardware- of softwarematige storingen. > Dit risico is ondergebracht bij de ongeïdentificeerde en kleine risico's.
- Implementatie outputsturing. De implementatie van de outputsturing is een risico voor de organisatie. De informatie en afrekeningsystematiek moet goed op orde zijn. Tevens dient er voldoende kennis en kunde aanwezig te zijn om alles op tijd te kunnen realiseren. Daarbij zijn twee onderdelen een risico voor de ODR. Ten eerste het tijdig implementeren van de outputsturing en ten tweede, op termijn, de informatieproducten die met de output voortgang en afrekening samenhangen tijdig en adequaat te kunnen leveren. > Dit risico is in 2017 ondervangen door het vaststellen van de spelregels voor outputfinanciering. Daarnaast worden in 2018 de informatieproducten ontwikkeld die moeten worden gebruikt bij outputsturing.

Voor de begroting 2019 en volgende jaren gelden de navolgende risico's:

- Beschikbaarheid voldoende gekwalificeerd personeel. De toegenomen bouwactiviteiten leiden in de bouwsector inmiddels tot een groot tekort aan gekwalificeerd personeel. Naar verwachting zal dit de komende jaren zich voortzetten en zelfs groter worden. Hierdoor heeft ook de ODR nu en in de nabije toekomst een knelpunt bij het vasthouden van personeel en het werven van (tijdelijk) personeel. Als de ODR onvoldoende gekwalificeerde (tijdelijke) medewerkers kan vasthouden en/of aantrekken, dan brengt dit risico's met zich mee voor de kwaliteit en kwantiteit van de uit te voeren werkzaamheden

en voor de dienstverlening richting aanvragers. De krapte op de arbeidsmarkt brengt met zich mee dat de kosten van inhuur van tijdelijke medewerkers oplopen.

- Stoppen of herverdeling van de subsidie Externe Veiligheid of subsidie Archeologie, waarbij de bekendmaking te laat plaatsvindt. Momenteel is er onduidelijkheid over de beschikbaarheid van de subsidie Externe Veiligheid vanaf 2020. In de loop van 2018 wordt hierover meer duidelijkheid verwacht, en zal dit ook worden afgestemd met de deelnemers.
- Output sturing. Afhankelijk van de omvang van de afnameverplichting zal vanaf 2018 een risico ontstaan. De totale begrotingsomvang bedraagt afgerond 15 miljoen. De maximale teruggang in bijdrage per jaar is vastgesteld op 2,5%. Door de outputsturing is de bekostiging van de ODR minder zeker dan bij de huidige inputfinanciering. Dit levert een risico voor de continuïteit van de uitvoering. De belangrijkste maatregel die hiervoor genomen is, was het instellen van de flexibele schil op de formatie van 10%. Hiermee kan de ODR op korte termijn tegenvallers opvangen. Mocht dit het geval zal dan zal op langere termijn de 10% flexibele schil weer moeten worden opgebouwd. Dat kan leiden tot eenmalige kosten.
- De ontwikkelingen rondom de privatisering Bouwtoezicht kunnen er op termijn toe leiden dat een deel van de bouwplantoetsing buiten het publieke domein wordt verricht. De verschuiving hiervan naar de private markt kan voor de ODR betekenen dat het huidige werkaanbod deels verplaatst wordt naar buiten de ODR

Omschrijving	Kans-klasse	Bedrag	Kans	Risico
Beschikbaarheid gekwalificeerd personeel	3	405.000	50%	202.500
Wegvallen subsidies	2	145.000	30%	43.500
Outputsturing	1	375.000	10%	37.500
Private kwaliteitsborging bouwtoezicht				PM
Totaal geïdentificeerde risico's				283.500
Ongeïdentificeerde en kleine risico's	2	283.500	25%	70.875
Benodigd weerstandvermogen				354.375

Kansklassen		
1	< of 1x per 10 jaar	10%
2	1 keer per 5-10 jaar	30%
3	1 keer per 2-5 jaar	50%
4	1 keer per 1-2 jaar	70%
5	1x per jaar of >	90%

Weerstandcapaciteit

	Bedrag per 31-12-2017	Vrij deel	Correctie	Beschikbaar
Algemene reserve	303.449	303.449	100%	303.449
Onvoorzien	45.000			45.000
				348.449

Weerstandsvermogen

Tabel: Beoordeling weerstandsvermogen

Waardering	Ratio*	Betekenis
A	> 2,0	Uitstekend
B	1,5 - 2,0	Ruim voldoende
C	1,0 - 1,5	Voldoende
D	0,8 - 1,0	Matig
E	0,6 - 0,8	Onvoldoende
F	< 0,6	Ruim onvoldoende

* Ratio = Weerstandscapaciteit / Risico's

Weerstandscapaciteit € 348.449 / geïdentificeerde risico's € 354.375 weerstandsvermogen = 0,98

Het weerstandsvermogen valt in categorie D – Matig.

De ODR staat voor een solide financieel beleid. We streven ernaar om, conform het vastgestelde beleid, het weerstandsvermogen op de norm van C (1,0 – 1,5) te hebben om de deelnemers zo min mogelijk in het lopende jaar om extra bijdrage te hoeven vragen. Gezien de zeer geringe afwijking van de norm zal het weerstandsvermogen nu niet worden aangevuld tot 1,0.

Kengetallen

Sinds de Begroting 2018 zijn we verplicht om een aantal financiële kengetallen te presenteren. Het doel hiervan is om de financiële positie in kaart te brengen, en het verloop hiervan te kunnen volgen. In onderstaand overzicht worden de kengetallen gepresenteerd die voor de ODR van toepassing zijn. Deze laten een stabiele lijn zien, hetgeen ook in overeenstemming is met de werkzaamheden van de ODR. In onderstaand overzicht wordt ervan uitgegaan dat het huidige voorstel tot resultaatbestemming 2017 wordt overgenomen. Er is geen sprake van leningen, waardoor er zelfs sprake is van een negatieve schuldquote. De solvabiliteit is aan de lage kant, maar dat komt omdat de reservepositie van de ODR ook bewust laag wordt gehouden.

De structurele exploitatieruimte betreft de post onvoorzien van € 45.000 per jaar.

	Werkelijk 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Kengetallen:						
Netto schuldquote	-8,8%	-3,4%	-3,3%	-3,3%	-3,3%	-3,3%
Solvabiliteitsratio	37,4%	20,4%	20,0%	19,6%	19,2%	18,7%
Structurele exploitatieruimte	5,4%	0,3%	0,3%	0,3%	0,3%	0,3%

De netto schuldquote gecorrigeerd voor leningen is gelijk aan de netto schuldquote.

De kengetallen voor grondexploitatie en belastingcapaciteit zijn niet van toepassing voor omgevingsdiensten.

Onderhoud kapitaalgoederen

De paragraaf onderhoud kapitaalgoederen geeft een overzicht van de onderhoudskosten. Omdat er voor de ODR gekozen is voor huur van een gebouw van Regio Rivierenland en de afname van diensten door clusters van in de ODR deelnemende gemeenten heeft de ODR nauwelijks eigendommen. De ODR heeft dan ook nauwelijks onderhoudskosten (maar wel exploitatievergoedingen). Voor deze paragraaf kan dan ook worden volstaan met de volgende opmerkingen:

In 2013 is de inventaris voor het gebouw aangeschaft. De inventaris wordt in 15 jaar afgeschreven. Met de afschrijving van het krediet is begonnen in 2014 (t+1).

In 2015 is geïnvesteerd in de aanschaf van I-pads en telefoons. Beide investeringen worden in 3 jaar afgeschreven. Met de afschrijving is begonnen in 2016 (t+1). In 2018 worden de laptops/tablets en telefoons vervangen, waarbij de afschrijving in 2019 start.

Financiering

Inleiding

De financieringsparagraaf in de begroting is, in samenhang met de financiële verordening, een belangrijk instrument voor het transparant maken en daarmee voor het sturen, beheersen en controleren van de financieringsfunctie. In het treasurystatuut zijn de doelstellingen van de treasuryfunctie geformuleerd en geconcretiseerd naar de verschillende deelgebieden van treasury, namelijk risicobeheer, financiën en kasbeheer. Ook zijn de organisatorische randvoorwaarden weergegeven.

Het financieringsvraagstuk van de ODR is van een beperkte omvang. Dit heeft vooral te maken met het feit dat de meeste bedrijfsvoering onderdelen worden afgenomen van de clusters van gemeenten en het grootste deel van de begroting bestaat uit personeelslasten of daaraan gerelateerde kosten. De financieringsrisico's zullen om die reden slechts beperkt zijn.

Algemene ontwikkelingen

De treasuryfunctie is gebaseerd op de Wet Fido. Een belangrijk element daarbij is het meer zicht krijgen op de ontwikkeling van de financieringspositie, zowel op korte als lange termijn. Dit betreft dan met name het in beeld brengen van de behoefte aan financieringsmiddelen, gerelateerd aan de investeringsplanning en de inzet van vrijvallende dan wel beschikbaar komende financieringsmiddelen.

Risicobeheer

Uit hoofde van de treasuryfunctie kunnen middelen worden uitgezet. Het Treasurystatuut is hierbij leidend. Het schatkistbankieren voor decentrale overheden is in 2013 ingevoerd. Per ultimo 2017 stond er € 2.744.428 bij de centrale overheid.

Renterisicobeheer

Algemene uitgangspunten met betrekking tot het renterisicobeheer zijn:

- Geen overschrijding van de renterisiconorm (20% begrotingstotaal) conform de Wet Fido;
- Nieuwe leningen/uitzettingen worden afgestemd op de bestaande financiële positie en de liquiditeitsplanning;
- De rentetypische looptijd en het renteniveau van de betreffende lening/uitzetting wordt zo veel mogelijk afgestemd op de actuele rentestand en de rentevisie;

Kasgeldlimiet

Met de kasgeldlimiet is in de wet Fido een norm gesteld voor het maximum bedrag waarop de organisatie haar financiële bedrijfsvoering met kortlopende middelen (looptijd < 1 jaar) mag financieren. Deze norm bedraagt 8,2% van het begrotingstotaal aan lasten voor bestemming, dus met uitzondering van de stortingen in de reserves.

De liquide middelen betreffen rekening-courant tegoeden. Deposito's komen voort uit de financiering van het lopende bedrijf en de bestemmingsreserves. De huidige financiële positie geeft geen aanleiding om op de korte termijn maatregelen voor te stellen.

Renterisiconorm

Het renterisico op de lange financiering wordt wettelijk begrensd door de renterisiconorm. Als lange financiering wordt volgens de wet Fido aangemerkt: alle financieringsvormen met een rentetypische looptijd groter dan één jaar. Het renterisico wordt gedefinieerd als het minimum van de netto nieuw aangetrokken schuld en de betaalde aflossingen, vermeerderd met het saldo van de contractuele renteherzieningen op de opgenomen en uitgezette

geldleningen. Het renterisico op de lange termijn wordt beperkt tot de in wet genoemde 20% van de restant hoofdsom van de rentetypische langlopende leningen. Achterliggende reden voor het gebruik van de renterisiconorm is de spreiding van het renterisico over de jaren.

Relatiebeheer

Het betalingsverkeer is in hoofdzaak geconcentreerd bij de NV Bank voor Nederlandse Gemeenten.

De cijfers

De ODR verwacht niet dat er leningen dienen te worden aangetrokken.

Bedrijfsvoering

Paragraaf bedrijfsvoering:

Personeel en Organisatie

Visie/Missie:

In de tweede helft van 2018 is het de bedoeling om samen met de opdrachtgevers en de ODR een nieuw koerstraject te starten. Na 5 jaar ODR werd het tijd om de missie en visie te herijken en weer voor een periode van vijf jaar een stip op de horizon te zetten. En om te bezien of de huidige missie/visie, gelet op de maatschappelijke ontwikkelingen, bijstelling behoeft.

Afhankelijk van de uitkomsten van dat traject kan het ook effect hebben op de interne organisatie en zullen evt. wijzigingstrajecten in 2019 gestart worden.

Binden en boeien van medewerkers:

De economie trekt aan en daarmee ook het werk voor de ODR. Er is daarbij krapte op de arbeidsmarkt, met name op het gebied van medewerkers met bouwkundige kennis en ervaring en een aantal specialismen. Het wordt daardoor moeilijker om goede mensen te werven én te behouden. Tarieven voor inhuurkrachten zullen als gevolg van deze ontwikkelingen naar verwachting blijven stijgen.

Het is daarmee zaak om voortdurend alert te zijn op de effecten van ons personeelsbeleid en de werving en selectie en deze waar nodig flexibel bij te stellen.

Bij aanhoudende groei is voldoende aandacht en ruimte voor professionals in relatie tot de span of control binnen de afdelingen een aandachtspunt.

Kwaliteit van werken:

In 2018 is een start gemaakt met het doorontwikkelen van de kwaliteit van onze producten en diensten. Dat doen we multidisciplinair vanuit onze processen. Die ontwikkeling wordt in 2019 doorgezet.

Arbo en verzuim:

Het ziekte verzuim van de ODR bedroeg over 2017 4,54%. Voor 2019 wordt hetzelfde streefgetal aangehouden.

Voor een aantal mensen met chronische rugklachten wordt als pilot de mogelijkheid tot het werken aan sta bureaus geïntroduceerd.

Werken onder het burgerlijk wetboek:

De verwachting is dat op 1 januari 2020 de Wet normalisering rechtspositie ambtenaren (Wnra) in werking gaat treden en alle ambtenaren een arbeidsovereenkomst naar privaatrecht gaan krijgen. De ambtenarenstatus blijft wel bestaan. De voorbereidingen hiervoor zullen (deels) in 2018 en 2019 plaatsvinden

Juridische zaken

Klachten:

Ook in 2019 wordt ingezet het aantal klachten gegrond en ongegrond op hetzelfde niveau te houden als de voorgaande jaren. Het aantal ingekomen klachten zag er in de afgelopen drie jaar als volgt uit: 2015:24, 2016: 24, 2017: 13. Daarbij zal de inzet op snelle en minnelijke afhandeling worden voortgezet.

Huisvesting

Door de groei van de ODR ontstaat er –zelfs met het toegepaste flexconcept- binnen de ODR een tekort aan werkplekken en vergaderruimtes. In 2018 wordt hierover gesproken waarbij het de insteek is om aanvullende maatregelen te treffen. Mogelijk heeft dit in 2019 nog gevolgen. Op dit moment kunnen we dit nog niet inschatten.

ICT

AVG:

In mei 2018 is de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) in werking getreden. Deze vervangt de Wet bescherming persoonsgegevens (WBP), zodat in de gehele EU dezelfde regels gelden. Niet alleen gemeenten hebben hiermee te maken maar ook de ODR, want de wetgeving geldt voor bedrijven als ook voor overheden. Mogelijk loopt de implementatie van de benodigde aanvullende door in 2019. Informatiebeveiliging is sowieso steeds meer een issue.

Samenwerking ODR en ODRA:

Op het gebied van onderzoek naar mogelijke vervanging /aanpassing van onze huidige ICT voorziening voor het primaire proces (S4O), mede in het licht van de toekomstige Omgevingswet, wordt gezien of dit gezamenlijk opgepakt kan worden met de ODRA. Hiertoe is in opdracht van beide directeurs een project gestart. Een eventuele vervanging – al dan niet gezamenlijk met de ODRA – zal mogelijk in 2019 zijn beslag krijgen.

Financiën

Outputsturing:

In 2019 zal de omslag naar outputsturing en – financiering volledig gemaakt worden. Dit houdt in dat er wordt afgerekend op basis van het aantal afgenomen producten tegen een vaste kostprijs (gebaseerd op vastgesteld productenboek). Het maat- en meerwerk zal afgerekend blijven worden op urenbasis.

Concernplan / Programma Kennis en Kwaliteit

Eind 2018 is de looptijd van het Concernplan: “Naar een robuuste omgevingsdienst, Concernplan ODR 2016-2018” verstreken. In dit Concernplan staan alle activiteiten en projecten van de ODR op het vlak van organisatieontwikkeling gebundeld. In de loop van 2018 zal dan ook een nieuw Concernplan worden opgesteld voor de periode 2019 en verder. Welke activiteiten daarin worden opgenomen zal deels afhangen van het ook in 2018 uit te voeren Koerstraject. Daarin zal de ODR met haar partners de bestaande missie/visie nog eens tegen het licht houden en de dienstverlening evalueren om te bezien of deze, gelet op de maatschappelijke ontwikkelingen, bijstelling behoeft.

Het Concernplan valt in feite samen met het programma Kennis en Kwaliteit, dat als onderdeel van het concept van outputsturing is ingesteld. Doel van dit programma is te investeren in kwaliteit, professionaliteit en toekomstbestendigheid van de ODR. Afgesproken is dat met ingang van begroting 2019 het bestuur jaarlijks vaststelt welk percentage van de begroting voor het Programma Kennis en Kwaliteit wordt ingezet. Voor 2019 is het voorstel om dit op 5% te houden.

Ambities

De ambities voor de periode 2019 en verder komen voort uit het reeds genoemde Koers-traject.

Programma's en projecten

Het Concernplan voor 2019 en verder wordt wederom gebaseerd op het INK-model. Dit bevat tien programma's, die ieder zijn gekoppeld aan één van de aandachtspunten van het INK. Ieder programma bevat één of meer projecten of acties, die gericht zijn op het realiseren van de bestaande ambities.

De concrete activiteiten en projecten komen deels voort uit de nog vast te stellen koers, maar daarnaast zijn er ook onderwerpen waarvan nu al bekend is dat ze in 2019 aandacht behoeven, zoals:

- Omgevingswet (inwerkingtreding naar verwachting in 2021)
- Gevolgen fusie van 3 gemeenten voor de GR en overige regelingen
- Doorontwikkeling professionaliteit en kwaliteit
- Verdere verbetering van de informatievoorziening

FINANCIËLE BEGROTING

Begrotingsrichtlijnen ODR

In de vergadering van het Algemeen Bestuur d.d. 9 oktober 2017 zijn de onderstaande uitgangspunten vastgesteld:

Uitgangspunten begroting 2019 en meerjarenraming 2020 - 2022:

1. De begroting 2019 heeft als vertrekpunt het bestaande structurele beleid 2018.
2. Geautoriseerde beleidswijzigingen die consequenties hebben voor de begroting 2019 (en volgende jaren), worden in de begroting 2019 verwerkt.
3. De meerjarenraming wordt op basis van constante prijzen geraamd.
4. De raming van het percentage voor de lonen en prijzen voor het jaar 2019 worden gebaseerd op de percentages van het CPB genoemd in de septembercirculaire van het jaar 2017, de laatste jaarschijf in de tabel.
 - a. Voor de prijzen wordt het percentage voor de netto materiële overheidsconsumptie gehanteerd
 - b. voor de lonen wordt de laatst bekende cao gehanteerd en voor de eventueel resterende tijd naar rato de loonvoet voor de sector overheid toegepast.Voor alle omgevingsdiensten in Gelderland wordt dezelfde index toegepast.
5. Onvoorzien word geraamd op 45.000,--
6. De deelnemersbijdrage is uitgesplitst per programma.
7. Er is een budget begroot van 3% van de loonsom voor reiskosten, abonnementen en verzekeringen.
8. Voor de overhead taken wordt uitgegaan van een minimaal benodigde overhead waarmee de organisatie op een kwalitatief goede manier wordt ondersteund.

Project outputsturing

Met ingang van 2018 is de inputfinanciering van de ODR beëindigd. Hiervoor in de plaats is outputsturing gekomen. Hieraan is door de ODR in samenspraak met de deelnemers invulling gegeven. De outputsturing gaat met name in op de verrekening van de kosten en de voorwaarde voor de bijdragen.

Op dit moment wordt gewerkt aan de verdere implementatie van de besluiten die in december 2017 genomen zijn bij de invoering van outputsturing. Op korte termijn wordt begonnen met een pilot om verdere praktische inzichten te verkrijgen in de systematiek en effecten. Mocht dit eventuele (begrotings-) gevolgen hebben, dan zullen die in de Bestuursrapportage 2018 aan u worden aangeboden. Over de stand van zaken en implementatie van de outputsturing zult u via de geëigende wegen worden geïnformeerd.

De begrotingsrichtlijnen zijn van financieel technische aard en staan de uitwerking van de outputsturing niet in de weg.

Overzicht Baten en lasten per taakveld

Programmabegroting x 1C		Ontwerp jaarrekening 2017		Begroting 2018 na wijziging		Begroting 2019		Begroting 2020		Begroting 2021		Begroting 2022	
	Taak- veld	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
Programma 1	7.4			849.841	1.116.179	898.904	1.170.884	898.904	1.170.884	898.904	1.170.884	898.904	1.170.884
Vergunningverlening	8.3			2.558.674	3.360.559	2.702.065	3.519.624	2.702.065	3.519.624	2.702.065	3.519.624	2.702.065	3.519.624
		4.621.951	4.719.873										
Programma 2 Toezicht en handhaving	7.4			1.770.750	2.416.574	1.838.276	2.495.302	1.838.276	2.495.302	1.838.276	2.495.302	1.838.276	2.495.302
	8.3			1.130.689	1.543.071	1.173.807	1.593.342	1.173.807	1.593.342	1.173.807	1.593.342	1.173.807	1.593.342
		3.963.465	4.142.798										
Programma 3 Advies	7.4			2.582.562	3.392.354	2.712.606	3.577.102	2.712.606	3.577.102	2.712.606	3.577.102	2.712.606	3.577.102
	8.3			1.258.303	1.652.858	1.294.078	1.706.495	1.294.078	1.706.495	1.294.078	1.706.495	1.294.078	1.706.495
		4.337.751	4.903.583										
Programma 4 Ketentoezicht	7.4			531.584	658.085	544.208	672.252	544.208	672.252	544.208	672.252	544.208	672.252
		753.806	625.825										
Overzichten													
Algemene dekkingsmiddelen	0.5		244										
Overhead	0.4			3.476.445		3.541.981	0	3.541.981	0	3.541.981	0	3.541.981	0
Heffing Vennootschapsbelasting	0.9												
Bedrag onvoorzien	0.8			45.000		45.000	0	45.000	0	45.000	0	45.000	0
Saldo van baten en lasten		13.676.972	14.392.323	14.203.847	14.139.680	14.750.925	14.735.000	14.750.925	14.735.000	14.750.925	14.735.000	14.750.925	14.735.000
Toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves		0	60.035		64.170		15.925		15.925		15.925		15.925
Resultaat		13.676.972	14.452.358	14.203.847	14.203.847	14.750.925	14.750.925	14.750.925	14.750.925	14.750.925	14.750.925	14.750.925	14.750.925
Saldo van baten en lasten		775.386		0		0		0		0		0	

Taakveld nr:	Taakveld omschrijving
7.4	Milieubeheer
8.3	Wonen en bouwen
0.4	Overhead
0.5	Treasury
0.9	Heffing Vennootschapsbelasting
0.8	Bedrag onvoorzien

Geprognotiseerde balans

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Activa						
Materiele vaste activa	206.489	156.156	140.540	124.924	109.308	93.692
Financiële vaste activa	0	0	0	0	0	0
Vlottende activa	3.739.727	2.964.341	2.964.341	2.964.341	2.964.341	2.964.341
Totaal	3.946.216	3.120.497	3.104.881	3.089.265	3.073.649	3.058.033
Passiva						
Eigen vermogen*	1.476.342	636.786	620.861	604.936	589.011	573.086
Voorzieningen	0	0	0	0	0	0
Langlopende schulden	0	0	0	0	0	0
Vlottende passiva	2.469.874	2.483.711	2.484.020	2.484.329	2.484.638	2.484.947
Totaal	3.946.216	3.120.497	3.104.881	3.089.265	3.073.649	3.058.033
EMU-saldo volgens balans						
Vaste en vlottende financiële vaste activa	3.946.216	3.120.497	3.104.881	3.089.265	3.073.649	3.058.033
Vaste en vlottende schulden	2.469.874	2.483.711	2.484.020	2.484.329	2.484.638	2.484.947
Saldo	1.476.342	636.786	620.861	604.936	589.011	573.086
Mutatie - EMU saldo		-839.556	-15.925	-15.925	-15.925	-15.925
* 2017 inclusief saldo van de rekening						

Financieel resultaat

Veranderingen ten opzichte van de structurele begroting 2019 na wijziging op basis van de Bestuursrapportage 2017 jaarschijf 2019.

	Omschrijving	Bedrag
A	Begrotingstotaal Berap '17	14.123.754
B	Ontwikkeling loonsom (2,7%)	291.886
C	Periodieken 2019	14.000
D	Ontwikkeling prijs (1,4%)	44.484
E	Verlagen subsidie EV	-5.049
F	Extra taken Maasdriel	250.000
	Totaal structureel	14.719.075
G	Onttrekking reserves	15.925
	Begrotingstotaal 2019	14.735.000

- A: Het begrotingstotaal 2019 na de structurele wijzigingen zoals opgenomen in de Bestuursrapportage 2017, is de basis voor de begroting 2019.
- B: De huidige cao loopt tot eind 2018. Voor de indexatie 2019 zijn de lonen 2018 daarom geïndexeerd met het percentage voor lonen en salarissen voor de overheidsconsumptie uit de jaarschijf 2018 van de septembercirculaire 2017, conform de kadernota begroting ODR. Deze index bedraagt 2,7%.
Het is echter onze verwachting dat de werkelijke loonindex 2019 hoger zal liggen. Op basis van de berekening van onze salarisadministratie verwachten wij dat de loonkosten 2019 naar verwachting in totaal zo'n € 600.000 zullen stijgen. De belangrijkste oorzaken hiervoor zijn hogere brutolonen, pensioenpremies en premies UWV. De doorrekening van de werkelijke loonkosten 2019 zal worden meegenomen in de Berap 2019.
- C: Aangezien de begroting van de ODR op constante prijzen is gebaseerd, worden de reguliere periodieken hierin niet meegenomen. In 2019 bedragen deze naar verwachting € 14.000.
- D: Voor de prijzen is het percentage voor de netto materiële overheidsconsumptie gehanteerd ter hoogte van 1,40% op basis van de septembercirculaire 2017 gemeentefonds. De indexering gaat over de materiële lasten, zoals de DVO-bijdragen en ICT-kosten.
- E: De subsidie Externe Veiligheid wordt lager. Dit is verrekend binnen de begroting van de ODR, zodat dit geen hogere deelnemersbijdragen tot gevolg heeft.
- F: De gemeente Maasdriel heeft in oktober 2017 laten weten dat ze structureel € 250.000 extra beschikbaar stellen bovenop de bijdrage zoals opgenomen in de vastgestelde begroting 2017 van de ODR.
- G: Incidentele baten en lasten
In het geraamde begrotingssaldo zijn elk jaar ook incidentele baten en lasten opgenomen. Voor een goed beeld van de begroting is het gewenst deze in beeld te brengen. In de begroting 2019 en meerjarenraming gaat het om afkoop PAO's (vallen in 15 jaar vrij).

BIJLAGEN

De samenstelling van het AB was per 31 december 2017 als volgt:

Deelnemer	AB-lid
Gemeente Buren	Mw. S.T. Klein
Gemeente Culemborg	Dhr. J. Reus
Gemeente Geldermalsen	Dhr. R.S. van Meygaarden (plv voorzitter)
Gemeente Lingewaal	Dhr. G. Bel
Gemeente Maasdriel	Dhr. J.H.L.M. de Vreede
Gemeente Neder-Betuwe	Dhr. J.W. Keuken
Gemeente Neerijnen	Dhr. H.H. de Vries
Gemeente Tiel	Dhr. L. Verspuij
Gemeente West Maas en Waal	Dhr. S.A.M. Bos
Gemeente Zaltbommel	Dhr. C.A.H. Zondag (voorzitter)
Provincie Gelderland	Dhr. J.J. van Dijk

De samenstelling van het DB was per 31 december 2017 als volgt:

DB lid	Functie
Dhr. C.A.H. Zondag	Voorzitter
Dhr. R.S. van Meygaarden	plv voorzitter
Dhr. S.A.M. Bos	Lid
Mw. S.T. Klein – de Jong	Lid

Opbouw uurtarief

Overhead	
Personeel Overhead	
Personeelskosten	1.091.621
Opleidingskosten	21.832
Algemene personeelskosten	32.749
Materieel Overhead	
DVO's	1.749.358
ICT en overige kosten	646.420
Directe doorbelastingen	-214.362
Totaal overhead	3.327.617

Personeel Primair proces	
Fte	119,04
Personeelskosten	8.737.482
Opleidingskosten	174.955
Algemene personeelskosten	262.432
Overige kosten	25.844
Totaal primair proces	9.200.711

Uurtarief	
Overhead uurtarief	20,71
Productief uurtarief	57,25
Totaal uurtarief	77,96

Overzicht overhead

In het integrale uurtarief wordt de post onvoorzien sinds de begroting 2018 niet meer meegenomen. Deze lijn wordt gekozen gezien de invoering vennootschapsbelasting waarbij geen "winst" mag worden gecalculeerd of gemaakt.

Voor de berekening van maatwerk per deelnemer hanteert de ODR een gedifferentieerd uurtarief op basis van een schaalindeling. Het gaat om de volgende tarieven:

Uurtarief	tot en met schaal 7	Schaal 8 - 9	Schaal 10 en hoger
Overhead uurtarief	20,71	20,71	20,71
Productief uurtarief	42,24	53,79	63,97
Totaal uurtarief	62,95	74,50	84,68

Overzicht: Bijdrage per deelnemer 2019

Bijdrage	Ontwerp jaarrekening 2017	Primitieve Begroting 2018	Begroting 2018 na wijziging	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Gemeente Buren	2.124.783	2.146.159	2.168.591	2.223.183	2.223.183	2.223.183	2.223.183
Gemeente Culemborg	1.225.098	1.261.815	1.266.702	1.298.580	1.298.580	1.298.580	1.298.580
Gemeente Geldermalsen	1.624.070	1.542.257	1.548.317	1.587.303	1.587.303	1.587.303	1.587.303
Gemeente Lingewaal	258.321	262.215	263.246	269.875	269.875	269.875	269.875
Gemeente Maasdriel	1.592.694	1.312.184	1.317.340	1.600.510	1.600.510	1.600.510	1.600.510
Gemeente Neder-Betuwe	1.404.105	1.297.058	1.445.921	1.482.286	1.482.286	1.482.286	1.482.286
Gemeente Neerijnen	708.729	717.962	720.788	738.936	738.936	738.936	738.936
Gemeente Tiel	877.854	891.088	894.588	917.114	917.114	917.114	917.114
Gemeente West Maas en Waal	1.520.688	1.491.391	1.497.250	1.534.950	1.534.950	1.534.950	1.534.950
Gemeente Zaltbommel	2.091.651	2.031.828	2.122.611	2.176.007	2.176.007	2.176.007	2.176.007
Provincie Gelderland	467.335	449.025	450.784	461.503	461.503	461.503	461.503
Bijdrage Omgevingsdiensten	274.519	290.772	290.772	297.032	297.032	297.032	297.032
Archeologie	0	43.848	43.848	43.848	43.848	43.848	43.848
Externe Veiligheid	103.806	108.922	108.922	103.873	103.873	103.873	103.873
Overige bijdragen	42.439						
Totaal	14.316.092	13.846.525	14.139.679	14.735.000	14.735.000	14.735.000	14.735.000

Omgevingsdienst
Rivierenland

MANAGEMENTRAPPORTAGE

Omgevingsdienst Rivierenland

Januari t/m december 2017

1. Inleiding

Voor u ligt de Marap over 2017 met de cijfers tot en met december 2017. De taken die de ODR voor haar opdrachtgevers uitvoert, zijn vastgelegd in de werkprogramma's. Hoewel niet alle colleges de werkprogramma's hebben vastgesteld, is er wel volgens de ambtelijke afgestemde werkprogramma's gewerkt.

De Marap geeft een beeld van de uitvoering van de met de opdrachtgevers afgesproken werkprogramma's. In deze Marap is de belangrijkste managementinformatie opgenomen zoals deze is afgesproken met de (ambtelijk) opdrachtgevers.

2017 is voor de ODR een bewogen jaar geweest. Een toenemend aanbod aan werk door de aantrekkende economie met bijbehorende schaarste op de arbeidsmarkt zorgden ervoor dat er veel producten moesten worden geleverd met minder beschikbare uren dan de reguliere kengetallen, zonder dat de kwaliteit te veel onder druk kwam te staan. Niet alleen de vraag naar reguliere producten nam toe, maar ook de vraag naar extra producten en diensten al dan niet als het gevolg van calamiteiten in onze regio (bijvoorbeeld de afwikkeling van de brand in de Knorhof) of daar buiten (het project breedplaatvloeren als gevolg van het instorten van een parkeergarage op Eindhoven Airport).

U kunt hierover meer lezen bij actualiteiten in deze Marap. Verder is er gewerkt aan de voorbereiding van de implementatie van de outputsturing. Ook is door persoonlijke omstandigheden (de tijdelijke uitval van de directeur wegens ziekte) een flink beroep gedaan op het MT en de overige medewerkers om deze ontwikkelingen in goede banen te leiden. Kortom er is door iedereen hard en met veel inzet gewerkt om u deze resultaten over 2017 te kunnen presenteren.

Leeswijzer

De Marap begint met een deel actualiteiten en vervolgens met een tekstuele toelichting op de onderdelen van het werkprogramma. Als bijlagen zijn opgenomen:

- Begrote en gerealiseerde uren – ODR totaal
- Werkprogramma's producten Vergunningverlening
- Werkprogramma's producten Toezicht & Handhaving
- Werkprogramma's producten Specialisten & Advies
- Toelichting op de voortgang concernplan
- Toelichting op de onderdelen in de tabellen

Uren

De begrote uren (bijlage 1) zijn teruggerekend naar eind december dat is 100% van de begrote uren op jaarbasis. De gerealiseerde uren zijn in deze rapportage opgenomen conform de ingevulde tijdschrijfstaten van de medewerkers en inhuurkrachten.

De uren die worden gemaakt voor separaat geoffreerde opdrachten worden buiten deze marap verantwoord, deze maken geen deel uit van de werkprogramma's.

Aantallen

De begrote aantallen (bijlage 2) zijn, net als de uren, teruggerekend naar eind december dat is 100% van de jaarproductie. De realisatie betreft de aantallen werkprogramma's producten zoals deze zijn gemaakt tot en met eind december 2017.

2. Actualiteiten

2.1 Aanpak breedplaatvloeren

Eind mei stortte een deel van de in aanbouw zijnde parkeergarage bij Eindhoven Airport in. Uit onderzoek van TNO en een door de aannemer aangezocht bureau kwam naar voren, dat dit te wijten is aan een technische fout in de vloerplaten, in combinatie met de krachten die daarop kwamen te staan. Op de website van de NOS staat een video waarin u kunt zien, hoe een deel van de parkeergarage instortte.

Het Ministerie van Binnenlandse Zaken heeft alle gemeenten hierop opgedragen om een inventarisatie te maken van gebouwen waar mogelijk ook gebruik gemaakt is van deze constructie en wat de risico's hiervan zijn. De deelnemende gemeentes met bouwtaken hebben de ODR gevraagd dit onderzoek voor hen uit te voeren. Dit onderzoek is aangemerkt als meerwerk. Dit houdt in dat de uren en producten niet cijfermatig in de marap zijn meegenomen.

Hiervoor hebben wij een plan van aanpak ontwikkeld en zijn vanwege de veiligheid hier zo snel mogelijk aan de slag mee gegaan. Dit project loopt door in 2018.

De aanpak bestaat uit:

- a) Het in kaart brengen om welke gebouwen het gaat en welke risico's dit op zou kunnen leveren. De eigenaren van deze gebouwen krijgen van ons een brief, waarin staat dat zij onderzoek moeten laten doen naar de constructie. Wij zien er vervolgens op toe dat dit onderzoek (goed) gebeurt.
- b) voor gebouwen die publiek toegankelijk zijn, zoals kantoren, winkels, bibliotheken en ziekenhuizen, doen wij hier zelf aanvullend onderzoek naar. Hiervoor hebben wij een constructeur in de arm genomen die de door de eigenaar aangeleverde constructieve gegevens kan beoordelen. Daarnaast voeren wij ook fysieke controles uit. De eigenaren zijn zelf verantwoordelijk voor de kosten die dit onderzoek met zich meebrengt, evenals voor eventuele maatregelen die moeten worden genomen om de veiligheid van het gebouw weer te kunnen garanderen.

2.2 Regels milieueffectrapportage gewijzigd

Sinds mei 2017 zijn de regels over milieueffectrapportage (m.e.r.) gewijzigd. Daardoor zal de m.e.r.-beoordeling – en de milieueffectrapportage – een belangrijker plaats krijgen bij planvorming en vergunningverlening.

De meest in het oog vallende wijziging is dat nu in veel gevallen over de vormvrije m.e.r.-beoordeling een officieel besluit moet worden genomen: een extra stap in de procedure. Nieuw is ook dat maatregelen die milieueffecten verminderen in de m.e.r.-beoordeling moeten worden meegewogen. Deze maatregelen kunnen vervolgens als voorschriften in de vergunning worden opgenomen. Voorts zijn regels opgenomen over functiescheiding en de vereiste deskundigheid bij het opstellen en beoordelen van een MER. Tot slot zijn een aantal m.e.r.-plichtige activiteiten anders geformuleerd en zullen windturbineparken van meer dan 20 windturbines nu m.e.r.-plichtig worden.

De ODR adviseert gemeenten in Rivierenland bij m.e.r.'s. Op dit moment worden onder meer m.e.r.'s opgesteld voor het plaatsen van windmolens, voor een industriegebied bij Tiel en voor diverse agrarische bedrijven.

2.3 Invoering outputfinanciering 1 januari

Bij de oprichting van de ODR op 1 april 2013 zijn medewerkers vergunningverlening, toezicht en handhaving van de partners in dienst gekomen van de ODR. De producten die de ODR aan haar partners levert, zijn gebaseerd op de ingebrachte formatie. Daarbij kreeg de ODR de opdracht mee, om binnen vijf jaar over te gaan naar outputfinanciering.

Outputfinanciering betekent dat opdrachtgevers de ODR betalen voor daadwerkelijk geleverde producten en diensten. Op 26 juni heeft het Algemeen Bestuur (AB) hiervoor de meeste spelregels vastgesteld. Hierbij is vooral nauwkeurig gekeken naar de herijking van de kengetallen: het aantal uur dat gemiddeld nodig is om een product te realiseren. Op 9 oktober heeft het AB ingestemd met een advies van bureau Seinstra van de Laar hierover en is het Productenboek 2018 met daarin de kengetallen vastgesteld. Hierdoor kunnen we met ingang van 2018 overgaan op outputfinanciering.

In 2019 starten we met het afrekenen op producten. In 2018 beginnen we met het afrekenen op basis van de geleverde diensten in de vorm van uren, zodat alle deelnemers steeds meer gevoel krijgen bij outputfinanciering. Verder gaan we er in 2018 voor zorgen dat de registraties helemaal op orde zijn. Samen met de deelnemers gaan we werken aan de betrouwbaarheid en de begrijpelijkheid van de informatie. Zo nodig zullen we ook verschillenanalyses maken, zodat het afrekenen op producten in 2019 voor iedereen een logische stap is.

2.4 Werkprogramma's 2018

Elk jaar maken wij afspraken met gemeenten en provincie over hoeveel vergunningaanvragen en controles wij het komende jaar verwachten te gaan doen. Dit doen wij op basis van:

- een risicoanalyse, waarbij risicovolle activiteiten vanzelfsprekend intensiever gecontroleerd worden;
- werkelijke cijfers uit het lopende jaar; en
- kengetallen: hoeveel uur besteden wij gemiddeld aan vergunningaanvragen, controles, handhaving, bezwaar- en beroepzaken en advisering.

Deze afspraken leggen we vast in een werkprogramma. We hebben de eerste ronde gesprekken gevoerd over de concept werkprogramma's voor 2018. Bij een aantal partners is het werkprogramma niet sluitend: dat betekent dat er onvoldoende budget begroot is voor de verwachte uitvoering. De belangrijkste reden hiervoor is een toename van het aantal aanvragen omgevingsvergunning bouw. Hier staan uiteraard toenemende legesopbrengsten tegenover. Het Dagelijks Bestuur heeft er op 27 november mee ingestemd om toch met de werkprogramma's te kunnen beginnen, ondanks het feit dat de dekking nog niet helemaal rond is.

2.5 Huisvesting

Het huidige ODR-gebouw is te klein geworden omdat de organisatie de laatste jaren is gegroeid en vooralsnog blijft groeien. De ODR huurt momenteel het pand van de Regio Rivierenland. Er vindt begin 2018, samen met de Regio Rivierenland, een verkenning plaats naar de mogelijke huisvestingsopties. Dit vanuit zowel het perspectief van de Regio Rivierenland als eigenaar als het perspectief van de Regio Rivierenland en de Omgevingsdienst Rivierenland als gebruiker.

De planning is om de uitkomst van de verkenning in maart 2018 bij het Dagelijks Bestuur te agenderen.

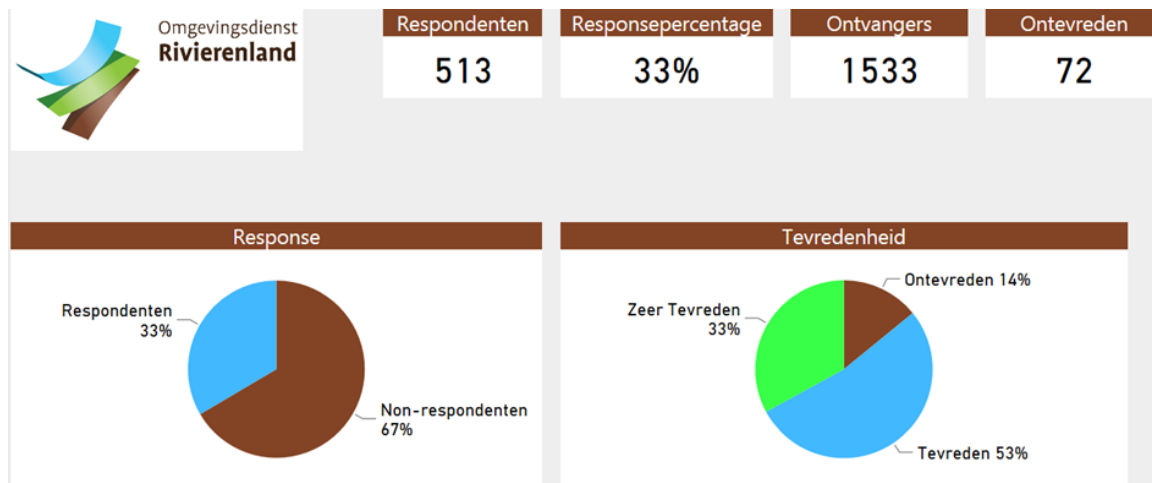
2.6 Stalbrand Erichem/Knorhof

Op 27 juli heeft een brand het gehele stallencomplex van de Knorhof in Erichem verwoest. De naar schatting 20.000 varkens zijn daarbij gestikt en verbrand. Tijdens de brand is veel asbest vrijgekomen. De ODR heeft in eerste instantie toezicht gehouden op de sanering het stallencomplex en het opruimen van de omgeving. Deze werkzaamheden waren begin oktober afgerond. Vervolgens heeft er veel overleg plaatsgevonden over de sanering van de vloeistof die zich nog in de mestput bevond en over de sanering van de naar schatting 4000 kuub puin dat zich nog op het terrein bevindt. Begin januari zijn de saneringswerkzaamheden voor de mestput afgerond en ligt er een plan van aanpak gereed voor de sanering van het puin. Alvorens hier uitvoering aan te kunnen geven is overleg en instemming van de inspectie SZW noodzakelijk.

Kentallen

In de vorige totaalmarap (t/m augustus) stonden 2 kpi's, en in deze marap zijn dit er 3. De KPI klanttevredenheid is toegevoegd.

KPI klanttevredenheid

Toelichting

De ODR vindt het belangrijk dat bij de uitvoering van haar taken de klanten tevreden zijn over de benadering, werkwijze en geleverde producten en diensten. De Gelderse expertgroep Kwaliteit heeft een gezamenlijke aanpak voor het KTO ontwikkeld. Een externe deskundige (Huis voor Klantmanagement) levert de methodiek voor en advisering over de uitvoering van het KTO. Deze methodiek wordt door alle Gelderse omgevingsdiensten gehanteerd.

De ODR wil continu klantinformatie verzamelen dat kan dienen als inspiratie ter verbetering van de dienstverlening. Het doel van het KTO is dit te meten en het inzicht te krijgen in de mate van klanttevredenheid. Daarnaast kunnen we de resultaten vergelijken met andere Gelderse Omgevingsdiensten die deze KTO's uitvoeren. Mogelijk biedt dat ook aanknopingspunten en leermomenten om onze dienstverlening te verbeteren.

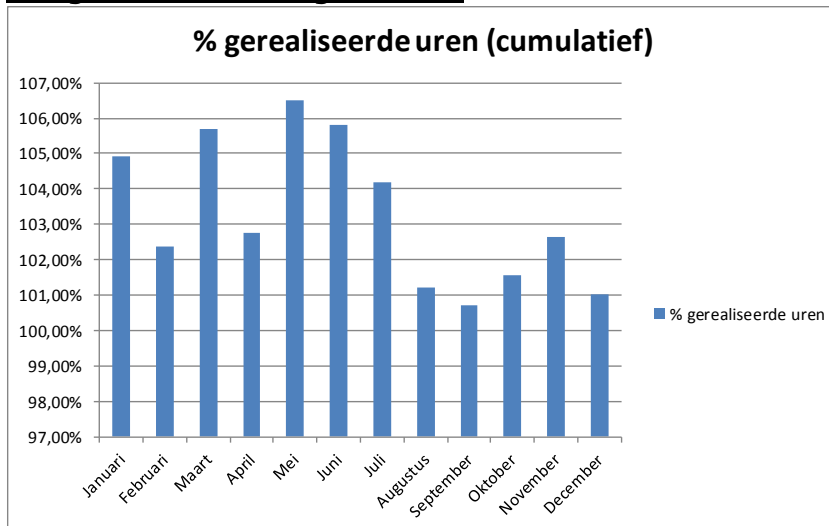
Het afgelopen jaar zijn we gestart met het uitvragen van klantinformatie voor het product vergunningverlening bouwen. In de loop van het jaar is het aantal producten waarvoor uitvraag wordt gedaan geleidelijk uitgebreid. Inmiddels wordt door ons uitvraag gedaan voor de volgende producten:

- Vooroverleg bouwen;
- Vergunningverlening Bouwen;
- Vergunningverlening Milieu;
- Veranderingsvergunning Milieu;
- Melding Activiteitenbesluit;
- Extern advies.

Indien een klant het oordeel "ontevreden" geeft wordt deze altijd door de coördinator van het betreffende team gebeld. Dit gesprek is er vooral voor om de respondent aan het woord te laten en zijn respons toe te lichten. Ook proberen we eventuele knelpunten weg te nemen voor zover dit mogelijk is. Op basis van de ontvangen reacties wordt zowel binnen de ODR als gezamenlijk binnen het Gelderse stelsel gekeken naar mogelijkheden om de klanttevredenheid te verbeteren.

Als we de uitkomsten van de ODR vergelijken met de andere diensten in Gelderland, dan kunnen we constateren dat onze uitkomsten op het gemiddelde liggen.

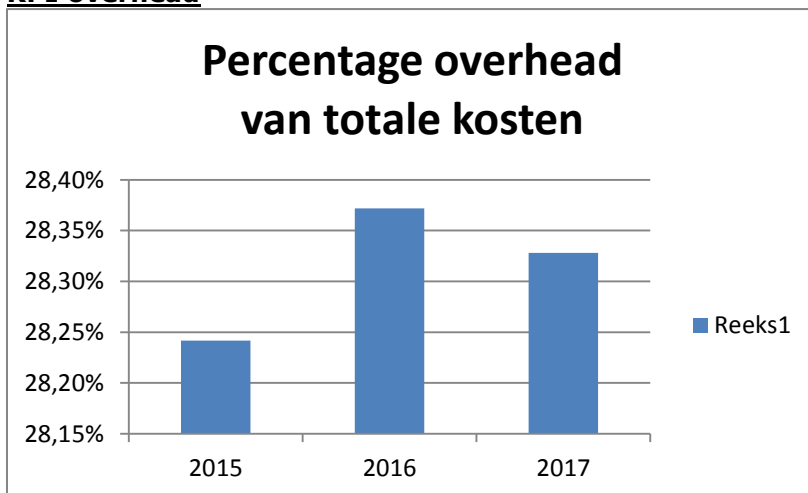
KPI gerealiseerde/begrote uren

Toelichting

Deze kpi geeft het percentage weer zoals deze bij het totaal van de uren tabel wordt gehanteerd. (gerealiseerde uren/begrote uren over de periode) De KPI geeft inzicht over de lopende verdeling van de cumulatief gemaakte uren ten opzichte van de begrote uren. In de loop van 2017 zijn de begrote uren meerdere malen opgehoogd. Er zijn door de deelnemers - als gevolg van de toename van de werkzaamheden - extra uren ingekocht. Hierdoor daalt het percentage. Zonder deze extra inkoop zou het percentage ruim boven de 100% komen. Voor een verdere inhoudelijke toelichting wordt verwezen naar hoofdstuk 3. 'Toelichting op de cijfers'.

KPI overhead

Toelichting

Deze KPI geeft het percentage weer van de overhead kosten als percentage van de totale kosten en sluit aan bij de opbouw van het uurtarief zoals deze wordt berekend in de begroting. Het overhead percentage is de afgelopen jaren stabiel gebleven. In 2018 verwachten we een daling. Deze daling is het resultaat van de heroriëntatie op de productiviteit die met name is gestart door het nieuwe Besluit begroting en verantwoording (BBV) waarbij meer kosten direct moeten worden toebedeeld. Bijvoorbeeld een deel van de ICT kosten die direct verband houden met het toezicht houden en vergunningverlening worden dan uit de overhead gehaald.

3. Toelichting op de cijfers

3.1 Vergunningverlening

Vergunningverlening Bouw

Sinds een aantal jaren zijn de werkzaamheden voor het onderdeel bouwen (vergunningen, toezicht, advies en juridisch) toegenomen.

Deze stijging is in heel 2017 zichtbaar geweest. Het groeitempo nam in de laatste maanden van 2017 wel iets af. Naar verwachting van het CBS, het Economisch Instituut voor de Bouwnijverheid (in opdracht van de Europese Unie) en de grote banken, blijft de groei in 2018 en 2019 aanhouden. In voorgaande jaren zijn de landelijke trends op dit vlak vergelijkbaar geweest met de ontwikkelingen in het werkgebied van de ODR. We gaan er daarom vanuit dat dat ook de aankomende periode het geval zal zijn.

De arbeidsmarkt blijft voor diverse functies, met name op het gebied van bouwen erg krap. Dat vertaalt zich in het moeilijker kunnen vinden van geschikte kandidaten voor vacatures, een hoger aantal medewerkers wat vertrekt bij de ODR en hogere tarieven voor detachingskrachten. Hetgeen ook hogere kosten met zich meebrengt voor de ODR.

Analoog aan de kostenstijging bij de ODR is ook een tendens waarneembaar dat de legesopbrengsten bij de deelnemers stijgen. Dit kan overigens lokaal verschillend zijn. Over de hele regio zijn de legesopbrengsten in 2017 fors hoger dan voorgaande jaren.

Dit heeft geresulteerd in meer werkzaamheden voor de ODR: meer particulieren en bedrijven dienden een verzoek om vooroverleg in, meer makelaars die bestemmingsplaninformatie hebben opgevraagd, meer particulieren en bedrijven die vergunningen hebben aangevraagd. Naar verwachting, gebaseerd op landelijke prognoses en voorspellende indicatoren als het aantal verzoeken om vooroverleg wat is ingediend, zal het beeld in 2018 en 2019 niet anders zijn. De groei in werkzaamheden is er voorlopig niet uit. Dit heeft zich voor 2017 vertaald in meer uren en meer gerealiseerde producten.

Er zijn duidelijk wel verschillen tussen gemeenten. Waar de ene gemeente nog veel mogelijkheden heeft voor (grootschalige) woningbouw en/of bedrijventerreinen, is dat in de andere gemeente anders. Per saldo is wél het beeld dat in alle gemeenten het werk is toegenomen. Alleen de mate waarin, is verschillend.

De capaciteit bij de afdeling is in 2017 achtergebleven bij de hiervoor geconstateerde groei. Dat heeft geresulteerd in een vermindering van de dienstverlening (minder contact, langere behandelzeiten) en een hogere werkdruk. Landelijk is dit ook het beeld. Waarbij landelijk is gesignaleerd dat de achtergebleven capaciteit de realisatie van bouwplannen vertraagd. Hetgeen maatschappelijk en voor aanvragers ongewenst is. Of in onze regio de realisatie van bouwplannen hierdoor vertraagd is, is niet duidelijk. De ODR beschikt niet over gegevens daarover. Wat vanuit klantenonderzoeken wel blijkt, is dat aanvragers regelmatig aangeven dat de afhandeling lang heeft geduurd in 2017.

Vergunningverlening Milieu

Conjunctuureffecten zoals bij vergunningverlening bouw zijn er bij vergunningverlening milieu minder. De tijd dat voor elke bouwvergunning voor een bedrijf ook een milieuvergunning nodig was, is al lang voorbij. Toch is ook bij vergunningverlening milieu de conjunctuur zichtbaar in het aantal gerealiseerde producten in heel 2017; Het aantal producten is vrijwel voor alle verschillende producten hoger.

Het aantal uren ligt daarbij lager dan begroot; er is met minder capaciteit meer werk verricht. Dit is met name veroorzaakt doordat er meer "minder tijdrovende" producten en minder "meer tijdrovende producten" geleverd zijn aan burgers en bedrijven.

Een tweede belangrijke reden waarom er minder uren zijn gemaakt, is het ontstaan van vacatures door het vertrek van 3 ervaren medewerkers. Vanwege de krappe arbeidsmarkt, is het niet mogelijk gebleken om dit in uren volledig te compenseren met nieuwe vaste medewerkers en detachingskrachten.

3.2 Toezicht

Toezicht Bouw

De groei in de sector bouw zoals dit hierboven werd geschetst heeft ook zijn effect gehad bij het toezicht op bouwen. Er zat enige vertraging in het moment waarop dit effect ook bij toezicht waarneembaar was. Er zit vaak wat tijd tussen het verlenen van de vergunning en de daadwerkelijke start van de werkzaamheden. Daarnaast is het product toezicht bouw op omgevingsvergunning pas zichtbaar als de bouw helemaal is afgerond. Daardoor is pas dit jaar die groei in bouwactiviteit echt goed zichtbaar in de cijfers van toezicht.

De druk op de arbeidsmarkt in deze sector is bij bouwtoezichthouders problematisch. De toename in aantallen omgevingsvergunningen waar bij de uitvoering toezicht moet worden gehouden is hoog. Deze hadden wij graag vertaald in een toename in inzet van medewerkers. Echter zowel de bouwondernemingen, de detacheringbureaus, de gemeenten en de omgevingsdiensten vissen in een vijver die steeds leger wordt. Gedurende het jaar, en nog steeds zijn vele acties uitgezet om nieuw vast of tijdelijk personeel aan te trekken met maar gedeeltelijk succes. De toegenomen werkvoorraad en de personele bezetting waren niet in balans. Hierdoor waren wij gedwongen compromissen te sluiten in de intensiteit van het toezicht.

Deze disbalans werd in het laatste kwartaal nog versterkt door de problematiek rondom breedplaatvloeren. Het plan van aanpak zoals in de inleiding werd geschetst wordt voor het belangrijkste deel uitgevoerd door medewerkers van team bouwtoezicht. Alle medewerkers hebben voor het eigen werkgebied de risicopanden en de functies van die panden in kaart gebracht. Op de geprioriteerde panden heeft een diepgaander dossieronderzoek, een controle of een controle door de constructeur plaatsgevonden. Dit proces loopt goed en gestaag door, maar vraagt veel inzet. De brand aan de Burensewal in Erichem heeft veel tijd gekost bij de asbest-specialisten.

Dit jaar is binnen team bouwtoezicht een grote slag gemaakt met beter registreren van tijd en producten middels instructie, training on the job en eindcontroles. De registratie is daarmee sterk verbeterd. Tevens is het team in navolging op het team milieutoezicht gaan werken met digitale checklisten. Deze checklisten kunnen op een tablet tijdens de toezichtwerkzaamheden worden bijgehouden en ingevuld. Dit versterkt de kwaliteit van het toezicht, de rapportages en de uniforme werkwijzen.

Toezicht Milieu

De ureninzet bij team milieu is lager dan begroot. Hieraan liggen een aantal oorzaken ten grondslag.

- Het soort bedrijven dat in het operationeel werkprogramma is opgenomen. De bewerkelijkheid van het toezicht fluctueert, afhankelijk van de complexiteit van de te controleren bedrijven. In het najaar is dit wel verder bijgetrokken door meer focus te leggen op de hoogste risico-categorieën.
- bedrijven zijn verhuisd of opgeheven waardoor een controle snel afgerond kan worden. Uiteraard wordt hierop het inrichtingenbestand aangepast zodat dit effect al werkende weg zal afnemen.
- de aantrekkende economie waardoor bedrijven eerder geneigd zijn om te investeren in de bescherming van de fysieke leefomgeving.

De totale opgave van het werkprogramma 2017 vroeg een grotere inzet aan medewerkers dan de feitelijke bezetting. Net als bij toezicht bouw wreekt zich hier het economisch tij. Ondanks de vele pogingen bleek het bijzonder lastig om (goed gekwalificeerd) personeel aan te trekken, zowel vast als tijdelijk. De werkvoorraad en de personele bezetting waren niet in balans. Hierdoor waren wij gedwongen compromissen te sluiten in de intensiteit van het toezicht. Ook heeft de brand aan de Burensewal in Erichem veel tijd gekost van milieu-inspecteurs en piket-medewerkers.

ODR voert EML controles uit op basis van de subsidie die zij ontvangen van het Ministerie van infrastructuur en milieu en de bijdragen van opdrachtgevers. In het landelijke plan van aanpak is voor de branches kantoren, scholen, zwembaden/sauna's en welzijnsinstellingen gekozen omdat hier de grootste energiebesparing valt te halen. Het doel van dit project is toezicht op energiebesparing zodanig uitvoeren dat bedrijven energiebesparende maatregelen van de Erkende maatregellijsten gaan treffen. Deze maatregelen resulteren direct in energiebesparing, met voor het bedrijf een terugverdieneffect. Vanuit de branches wordt over het algemeen positief gereageerd op de controles en de energiebesparende maatregelen die hieruit voortvloeien. Veruit de meeste energiebesparende maatregelen die opgelegd worden hebben betrekking op verlichting. Bepaalde categorieën bedrijven moeten op grond van omvang een EED-audit indienen. Uit de reacties van de ondernemingen daarop blijkt een groot deel echter onder de drempels voor de auditplicht te blijven.

Het effect van structureel toezicht zien we duidelijk tijdens de vuurwerkcontroles. Hierbij zijn dit jaar geen ernstige tekortkomingen of overtredingen geconstateerd. Over het algemeen verlopen deze controles goed en de ondernemers waarderen het toezicht op de vuurwerkvoorschriften. De vuurwerkverkopers vinden het belangrijk dat ze veilig werken.

Gebrekkig naleefgedrag komt niet altijd voort uit onwil of nalatigheid. Zo worden onder het product Milieutoezicht integraal (risicoklasse 1) onder andere IPPC bedrijven zoals pluimveebedrijven en varkensbedrijven gecontroleerd. De IPPC-richtlijn bestaat uit een set regels om industriële installaties te controleren. Tijdens de milieucontroles is geconstateerd dat agrarische ondernemers nog onvoldoende kennis hebben van de afstelling en onderhoud van bijvoorbeeld luchtwasser. Tijdens de controles worden de agrariërs over de afstelling en het onderhoud geïnformeerd. Zo is binnen de pluimveesector weinig kennis over de meet en registratie verplichting. Veel bedrijven gaan in de pluimveesector nu de meet en registratie systemen inbouwen zodat de gegevens inzichtelijk worden gemaakt.

De piketdienst heeft naar behoren gefunctioneerd. Er is over het algemeen een toename te zien in het beroep op de piketdienst. Denk daarbij aan de al eerder gesignaleerde dumps van drugs gerelateerd afval, maar ook de dumps van asbest nemen toe. Als laatste vergt de nasleep van asbestsaneringen bij asbestbranden veel tijd. Het piketteam is hierop uitgebreid.

Klachten

Team Milieutoezicht en bouwtoezicht hebben minder klachten in behandeling genomen dan begroot en dit vertaalt zich ook in de ureninzet. Dit kan worden verklaard door een goede prioritering bij het beoordelen van klachten en voldoende toezicht op de milieuvoorschriften bij de bedrijven. De reguliere milieuklachten worden door activiteiten veroorzaakt op verschillende locaties. De overlast die wordt ondervonden gaat over geur, geluid, lozen, verbranden van afval en olie op het wegdek. Het laatste kwartaal kwam de overlast van houtstookkachels weer nadrukkelijk naar voren. Dit zijn lastige en vaak gevoelige klachten, die ook vaak een dieper burencollicfict als achtergrond hebben. Deze zijn lastig op te lossen.

In de adviesbrief van Seinstra aan het bestuur over de beoordeling van de kengetallen, adviseert Seinstra om, met betrekking tot klachten, onderzoek te doen of een prioriterings- en afwegingskader zoals dat bij handhavingssaken gebruikt wordt, kan leiden tot een lagere ureninzet. Met name over de repeterende klachten (klagers en veroorzakers) moeten betere

afspraken worden gemaakt met de opdrachtgevers wat daarin de verwachtingen naar ons zijn.

3.3 Advies

De door team advies gerealiseerde uren lopen iets achter op de begroting (96%). Datzelfde geldt voor het aantal verleende adviezen zij het in mindere mate (97%). Als de uren nader bekeken worden dan zien we dat de uren ten behoeve van maatwerkopdrachten achter zijn gebleven bij de begroting. Er is dus minder maatwerk door de deelnemers uitbesteed dan verwacht. Echter, vanuit team Advies wordt de grootste bijdrage geleverd aan het meerwerk. Dit blijft buiten de marap omdat het apart gefactureerd wordt. In 2017 hebben opdrachtgevers er bij het uitzetten van advieswerk bij de ODR vaker voor gekozen om het als meerwerk te oormerken. Op deze manier kon door hen worden gestuurd op de overschrijding van de uren uit het werkprogramma. Wat meespeelt is dat gemeenten de kosten voor dit soort opdrachten vaak kunnen doorbelasten aan initiatiefnemers. Dit gaat makkelijker als het meerwerk is.

Ten aanzien van de producten valt op het aantal bodemproducten achter is gebleven bij de begroting. Dit zijn informatieverzoeken en meldingen die door derden ingediend worden.

Van de gemeentelijke RO afdelingen zijn minder verzoeken voor milieuplanologisch advies gedaan dan verwacht. Dat valt terug te zien in de aantallen gerealiseerde producten Extern advies. Bij de interne adviezen is het omgekeerde het geval. Als gevolg van hogere aantallen aanvragen omgevingsvergunning is ook het aantal interne adviezen fors hoger geweest in 2018.

Ten aanzien van het programma Externe Veiligheid is separaat verantwoord aan de provincie als subsidieverstrekker. De doelen van het programma zijn gerealiseerd. Voor het subsidieprogramma archeologie 2017 t/m 2020 waren de doelen van het programma gelijk aan die van het eerdere programma.

3.4 Juridisch

Het juridisch team behandelde enerzijds bezwaar- en beroepszaken en anderzijds handhavingszaken. Het werkaanbod ten aanzien van aantal bezwaar- en beroepszaken is zoals bij vergunningaanvragen aanbod gestuurd. Het werkaanbod ten aanzien van juridische handhaving viel voor een deel wel te sturen. Handhavingsverzoeken dienen immers binnen een bepaalde termijn in behandeling te worden genomen. Bij overige handhavingszaken konden op basis van beleidsprioriteit en beschikbare capaciteit keuzes gemaakt worden.

Zowel de gerealiseerde uren als de gerealiseerde producten waren hoger dan dat in het werkprogramma is opgenomen. De uren en aantallen zijn in evenwicht met elkaar. In elke gemeentelijke marap is een aantal in het oog springende bezwaar- en beroepszaken en/of een aantal handhavingszaken beschreven.

Bezwaar en beroep

Het aantal bezwaar- en beroepszaken was fors hoger dan de begroting uit het werkprogramma. Dit wordt verklaard door de toename van het aantal verleende vergunningen waartegen bezwaar gemaakt kan worden en grote aantal genomen handhavingsbesluiten. De resultaten van de procedures worden in onderstaande tabel weergegeven. De colleges van B&W zijn in alle gevallen met een collegevoorstel geïnformeerd over de uitkomsten van bezwaar en beroepsprocedures.

De onderstaande tabel geeft een overzicht van de resultaten bezwaar en beroep voor alle deelnemende gemeenten in 2017. Daaruit blijkt dat 89% van de bestreden besluiten in stand blijft. Dit is een resultaat waar we trots op zijn. Er zit overigens een verschil tussen onderstaande tabel en de tabel in de marap. Dat komt omdat medewerkers los van S40 (tabel in de marap) ook de uitkomst van de zaken bijhouden (tabel hieronder). Zoals ook in het ODR bestuur aan de orde is gekomen bij de besluitvorming over outputsturing, heeft een goede productregistratie in 2018 bijzondere aandacht.

ODR TOTAAL 2017	Niet- ontvankelijk	Besluit (gewijzigd) in stand ("ongegrond")	Besluit herroepen ("gegrond") ("toegewezen)	Overig (ingetrokken)	Subtotalen
Bezwaar	21	122	10	25	178
Beroep	6	13	11	2	32
Hoger beroep	1	13	1	-	15
Voorlopige voorziening	-	24	8	5	37
Totaal afgehandelde zaken					262

Juridische handhaving

In de tweede helft van 2016 zijn alle handhavingszaken die in behandeling waren geprioriteerd aan de hand van het VTH beleid. Sindsdien wordt ook aan alle nieuwe handhavingszaken een prioriteit toegekend voor het in behandeling nemen van het dossier. Alle handhavingszaken die de ODR in behandeling heeft, worden maandelijks in beeld gebracht en gedeeld met de opdrachtgevers. Daarbij worden twee categorieën gehanteerd; zaken in voorraad (hier wordt niet aan gewerkt) en zaken in behandeling (hier wordt wel aan gewerkt).

Op basis van de maandelijkse overzichten van uren en aantallen worden nieuwe handhavingszaken toebedeeld.

3.5 Regionale producten

De realisatie van dit product ligt op 125% ten opzichte van wat er is begroot. Vooral voor de onderliggende producten: administratieve ondersteuning (verwerking ingekomen post en receptie) en het product informatie ontsluiting zijn meer uren gemaakt dan begroot.

Het extra werkaanbod bij de ODR leidt ook tot meer administratief werk en telefoonverkeer. Daardoor is er meer inzet bij de administratief ondersteunende medewerkers. Onder het product informatie ontsluiting wordt alle ICT/applicatie-ondersteuning aan het primaire proces verstaan. Hier is meer tijd aan besteed, om 2 redenen: door de conjunctuur zijn er meer mensen in dienst die in de ICT-systemen zijn gaan werken. Hetgeen meer tijd kost van de medewerkers applicatie-beheer. Daarnaast is de hoofdapplicatie S4O, in het voorjaar fors veranderd. De implementatie van deze veranderingen heeft ook de nodige tijd gekost.

Daarnaast is en blijft het zo dat S4O relatief veel gebruikersmeldingen met zich mee brengt en er van binnen en buiten (van onze opdrachtgevers) de ODR veel ontwikkelwensen liggen. Om deze meldingen af te kunnen handelen en de ontwikkelwensen te implementeren, is extra ondersteuning ingehuurd.

3.6 Kennis en Kwaliteit

Bij dit product is een realisatie te zien van 95% van de begrote uren. Daarentegen zijn er meer uren besteed in het primaire proces en de ondersteuning daarvan (zie ook hierboven). Vanwege de werkdruk in het primaire proces, in combinatie met het moeilijk kunnen invullen van de vacatures, is er minder tijd besteed aan kennis en kwaliteit.

3.7 Voortgang concernplan

De stand van zaken van de programma's in het concernplan wordt uitgedrukt in stoplichtkleuren, die de volgende betekenis hebben:

- Groen: ja, dit gaat lukken
- Oranje: onzeker of dit gaat lukken
- Rood: nee, dit gaat niet lukken

	Programma	Resultaat	Voortgang	Middelen
1.	Leiderschap			
2.	Strategie en beleid			
3.	Management van medewerkers			
4a.	Management van middelen – Algemeen			
4b.	Management van middelen – Financiën			
4c.	Management van middelen – Communicatie en Informatievoorziening			
4d.	Management van middelen – Gastheercontracten			
4e.	Management van middelen – Juridisch			
5.	Management van processen			
6.	Klanten en partners			
7.	Medewerkers			
8.	Maatschappij			
9.	Bestuur en financiers			
10.	Verbeteren en vernieuwen			

Toelichting op Oranje

▪ Oranje voor voortgang:

In een aantal acties/projecten is er enige vertraging ten opzichte van de geplande doorlooptijd door beschikbaarheid van mensen of afhankelijkheid van externe partijen. In alle gevallen is faseren mogelijk zonder dat hiermee essentiële deadlines worden overschreden, dan wel kan de essentiële deadline worden gehaald door bijvoorbeeld extra inzet van mensen.

▪ Oranje voor middelen:

Een aantal acties/projecten hebben meer uren nodig, doordat de complexiteit groter is dan voorzien of doordat er tijdens de uitvoering vragen bij zijn gekomen. In de meeste programma's staan daar acties/projecten tegenover die minder tijd kosten dan voorzien. Op niveau van het concernplan als geheel vallen de plussen en minnen tegen elkaar weg.

Voor een gedetailleerde toelichting op de voortgang wordt verwezen naar bijlage 3.

Bijlage 1 - Begrote en gerealiseerde uren – ODR

Totaal alle deelnemers Taken													
	Verg. verlening		Toezicht		Advies		Administratief		Juridisch		Totaal		%
	Begroot	Werkelijk	Begroot	Werkelijk	Begroot	Werkelijk	Begroot	Werkelijk	Begroot	Werkelijk	Begroot	Werkelijk	
Omgevingsvergunning activiteit Bouw	30.731	38.239	572	2	0	0	2.191	2.671	0	0	33.494	40.911	122,15%
Omgevingsvergunning activiteit Milieu	9.731	9.066	363	18	0	0	776	955	0	0	10.871	10.039	92,35%
Toezicht Bouw	0	0	15.972	16.223	0	0	1.131	814	0	0	17.103	17.037	99,61%
Toezicht Milieu	0	0	23.559	21.290	0	0	431	403	0	0	23.990	21.692	90,42%
Klachten	0	0	4.745	4.220	0	0	257	294	0	0	5.002	4.514	90,24%
Advisering	0	458	0	0	16.760	16.579	1.521	1.157	18.026	19.856	36.307	38.051	104,80%
Maatwerkopdrachten en dienstverl.	9.603	8.219	9.551	5.410	5.823	4.663	927	1.835	2.606	2.160	28.509	22.287	78,18%
Regionale producten	1.240	2.259	1.290	1.232	1.477	2.014	6.942	8.238	635	745	11.583	14.487	125,07%
Kennis en kwaliteit	1.188	1.314	2.326	2.228	2.370	2.078	712	997	1.094	717	7.689	7.335	95,39%
Totaal	52.492	59.554	58.379	50.623	26.430	25.334	14.887	17.364	22.361	23.477	174.548	176.352	
	38,88	44,11	43,24	37,50	19,58	18,77	11,03	12,86	16,56	17,39	129,29	130,63	
		113,46%		86,71%		95,86%		116,64%		104,99%			101,03%

Realisatie per deelnemer	Gemeente Buren	Gemeente Culemborg	Gemeente Geldern	Gemeente Lingewaard	Gemeente Maasland	Gemeente Neder Betuwe	Gemeente Nieuw-Weerth	Gemeente Tiel	Gemeente West Maas en Waal	Gemeente Zaltbommel	Provincie Gelderland	VNG-bedrijven	Archeologie	Subsidië EV	Totaal alle deelnemers
Omgevingsvergunning activiteit Bouw	113,35%	118,81%	109,67%	∞	109,64%	134,41%	133,61%	∞	142,55%	130,38%	∞	∞	∞	∞	122,15%
Omgevingsvergunning activiteit Milieu	89,94%	75,29%	105,41%	143,83%	106,64%	108,62%	87,17%	112,16%	105,56%	79,11%	∞	11,45%	∞	∞	92,35%
Toezicht Bouw	106,77%	85,05%	97,16%	∞	127,32%	81,70%	109,89%	∞	108,63%	99,21%	∞	∞	∞	∞	99,61%
Toezicht Milieu	98,49%	99,76%	102,73%	88,65%	77,97%	110,57%	82,73%	138,94%	79,29%	90,22%	73,77%	56,41%	∞	∞	90,42%
Klachten	88,57%	138,67%	145,77%	33,47%	118,12%	88,80%	71,78%	69,67%	72,26%	93,59%	65,25%	29,50%	∞	∞	90,24%
Advisering	98,91%	109,35%	127,73%	95,34%	111,46%	131,96%	97,34%	100,96%	127,19%	98,55%	∞	8,18%	∞	∞	104,80%
Maatwerkopdrachten en dienstverl.	75,23%	42,77%	82,48%	51,34%	67,46%	56,10%	78,07%	38,34%	98,01%	65,06%	117,79%	105,95%	62,81%	79,72%	78,18%
Regionale producten	125,06%	125,06%	125,06%	125,10%	125,06%	125,10%	125,08%	125,07%	125,08%	125,08%	125,00%	125,06%	∞	∞	125,07%
Kennis en kwaliteit	95,30%	96,63%	95,30%	95,44%	95,27%	95,31%	95,31%	95,28%	95,28%	95,30%	95,29%	95,32%	∞	∞	95,39%
Percentage gerealiseerd	100,41%	98,61%	108,80%	91,70%	103,65%	105,84%	104,27%	97,90%	114,88%	100,30%	110,25%	62,36%	62,81%	79,72%	101,03%
Beschikbare uren	24.535	14.901	19.640	2.947	19.469	16.007	8.940	7.574	17.467	23.766	6.046	10.946	851	1.458	174.548

We zien dat er tussen de opdrachtgevers verschillen bestaan qua afname van de werkelijk gerealiseerde uren gerelateerd aan de beschikbare / begrote uren. Inmiddels zijn eind 2017 de allergrootste verschillen (procentueel), net als de verschillen medio 2017, in rekening gebracht bij de deelnemers.

Uiteindelijk zal het Algemeen Bestuur bij de vaststelling van de jaarrekening 2017 en de verdeling van het saldo eind juni 2018 een besluit nemen over de definitieve wijze van verrekening. De ODR zal hiertoe een voorstel doen. Dit voorstel wordt in het Dagelijks Bestuur van 19 maart 2018 besproken voordat het wordt aangeboden aan het Algemeen bestuur.

Bijlage 2 – Werkprogrammaproducten

Begrote aantallen berekend tot eind december, 100% van de jaarproductie.

Gerealiseerde aantallen peildatum 31-12-2017

Rijlabels	Beg. t/m december	Realisatie
Omgevingsvergunning Bouw	2.827	4.131
Intrekken omgevingsvergunning (bouwdeel)	91	66
Meldingen (bouwdeel)	733	846
Omgevingsvergunning (bouwdeel) 1.000.000,- tot 5.000.000,-	33	58
Omgevingsvergunning (bouwdeel) 10.000,- tot 25.000,-	141	161
Omgevingsvergunning (bouwdeel) 100.000,- tot 200.000,-	117	131
Omgevingsvergunning (bouwdeel) 200.000,- tot 500.000,-	120	188
Omgevingsvergunning (bouwdeel) 25.000,- tot 50.000,-	120	129
Omgevingsvergunning (bouwdeel) 50.000,- tot 75.000,-	79	64
Omgevingsvergunning (bouwdeel) 500.000,- tot 1.000.000,-	64	46
Omgevingsvergunning (bouwdeel) 75.000,- tot 100.000,-	41	37
Omgevingsvergunning (bouwdeel) tijdelijke bouw	8	16
Omgevingsvergunning (bouwdeel) tot 10.000,-	345	394
Omgevingsvergunning (bouwdeel) van meer dan 5.000.000,-	4	6
Omgevingsvergunning (bouwdeel) zonder bouwkosten	249	459
Vergunningverlening bouw advies extern	323	772
Vergunningverlening bouw advies intern	201	139
Vooroverleg omgevingsvergunning (bouwdeel)	141	531
Wettelijk advies derden (bouwdeel)	17	88
Omgevingsvergunning Milieu	806	884
Intrekken omgevingsvergunning (milieudeel)	14	19
Maatwerk voorschriften	22	22
Meldingen (milieudeel)	455	511
Omgevingsvergunning (milieudeel)	50	53
Omgevingsvergunning beperkte milieutoets (OBM)	21	19
Omgevingsvergunning milieuneutraal veranderen	30	11
Stookontheffing	50	45
Vergunningverlening milieu advies extern	110	79
Vergunningverlening milieu advies intern	46	46
Wettelijk advies derden (milieudeel)	8	79
Klachten	1.080	838
Klachten en meldingen	1.080	838
Advisering	2.813	2.724
Bodem: melding Bodemkwaliteit	336	296
Bodem: verstrekken bodeminformatie	725	569
Extern advies enkelvoudig	617	454
Extern advies meervoudig complex (6 of meer deeladviezen)	40	28
Extern advies meervoudig gemiddeld (3 tot 6 deeladviezen)	64	37
Specialistisch advies intern	987	1.301
Extern advies meervoudig eenvoudig (tot 3 deeladviezen)	40	39
Advies meervoudig eenvoudig (tot 3 deeladviezen)	4	
Juridisch	798	816
(Pre)mediation/overleg	8	
Bezwaar en beroep	154	223
Juridisch advies extern	23	23
Juridisch advies intern	70	35
Juridische handhaving	516	513
Ingebrekestelling	6	3
Wob Verzoek	21	19

Toezicht bouw	1.303	2.357
Bouwtoezicht bestaande bouw	0	264
Bouwtoezicht meldingen	517	845
Bouwtoezicht Omgevingsvergunning 1.000.000,- tot 5.000.000,-	27	63
Bouwtoezicht omgevingsvergunning 10.000,- tot 25.000,-	106	105
Bouwtoezicht omgevingsvergunning 100.000,- tot 200.000,-	89	116
Bouwtoezicht omgevingsvergunning 200.000,- tot 500.000,-	92	176
Bouwtoezicht omgevingsvergunning 25.000,- tot 50.000,-	88	102
Bouwtoezicht omgevingsvergunning 50.000,- tot 75.000,-	70	52
Bouwtoezicht omgevingsvergunning 500.000,- tot 1.000.000,-	60	38
Bouwtoezicht omgevingsvergunning 75.000,- tot 100.000,-	33	37
Bouwtoezicht omgevingsvergunning tijdelijke bouw	6	15
Bouwtoezicht omgevingsvergunning tot 10.000,-	190	256
Bouwtoezicht omgevingsvergunning zonder bouwkosten	26	237
Toezicht Bouw advies intern		46
Bouwtoezicht omgevingsvergunning van meer dan 5.000.000,-	2	4
Toezicht Bouw advies extern		1
Toezicht milieu	1.726	2.192
Milieutoezicht administratief	111	524
Milieutoezicht diepgaand administratief	0	56
Milieutoezicht integraal (overig)	1.000	1.072
Milieutoezicht integraal (provinciale bedrijven)	50	31
Milieutoezicht integraal (risicoklasse 1)	313	158
Toezicht Milieu advies intern		10
Milieutoezicht aspectcontrole	252	297
Toezicht Milieu advies extern		35
Milieutoezicht mobiele puinbrekers		9
Overige Dienstverlening (maatwerk)	0	120
Maatwerkopdrachten	0	61
Ruimtelijk Toezicht (vrije veld toezicht)		16
Informatieverzoek opdrachtgevers (voorheen infodesk)		12
Piketdienst calamiteiten en omgevingszorg		30
Front office (baliemedewerker bij opdrachtgever)		1
Eindtotaal	11.353	14.062

Bijlage 3: Voortgang concernplan

Inmiddels zijn we op twee-derde van de looptijd van het Concernplan 'Naar een robuuste Omgevingsdienst (2016-2018) en evenredig gevorderd in de uitvoering. Eind 2017 zijn er 29 acties/projecten afgerond (Doorleven en verinnerlijken, Afronden legesonderzoek, Wet VTH, Verbeterplan kwaliteit, Harmonisatie uitvoeringsbeleid deel 1, Harmonisatie uitvoeringsbeleid deel 2, Implementatie RIE, Verzuimaanpak, PDCA concernplan, Contractbeheer en contractmanagement, Verbetering S4O, Verbetering Geo-informatie deel 1, Internet, Visie op en verbeteren van managementinformatie, Evaluatie gastheercontracten, Herijking DVO's, Uniformering uitvoering deelproject Flora en Fauna, Nadere uitwerking projectmatig werken, Verbetering klanttevredenheid, Doorontwikkeling Productenboek, Doorontwikkeling werkprogramma's, Afspraken maken met leveranciers, Herijking kengetallen, Outputmodel deel 1, Invoering uitkomsten MTO, Stage- en afstudeerplaatsen, Aannemen van mensen met arbeidsbeperking, Verbeteren afstemming bestuurlijk opdrachtgevers, Samenwerking met ambtelijk opdrachtgevers).

De uitvoering loopt op hoofdlijnen op schema; weliswaar is er in een aantal acties/projecten enige vertraging, maar er worden geen essentiële deadlines overschreden. Wat betreft urenbesteding is er bij een aantal acties/projecten sprake van over- of onderschrijding; op niveau van het concernplan als geheel is er enige achterstand. De verklaring is dat er in de afgelopen periode veel energie is gestoken in het realiseren van de productie, wat ten koste is gegaan van enkele acties/projecten. De stand van zaken eind 2017 in het realiseren van de resultaten wordt hieronder per programma toegelicht.

Voor 2018 worden enkele nieuwe acties/projecten toegevoegd aan het Concernplan, waaronder een Koers-traject, een vervolgproject Outputsturing, en een project Huisvesting.

Programma 1. Leiderschap

De actie Doorleven en verinnerlijken is afgerond. Er zijn vier themabijeenkomsten geweest met MT en coördinatoren, namelijk over klantgerichtheid, kwaliteit, samenwerking en outputsturing. Doorleven en verinnerlijken blijft vanzelfsprekend een aandachtspunt, dat wil zeggen dat medewerkers bij een thema begrijpen en ervaren wat dit betekent voor hun eigen gedrag. Projectleiders/trekkers zullen dit meenemen in hun aanpak.

Voor 2018 wordt in het programma Leiderschap een nieuw project toegevoegd, namelijk een Koers-traject.

Programma 2. Strategie en beleid

Het enige nu lopende project in dit programma is Omgevingswet. De ODR neemt actief deel aan de Gelderse taskforce Omgevingswet en de regionale werkgroep Omgevingswet, en werkt rond de Omgevingswet samen met GGD-Gelderland-Zuid en Veiligheidsregio. Inmiddels zijn we gestart met een verdieping van onze kennis over de gevolgen van de wet voor de werkzaamheden van de ODR. Als eerste is nu een document gemaakt over vervallen rijksregels en daaruit voortkomende bestuurlijke afwegingsruimte in het omgevingsplan; dit is in concept gereed, het definitieve document wordt met de regionale werkgroep gedeeld.

Programma 3. Management van medewerkers

In dit programma zijn afgelopen trimester geen nieuwe resultaten opgeleverd.

Programma 4. Management van middelen

Er zijn belangrijke stappen gezet in het Informatieplan; dit zal in het 1e kwartaal 2018 worden opgeleverd. In 2018 wordt tijd gereserveerd voor de uitvoering van het Informatieplan. Voor het project Archivering heeft VHC in opdracht van de ODR onderzocht welke acties nodig zijn om het archiefbeheer op peil te brengen, waarbij de minimale eisen van de archief- en privacywetgeving als uitgangspunt zijn genomen. De ODR heeft ingestemd met het voorgestelde plan van aanpak, waaronder inhuur voor twee dagen per week voor komend jaar. Het in het project Geo-informatie ontwikkelde instrumentarium heeft afgelopen trimester zijn meerwaarde bewezen in het project Breedplaatvloeren: op basis van de

vastgelegde Geo-informatie was de ODR in staat een snelle analyse te maken van risicovolle gebouwen.

Vanuit het project Herijking DVO's is met de opdrachtgevers besproken of er op dit moment behoefte is aan aanpassing van de DVO's; dit bleek niet het geval en dit project wordt daarom niet verder voortgezet.

Programma 5. Management van processen

Besloten is om de uniformering van de uitvoering niet meer via een centraal gestuurd project te regelen. In plaats hiervan kunnen teams of afdelingen projectvoorstellen indienen voor projecten gericht op uniformering en/of klantgerichtheid en/of samenwerking, waarvoor het MT vervolgens uren kan toedelen.

Programma 6. Klanten en partners

Het project Outputmodel heeft erin geresulteerd dat het AB de spelregels voor outputsturing heeft vastgesteld, en heeft besloten om per 1 januari 2018 te starten met outputsturing (afrekenen op basis van daadwerkelijke productie), waarbij dit in 2018 voor alle producten nog gebeurt op basis van daadwerkelijk geleverde uren en met ingang van 2019 voor die producten die op basis van kental worden afgerekend op basis van het daadwerkelijke aantal geleverde producten. In 2018 start een vervolgproject om die zaken intern te regelen die nog geregeld moeten worden om op basis van aantal producten te kunnen afrekenen.

Programma 7. Medewerkers

De invoering uitkomsten MTO is afgerond.

Programma 8. Maatschappij

De actie Aannemen mensen met arbeidsbeperking is afgerond; er zijn diverse gesprekken met Werkzaak gevoerd en in overleg met de gastheer worden nu medewerkers van Werkzaak ingezet voor schoonmaken van het pand.

Programma 9. Bestuur en financiers

De acties in het kader van dit programma waren al eerder afgerond.

Programma 10. Verbeteren en vernieuwen

De acties in het kader van dit programma zijn geschapt.

BIJLAGE 4: Toelichting op de onderdelen in de tabellen

Algemeen

De indeling van de marap is aangepast voor 2017 en enkele producten hebben andere namen en indeling gekregen conform het opgestelde productenboek 2017. Hieronder vind u een toelichting op de elementen die in de tabellen worden gebruikt.

Elke deelnemer krijgt twee overzichten. Ten eerste de totaal tabellen met de gegevens zoals deze voor de gezamenlijke deelnemers geldt. Hierbij wordt 1x in de 4 maanden een uitgebreide algemene toelichting gegeven over de productie van de ODR. Ten tweede krijgt elke deelnemer zijn individuele overzicht dat de uitputting geeft ten opzichte van het (vastgestelde) individuele werkplan. Daarbij zit eveneens 1x in de 4 maanden een toelichting op deelnemer specifiek niveau, met specifieke aandacht voor de zaken die bij de deelnemer spelen.

Urentabel

Productgroepen

In de eerste kolom staan de productgroepen. Hieronder zal per productgroep een omschrijving worden gegeven welke producten in hoofdzaak daaronder vallen.

Omgevingsvergunning activiteit bouw

Onder deze productgroep vallen diversen omgevingsvergunningen voor de activiteit bouwen. Daarnaast vallen ook de vergunningen op het gebied van sloop, reclame, aanleg, uitweg, brandveilig gebruik en strijdig gebruik onder deze categorie.

Omgevingsvergunning activiteit milieu

Hieronder vallen alle omgevingsvergunningen voor de activiteit milieu en stookontheffingen, melding activiteitenbesluit, melding vuurwerkbesluit.

Toezicht bouw

Onder deze productgroep vallen de toezichtstaken voor de omgevingsvergunningen voor de activiteit bouwen en de controle op de naleving van de gebruiksbepalingen uit bestemmingsplannen (tegengaan strijdig gebruik). Wanneer een vergunning wordt verleend moet worden beoordeeld of gebouwd wordt conform de vergunning. Het aantal controlemomenten is afgestemd op de aard en omvang van het bouwwerk.

Toezicht milieu

Onder deze productgroep vallen de toezichtstaken op milieugebied. Bedrijven en particulieren worden periodiek gecontroleerd of de voorschriften van de omgevingsvergunning dan wel de bepalingen van het Activiteitenbesluit worden nageleefd. Het milieutoezicht kan op verschillende manieren worden ingevuld namelijk door middel van een integrale controle, aspectcontrole of administratieve controle.

Klachten

Onder deze productgroep vallen de afhandeling van klachten op het gebied van het omgevingsrecht. Inwoners (maar ook bedrijven) van het verzorgingsgebied van de ODR hebben de mogelijkheid om overlast zoals stank, geluid e.d. en mogelijke illegale situaties die zijn gesignaleerd te melden bij de ODR of de gemeente.

Advisering

Onder deze productgroep valt alle advisering omtrent de producten omgevingsvergunning activiteit bouw en milieu, toezicht bouw en milieu. Tevens gaat het om adviezen voor ruimtelijke plannen (o.a. bodem, geluid, externe veiligheid). Daarnaast valt de advisering voor geluid bij APV-vergunningen, cultuurhistorie en dergelijke ook onder deze categorie.

Ten slotte valt hier ook de juridische advisering onder dit zijn producten die generiek d.w.z. niet onderscheiden naar beleidsterrein. Het betreft bestuursrechtelijke handhaving en behandeling bezwaar en (hoger) beroep.

Maatwerkopdrachten en overige dienstverlening

Onder deze productgroep worden de gemeente specifieke overlegstructuren en projecten verantwoord. Het gaat met name om taken zoals Portefeuilleoverleg, Waboberaad, Lokaal handhavingsoverleg, Invulling Front office (baliemedewerker) en Ruimtelijk toezicht. De maatwerkopdrachten zijn gemeente specifieke projecten die per opdrachtgever kunnen worden ingevuld. In de praktijk hebben de maatwerkopdrachten vaak betrekking op handhavingsprojecten.

Regionale producten

Het betreft hier werkzaamheden die zorgen voor een goede dienstverlening. Onder deze productgroep worden drie deelproducten verantwoord:

- Collectieve producten, dit zijn inhoudelijk projecten die met name vanuit het opdrachtgevers overleg worden geïnitieerd zoals het project galerijflats en zwembaden en het project actualisatie bodemkwaliteitskaart.
- Subsidie producten, zoals het programma archeologie en externe veiligheid.
- Ondersteuning primair proces dit zijn taken die worden gedaan voor de deelnemers zoals opstellen werkprogramma's en verantwoording, bestuursondersteuning, projectmanagement, coördinatie en informatieontsluiting (bijv. maraps)

Kennis en kwaliteit

In de notitie 'Transitie richting een outputmodel' van Twijnstra Gudde wordt geadviseerd om een Programma Kennisontwikkeling en duurzaamheid in te richten en hiermee te investeren in kwaliteit, professionaliteit en toekomstbestendigheid. Het product concernplan, ICT en verbetertraject is te beschouwen als een voorloper van dit programma.

Taakvelden

In de kolommen staan de uren van de taakvelden die binnen de ODR zijn te onderscheiden. Dit komt terug in de opzet van de programma's die worden gehanteerd binnen de programmabegroting waarbij het programma specialisten en advies in de urenoverzichten is gesplitst in drie taakvelden (advies, juridisch, administratief). Het programma Ketentoezicht uit de programmabegroting valt buiten het werkprogramma en wordt separaat verantwoord.

Hoeveelhedentabellen en werkprogramma's

De hoeveelheden die in de kolom "Begroet" zijn opgenomen komen één op één uit het werkprogramma. Op het invoerblad van het werkprogramma zijn door de deelnemers de aantallen te leveren/verwachte producten ingevoerd die de ODR moet leveren. Op basis van de aantallen producten komt, vanuit de inputfinancieringsgedachte, een resultaat in uren naar voren. Deze uren zijn in de urentabellen opgenomen. De gerealiseerde hoeveelheden worden vanuit het vergunningen systeem S4O gemonitord.

Omgevingsdienst
Rivierenland

Jaarverslag klachtafhandeling 2017

Tiel, januari 2018

VERSIE: 1.0

mr. K.T.J. Hendriks-Horstman, klachtencoördinator

1. Inleiding

Als overheidsorganisatie moet de Omgevingsdienst Rivierenland (ODR) personen en instanties in de gelegenheid te stellen, indien zij klachten hebben over gedragingen van het personeel of bestuur van de ODR, deze in te dienen bij de ODR.

De ODR is namelijk verplicht zorg te dragen voor een behoorlijke behandeling van mondelinge en schriftelijke klachten over zijn gedragingen en over gedragingen van personen die onder zijn verantwoordelijkheid werkzaam zijn.

De ODR moet daarbij de eisen die hoofdstuk 9, titel 9.1 van de Algemene wet bestuursrecht stelt, in acht nemen. In de tekst van de gemeenschappelijke regeling ODR in hoofdstuk 11, artikel 37 staat verder vermeld:

"Het algemeen bestuur stelt, met inachtneming van hoofdstuk 9, titel 9.1 van de Algemene wet bestuursrecht, een interne klachtenregeling vast."

Het Algemeen Bestuur heeft dan ook in de vergadering van 23 juni 2014 de 'Regeling interne klachtenbehandeling Omgevingsdienst Rivierenland' vastgesteld. Deze regeling is met terugwerkende kracht vanaf 1 april 2013 – de datum van de start van de ODR – in werking getreden.

In het jaarverslag wordt aan de orde gesteld de hoeveelheid ingekomen klachten over 2017, de aard van deze klachten, hoe de klachten vervolgens zijn afgehandeld en de afhandelingstermijnen. In het laatste hoofdstuk worden nog conclusies getrokken en aanbevelingen gegeven.

Dit jaarverslag over de klachtafhandeling 2017 wordt conform het bepaalde in artikel 6 van de Klachtenregeling aangeboden aan het dagelijks bestuur en ter kennisname aan het algemeen bestuur gebracht. Daarnaast zal het jaarverslag op de website van de ODR worden gepubliceerd.

2. Aantal klachten

In het jaar 2017 zijn er **13 formele klachten** binnengekomen bij de ODR. Dit betekent dat de klacht is beoordeeld op ontvankelijkheid en kan worden behandeld volgens de voorgeschreven procedure. De klachten worden vervolgens geregistreerd met een kenmerk en digitaal gearchiveerd.

Dit digitale archief is uitsluitend toegankelijk voor MT- leden en de klachtencoördinator. De klachtencoördinator zet de klacht vervolgens uit bij de klachtbehandelaar. Wie dit is, valt af te leiden uit het Mandaat- en machtigingsregister, een bijlage op de klachtenregeling. Indien de klacht betrekking heeft op een medewerker dan wordt deze eveneens van de klacht in kennis gesteld.

Afhankelijk van de formele dan wel informele afwikkeling van de klacht, worden de klager, als ook de beklaagde gehoord en wordt hiervan een verslag opgemaakt. Tot slot wordt dit verslag, vergezeld van de afdoeningsbrief, aan de klager toegezonden.

Indien de klager uiteindelijk niet tevreden is met de klachtafhandeling, staat voor hem – binnen een jaar na de afdoening door de OR - de externe klachtvoorziening open bij de Nationale Ombudsman.

Van deze 13 klachten, waren er:

- 5 gericht op de afdeling Toezicht en Handhaving;
- 5 gericht op de afdeling Specialisten en Advies;
- 3 gericht op de afdeling Vergunningverlening;

Geen klachten waren gericht op het Stafbureau, het bestuur, een individuele bestuurder, de voorzitter, de directeur dan wel een afdelingshoofd.

3. Aard van de klachten

De verschillende type klachten kunnen worden gerubriceerd in de onderstaande categorieën. Zoals uit de overzichten valt op te maken, zijn er meer categorieën dan klachten. Dit heeft te maken met het feit dat een de meeste klachtbrieven meerdere gronden bevatten.

Om een vergelijking te maken met de voorgaande jaren, staan hieronder tevens de type klachten die in 2016 en 2015 bij de ODR zijn ingediend.

2017:

- Niet houden aan toezegging..... : 1
- Communicatie (slecht, tegenstrijdig) : 7
- Niet (tijdig) reageren..... : 2
- Afspraak niet nakomen..... : 1
- Privacy in geding..... : 2
- Imagoschade..... : 1
- Gedwongen verklaring moeten afleggen..... : 1
- Hoogte leges..... : 1
- Niet/slecht handhaven..... : 4
- Weigering ambtenaar..... : 1
- Bewust negeren gemachtigde : 1
- Toezichthouders buiten hun boekje gegaan..... : 1
- Handelen in strijd met handhavingsbeleid gemeente..... : 1
- Onzorgvuldige voorbereiding besluitvorming..... : 1

Totaal: 25

2016:

- Communicatie (slecht, onvriendelijk, onzorgvuldig, onjuist)..... : 10
- Niet (tijdig) terugbellen / niet (tijdig) beantwoorden
correspondentie / onbereikbaar / negeren..... : 8
- Optreden toezichthouder..... : 4
- Schending privacy / schending goede naam..... : 2
- Verzoek om concrete antwoorden..... : 2
- Verkeerde afhandeling..... : 2
- Onduidelijke procedure : 1
- Lange afhandelingstermijn..... : 1
- Onjuiste en slecht vindbare informatievoorziening..... : 1
- Geen beslissing/besluit nemen..... : 1

Totaal : 32

2015:

- Optreden toezichthouder..... : 9
- Optreden (staf)medewerker..... : 4
- Optreden afdelingshoofd..... : 1
- Optreden klachtencoördinator..... : 1
- Niet (tijdig) terugbellen / niet (tijdig) beantwoorden
- correspondentie / onbereikbaar / negeren..... : 3
- Onjuiste en slecht vindbare informatievoorziening..... : 2

- Schending privacy / schending goede naam..... : 2
- Onjuiste adressering / onjuiste feiten controlerapport..... : 2
- Lange afhandelingstermijn..... : 1
- Niet betalen proceskosten..... : 1
- Nalaten plaatsen publicatie in het kader van omgevings-
vergunning..... : 1

Totaal : 26

4. Afhandeling

De ingekomen klachten zijn op de onderstaande wijze beoordeeld (zie tabel 1).

	2014	2015	2016	2017
Geground	3	0	1	1
Ongegrond	2	0	1	4
Deels gegrond / deels ongegrond	2	4	1	0
Deels gegrond / deels niet-ontvankelijk	0	0	2	0
Deels ongegrond / deels niet-ontvankelijk	0	0	2	0
Ingetrokken	2	1	2	1
Doorgezonden (ander bevoegd orgaan, andere procedure)	1	0	0	2
Informeel afgedaan	0	8	13	5
Buiten behandeling gelaten / Niet-ontvankelijk	0	1	0	0
Nog in behandeling	0	10	2	0
Totaal	10	24	24	13

Tabel 1.

4.1 Informele afdoening

Het valt op dat – net als de afgelopen jaren – nog steeds het merendeel van de klachten informeel wordt afgedaan.

Het management heeft namelijk begin 2015 nadrukkelijk de wens uitgesproken dat bij een ingekomen klacht eerst wordt beoordeeld of de klacht informeel kan worden afgedaan (pre-mediation).

Dit houdt in dat de klager snel na de ingekomen klacht – waar mogelijk – telefonisch wordt benaderd. De meeste klagers stellen dit zeer op prijs. Men voelt zich hierdoor gehoord en serieus genomen.

In veel gevallen is gebleken dat dit persoonlijke contact, waarbij de klager de gelegenheid krijgt zijn klacht eens nader toe te lichten, al zorgt voor tevredenheid aan de kant van de klager. Hierdoor is er vaak geen wens meer om het formele traject in te zetten, zoals het plannen van een hoorzitting en de formele afhandeling van de klacht (afhandelingsbrief).

Overigens de Awb en de klachtenregeling voorzien beide in de mogelijkheid om in elk stadium van de klachtenprocedure een klacht informeel of minnelijk af te doen, indien dit naar tevredenheid van de klager is (artikel 9:5 Awb en artikel 4, vierde lid, van de Klachtenregeling).

4.2 Gegrond- en ongegrondverklaring

Blijkens Tabel 1 is er van de afgeronde klachten, één enkele klacht op een gehele gegrondverklaring uitgekomen.

Daarnaast valt op de gehele ongegrondverklaringen zijn gestegen ten opzichte van voorgaande jaren.

De gegrondverklaringen leiden in sommige gevallen tot een actie en in andere gevallen tot [verbetermaatregelen](#). Denk hierbij aan het nakomen van beloften, het nasturen van een brief, het toegeven van gemaakte fouten, het aanpassen van de wijze van brieven opstellen, het bespreken van inhoudelijke punten in teamoverleggen of het verbeteren van processen.

In een aparte bijlage worden alle verbetermaatregelen geanonimiseerd en niet herleidbaar tot een persoon, opgesomd (zie bijlage 1).

4.3 Ingetrokken

Eén klacht is ingetrokken, zonder verdere opgaaf van redenen.

4.4. Nationale Ombudsman

Indien een klager het niet eens is met de wijze waarop een bestuursorgaan (van de ODR) in eerste aanleg een klacht heeft afgehandeld, dan bestaat de mogelijkheid zich - binnen een jaar na de afwikkeling bij het bestuursorgaan - te wenden tot de Nationale Ombudsman. Dit betreft dan de klachtenafwikkeling in tweede aanleg.

Ook het te laat afwikkelen – zonder instemming van de klager – is een mogelijkheid om je als klager rechtstreeks te wenden tot de Nationale Ombudsman. Deze zal het betreffende bestuursorgaan dan aansporen de klacht binnen een bepaalde tijd – of in ieder geval zo snel mogelijk – af te wikkelen dan wel, indien dit redelijkerwijs niet kan worden geleverd, zelfstandig een oordeel te vellen over de klacht.

In 2017 – maar ook niet in eerdere jaren – hebben zich geen gevallen voorgedaan waarbij een klager de gang naar de Nationale Ombudsman heeft gemaakt.

5. Afhandelingstermijnen

De afhandelingstermijn die geldt bij de klachtafhandeling is in beginsel zes weken. Deze termijn kan eenmaal met vier weken worden verdaagd (artikel 5 van de klachtenregeling juncto 9:11, eerste en tweede lid, van de Awb).

Indien het bestuursorgaan langer de tijd heeft om een klacht af te handelen, dan kan dit, mits de klager hiermee schriftelijk instemt (artikel 9:11, derde lid, van de Awb).

Indien de klager niet instemt met verder uitstel van de behandeltermijn, heeft deze de mogelijkheid zich rechtstreeks te wenden tot de Nationale Ombudsman. Dit is echter in 2017 niet gebeurd, zoals uit het vorige hoofdstuk is gebleken.

Van de in totaal 13 ingekomen klachten in 2017, is er één ingetrokken en zijn er twee op een alternatieve wijze afgehandeld.

Deze worden vanzelfsprekend in onderstaand overzicht niet meegenomen.

Van de uiteindelijk overgebleven tien klachten zijn en acht tijdig afgehandeld en twee met instemming van de klager.

	2014		2015		2016		2017	
	Aantallen	Percentage	Aantallen	Percentage	Aantallen	Percentage	Aantallen	Percentage
Tijdige afhandeling	6	85,7%	9	75%	19	95%	8	80%
Te laat (maar met instemming van de klager voor verder uitstel)	0	0	2	16,7%	1	5%	2	20%
Te laat	1	14,3%	1	8,3%	0	0	0	0
Totaal	7	100%	12	100%	20	100%	10	100%

Tabel 3.

6. Conclusies en aanbevelingen

Uit het voorgaande kan worden afgeleid, dat het aantal ingekomen klachten in 2017 aanzienlijk is gedaald (bijna gehalveerd) ten opzichte van de twee voorgaande jaren.

Als je dit aantal klachten afzet tegen het aantal producten wat de ODR levert (zie paragraaf 2.1), dan is het aantal ingekomen klachten met 0,26% relatief zeer laag te noemen.

Nog steeds wordt meer dan de helft van het aantal ingekomen klacht informeel en naar tevredenheid van de klager afgedaan. Het snelle en gerichte contact met klagers heeft ook dit jaar zichtbaar zijn vruchten afgeworpen.

Verder kan worden geconstateerd dat in 100% van de gevallen een tijdige afwikkeling dan wel met enige uitloop, maar met instemming van de klager, wordt gehaald. Ook dit is een goed resultaat, maar er moet wel steeds bewaakt worden dat de termijnen gehaald worden. Dit is namelijk op zichzelf al een grondslag om naar de Nationale Ombudsman te stappen.

De grootste gemene deler van de aard van de klachten ligt wederom op het gebied van de communicatie. Het blijft belangrijk om op dit gebied aandacht te hebben voor de omgang met burgers en bedrijven. Dit is geborgd in het inmiddels afgeronde project 'Klanttevredenheid' en het nog lopende project 'Verbetering klantgerichtheid'.

Bijlage 1. Verbetermaatregelen 2017

In deze bijlage staan opgenomen de verbetermaatregelen van de klachten die in 2017 zijn afgehandeld.

1. Verbetering communicatie en actief toezenden van stukken bij team Specialisten en Advies;
2. Aandacht gevraagd binnen team Vergunningverlening voor het feit als er twijfels rijzen bij een ambtenaar over een verklaring van een burger of bedrijf, er explicieter navraag wordt gedaan naar de waarheid.

Conceptvoorstel Algemeen Bestuur ODR resultaatbestemming jaarrekening 2017.

Het Dagelijks Bestuur sprak in haar vergadering op 19 maart 2018 het voornemen uit het Algemeen Bestuur voor te stellen het positieve rekeningsaldo van € 775.386,-- van de jaarrekening 2017 als volgt te bestemmen:

1. Een deel van het rekeningresultaat ter hoogte van € 521.108,-- te verrekenen met de deelnemers conform voorgestelde verdeling. Zie onderstaande tabel:

Afrekening deelnemers	teruggave VVGB	teruggave ODRN	afrekening werkplannen	totaal	finale afrekening	actie
Gemeente Buren	€ -42.059	€ -37.928	€ 7.534	€ -72.454	€ -72.454	teruggave
Gemeente Culemborg	€ -18.191	€ -21.868	€ -15.366	€ -55.425	€ -55.425	teruggave
Gemeente Geldermalsen	€ -17.804	€ -28.990	afgerekend	€ -46.794	€ -46.794	teruggave
Gemeente Lingewaal	€ -8.644	€ -4.611	€ -18.200	€ -31.455	€ -31.455	teruggave
Gemeente Maasdriel	€ -16.643	€ -28.430	€ 53.033	€ 7.960	nihil	geen
Gemeente Neder-Betuwe	€ -31.738	€ -25.064	afgerekend	€ -56.802	€ -56.802	teruggave
Gemeente Neerijnen	€ -9.289	€ -12.651	€ 28.419	€ 6.478	nihil	geen
Gemeente Tiel	€ -75.862	€ -15.670	€ -11.860	€ -103.391	€ -103.391	teruggave
Gemeente West Maas en Waal	€ -37.157	€ -27.145	afgerekend	€ -64.301	€ -64.301	teruggave
Gemeente Zaltbommel	€ -58.444	€ -37.337	€ 5.296	€ -90.485	€ -90.485	teruggave
Provincie Gelderland	€ -	€ -8.342	afgerekend	€ -8.342	nihil	geen
	€ -315.832	€ -248.036	€ 48.856	€ -515.011	€ -521.108	

- Een teruggave op de VVGB taak van € 315.832,--. De verdeelsleutel is gebaseerd op de historische inbreng.
- Een teruggave op de taak complexe vergunningen (ODRN) van € 248.036,--. De verdeelsleutel is gebaseerd op de deelnemers bijdragen in de laatste begroting 2017.
- Een afrekening van de werkplannen van deelnemers op basis van de werkelijk gerealiseerde uren.
 - Als er meer uren zijn afgenomen dan het werkplan (>100% uren), wordt er extra betaald.
 - Als er minder uren zijn afgenomen dan het werkplan (<100%), wordt er terug betaald.
 De totale afrekening betreft € 487.595,--. De deelnemers : gemeente Geldermalsen, gemeente Neder-Betuwe, gemeente West Maas en Waal en de provincie Gelderland hebben inmiddels bijna allemaal afgerekend (bijbetaald). Die 4 afrekeningen maken deel uit van het rekeningresultaat. Bij de resultaat bestemming resteert nog een bedrag van € 48.856,-- dat wordt afgerekend met de overige deelnemers.

In verband met de voorspoedige administratieve afwikkeling willen we alle afrekeningen kleiner dan € 10.000 achterwege laten. In het kader van dit voorstel betekent dit dat een bedrag van € 521.108,-- volledig kan worden uitgekeerd.

2. Het restant rekeningresultaat ter hoogte van € 254.278,-- toe te voegen aan een door het Algemeen Bestuur in te stellen bestemmingsreserve huisvesting.

Accountantsverslag

Boekjaar 2017

Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Rivierenland

Inhoudsopgave

	Pagina
1. Bestuurlijke samenvatting	4
2. Aard en reikwijdte van de werkzaamheden	5
3. Accountantscontrole	6
4. Opvolging managementletter	9
5. Kwaliteit van de verslaglegging	10
6. Financiële positie en resultaat	11
7. Overige aandachtspunten	12
8. Actuele ontwikkelingen	14

VERTROUWELIJK

Omgevingsdienst Rivierenland
Aan de leden van het algemeen bestuur

Breda, 20 maart 2018

Betreft: Accountantsverslag bij de jaarrekening 2017

Geachte leden van het algemeen bestuur,

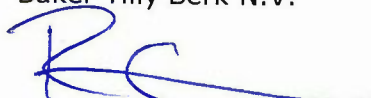
Voor u ligt het accountantsverslag dat wij hebben opgesteld op basis van de door ons uitgevoerde werkzaamheden in het kader van de controle van de jaarrekening 2017 van de Omgevingsdienst Rivierenland.

De belangrijkste bevindingen naar aanleiding van de eindejaarscontrole hebben wij in dit accountantsverslag opgenomen. Bij deze jaarrekening is door ons een goedkeurende controleverklaring verstrekt. Dit accountantsverslag doet geen afbreuk aan ons oordeel dat de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de baten en lasten over het boekjaar en de activa en passiva in overeenstemming met het BBV en dat deze in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand is gekomen.

Wij bedanken de directie en de betrokken medewerkers van de Omgevingsdienst Rivierenland en de bedrijfsvoeringorganisatie voor de open en constructieve samenwerking bij het verrichten van onze controlewerkzaamheden en de totstandkoming van onze rapportage.

Tot het verstrekken van nadere toelichting zijn wij graag bereid.

Met vriendelijke groet,
Baker Tilly Berk N.V.

drs. R.G. de Kort RA
Externe accountant

1. Bestuurlijke samenvatting

Als accountant van Omgevingsdienst Rivierenland hebben wij de controle van de jaarrekening uitgevoerd op basis van de kaders en normen die door de wetgever als ook door u als algemeen bestuur aan ons zijn meegegeven. In dit accountantsverslag doen wij verslag van de uitkomsten van ons onderzoek naar de getrouwheid en de rechtmatige totstandkoming van de lasten en baten en de activa en passiva in de jaarrekening 2017.

In hoofdstuk 2 geven wij inzicht in de aard en reikwijdte van de werkzaamheden. Hierin worden onder andere de toleranties benoemd en de gekozen grondslagen.

In hoofdstuk 3 van dit accountantsverslag gaan wij met name in op die zaken die van belang zijn voor u als algemeen bestuur. Wij ondersteunen u daarbij in uw controlerende rol en uw besluitvorming rondom de jaarrekening. Bij de jaarrekening die voorligt is door ons een goedkeurende controleverklaring verstrekt voor het aspect getrouwheid als ook voor het aspect rechtmatigheid. Onze bevindingen naar aanleiding van de jaarrekeningcontrole 2017 hebben betrekking op geconstateerde fouten en onzekerheden met betrekking tot de rechtmatigheid van inkopen, geconstateerde lasten overschrijding binnen programma's en vennootschapsbelasting.

In hoofdstuk 4 geven wij inzicht in de opvolging van de aandachtspunten vanuit de managementletter. Hier benoemen wij de aanvullende werkzaamheden die door de organisatie zijn uitgevoerd. Wij concluderen dat adequate opvolging heeft plaatsgevonden.

In hoofdstuk 5 gaan wij in op de kwaliteit van het jaarverslag. Als accountant hebben wij op basis van wet- en regelgeving de taak om de jaarrekening te controleren en het jaarverslag te toetsen. In het jaarverslag legt het dagelijks bestuur verantwoording af over de uitvoering van het beleid en wat bereikt is.

In hoofdstuk 6 geven wij u inzicht in de financiële positie en het resultaat. Wij constateren dat het weerstandsvermogen voldoet aan de interne beleidslijn en het weerstandsvermogen ruim voldoende is. In 2017 is een resultaat na bestemming behaald van € 775.386.

Hoofdstuk 7 sluit ten slotte af met de relevante ontwikkelingen in de BBV die, na uitbrenging van onze managementletter waarin ook diverse ontwikkelingen zijn geschetst, op dit moment spelen.

2. Aard en reikwijdte van de werkzaamheden

2.1 Opdracht

Wij hebben van u de opdracht gekregen om de jaarrekening 2017 van de Omgevingsdienst Rivierenland te controleren. In onze vaktechnische opdrachtbevestiging is deze opdracht in detail verder uitgewerkt.

Bij deze controle hanteren wij de in de controleverordening vastgelegde marges. De maximaal toe te passen marges zijn vastgelegd in het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (het Bado). De door u vastgestelde marge is gelijk aan het wettelijk kader en hebben wij als uitgangspunt gehanteerd. De bij onze controle van de jaarrekening 2017 toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% (€ 137.000) en voor onzekerheden 3% (€ 410.000) van de totale lasten.

Onze controle houdt in dat wij niet alle transacties controleren. Onze aanpak heeft als doel om belangrijke onjuistheden en onrechtmatigheden te ontdekken.

In het accountantsverslag worden fouten en onzekerheden gerapporteerd die € 6.850 overschrijden en worden overige bijzonderheden die van belang zijn voor de behandeling van de jaarrekening door uw algemeen bestuur gerapporteerd. Daarbij sluiten wij aan bij de door het algemeen bestuur vastgestelde rapporteringstolerantie.

2.2 Grondslagen

De accountantscontrole omvat onder meer een onderzoek door middel van deelwaarnemingen, beoordeling van de grondslagen van de financiële verslaggeving en van belangrijke schattingen die bij het opmaken van de jaarrekening zijn gehanteerd.

In het kader van de waarderingsgrondslagen komen zaken aan de orde die een significante invloed hebben op de kwaliteit van de jaarverslaggeving, zoals nieuwe of gewijzigde waarderingsgrondslagen, schattingen, beoordelingen en onzekerheden en/of bijzondere transacties. In het verslagjaar 2017 zijn geen wijzigingen doorgevoerd in de keuze of de toepassing van belangrijke verslaggevingsgrondslagen.

Naar onze mening zijn de door het dagelijks bestuur gekozen waarderingsgrondslagen aanvaardbaar en consistent toegepast met betrekking tot de significante jaarrekeningposten en bijzondere transacties.

3. Accountantscontrole

3.1 Geen sprake van niet-gecorrigeerde afwijkingen

Naar aanleiding van de door ons verrichte werkzaamheden hebben wij geen niet-gecorrigeerde afwijkingen en/of onzekerheden geconstateerd.

3.2 Oordeel in de controleverklaring

Bij de jaarrekening over boekjaar 2017 verstrekken wij een goedkeurende controleverklaring waarvan de oordeelparagraaf als volgt luidt:

Naar ons oordeel:

- *geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2017 als van de activa en passiva van Omgevingsdienst Rivierenland op 31 december 2017 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV);*
- *zijn de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2017 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, waaronder gemeentelijke verordeningen, zoals opgenomen in het normenkader.*

De strekking van onze controleverklaring is gebaseerd op de veronderstelling dat de jaarrekening ongewijzigd wordt vastgesteld door de leden van het algemeen bestuur.

3. Accountantscontrole

3.3 Geen (materiële) afwijkingen die in het oordeel moeten worden betrokken in het kader van begrotingsrechtmatigheid

De toe te passen normen voor het begrotingscriterium zijn gebaseerd op Artikel 189, 190 en 191 van de Gemeentewet en moeten door het algemeen bestuur zelf nader worden ingevuld en geconcretiseerd. Dit gebeurt door middel van de begroting, via de verordening op het financieel beheer en het controleprotocol.

Het systeem van budgetbeheer en –bewaking moet waarborgen dat de baten en lasten binnen de begroting blijven en dat belangrijke wijzigingen of dreigende overschrijdingen tijdig worden gemeld aan het algemeen bestuur, zodat deze tijdig (binnen het begrotingsjaar) een besluit kan nemen. Een systeem met onvoldoende waarborgen voor tijdige melding aan het algemeen bestuur van budgetoverschrijdingen brengt het risico met zich mee dat inbreuk wordt gemaakt op het budgetrecht van het algemeen bestuur.

Het begrotingscriterium is verder verfijnd en uitgewerkt in de kadernota rechtmatigheid die door de commissie BBV is uitgebracht. Een belangrijke inhoudelijke aanvulling betreft de vaststelling, dat het overschrijden van de begroting altijd onrechtmatig is maar niet in alle gevallen hoeft te worden meegewogen in het accountantsoordeel. Essentieel is dat de gemeenteraad nadere regels kan stellen wanneer kostenoverschrijdingen die worden gecompenseerd door direct gerelateerde opbrengsten (1), kostenoverschrijdingen passend binnen het beleid (2) en kostenoverschrijdingen bij open-einde regelingen (3) moeten meewegen bij het oordeel van de accountant. In die gevallen dat het algemeen bestuur geen nader beleid stelt, geldt het uitgangspunt dat deze kostenoverschrijdingen door de accountant niet bij de beslissing of al dan niet een goedkeurende controleverklaring kan worden gegeven, wordt betrokken. Deze kostenoverschrijdingen moeten dan wel goed herkenbaar in de jaarrekening zijn opgenomen.

In de jaarstukken 2017 legt het dagelijks bestuur in de toelichting op het overzicht van baten en lasten verantwoording af over de realisatie van de lasten en baten ten opzichte van de begroting na wijziging.

Uit de analyse blijkt een overschrijding van de begrote lasten voor programma:

- Programma 4 Ketentoezicht heeft een overschrijding van € 128.906

Overschrijding wordt veroorzaakt door hogere kosten als gevolg van doorbelasting van overhead naar dit programma. Doordat de doorbelasting niet is aangepast bij de laatste begrotingswijziging (MARAP) heeft overschrijding van de lasten op dit programma plaatsgevonden. Op totaalniveau heeft geen overschrijding van overhead plaatsgevonden.

3. Accountantscontrole

3.4 Schattingen

Inherent aan het opmaken van een jaarrekening is dat de organisatie schattingen moet maken. Bepaalde schattingen zijn van bijzonder belang door hun invloed op de jaarrekening en de waarschijnlijkheid dat toekomstige gebeurtenissen significant afwijken van de verwachtingen van het dagelijks bestuur. Als onderdeel van de controle hebben wij de aanvaardbaarheid van de schattingen beoordeeld.

De belangrijkste schattingen in de jaarrekening zijn:

Belangrijke schattingen	Beoordeling	Toelichting
Waardering van de materiële vaste activa	Akkoord	De gehanteerde afschrijvingstermijn is aanvaardbaar.

Wij zijn van mening dat het dagelijks bestuur bij het maken van schattingen consistent heeft gehandeld.

3.5 Vennootschapsbelasting

Wij hebben geconstateerd dat de activiteiten van de omgevingsdienst initieel niet door de ondernemerspoort gaan. Voorgaande wordt geconcludeerd op basis een publicatie d.d. 27 september 2016 voor omgevingsdiensten. In deze publicatie wordt gesteld dat diverse activiteiten voor elke omgevingsdienst afzonderlijk beoordeeld moet worden. Een diepgaandere analyse moet door de ODR nog worden uitgevoerd.

4. Opvolging managementletter

4.1 Algemeen

Naar aanleiding van ons onderzoek naar de interne beheersing van de bedrijfsprocessen zijn wij van mening dat deze voldoet aan de daaraan te stellen minimale eisen voor een goedkeurende controleverklaring, zoals ook gemeld in de managementletter. In deze paragraaf geven wij een korte samenvatting van de opvolging van de punten uit de managementletter.

4.2 Inkoopproces

Controle rechtmatigheid van de inkopen

Tijdens de systeemgerichte werkzaamheden hebben wij geconstateerd dat voorafgaand aan de inkoop c.q. aanbesteding geen controle heeft plaatsgevonden op de juist inkoop- c.q. aanbestedingsprocedure. Het risico wordt deels ondervangen door de aanbestedingen van de raamcontracten. Door de organisatie is een spendanalyse uitgevoerd waarbij is vastgesteld of bij de inhuur van de flexibele schil gehandeld is binnen de raamovereenkomsten. Hieruit zijn geen bevindingen naar voren gekomen. Hiermee is het onderliggende risico voor de jaarrekening ondervangen.

Controle op betaalvoorstellen

Tijdens de systeemgerichte werkzaamheden hebben wij geconstateerd dat niet consequent een zichtbare controle plaatsvindt op de betaaladvieslijst. Door de organisatie is een steekproef uitgevoerd op de mutaties crediteuren stamgegevens en vastgesteld dat geen onrechtmatige mutaties zijn doorgevoerd. Hiermee is het onderliggende risico voor de jaarrekening ondervangen.

4.3 Personeelsproces

Controle op salarismutaties

Tijdens de systeemgerichte werkzaamheden ten behoeve van de controle van boekjaar 2017 hebben wij geconstateerd dat de salarismutaties niet altijd zichtbaar gecontroleerd worden. Middels een gegevensgerichte steekproef is vastgesteld dat de mutaties nauwkeurig hebben plaatsgevonden. Hiermee is het onderliggende risico voor de jaarrekening ondervangen.

5. Kwaliteit verslaggeving

4.1 Jaarverslag

De jaarstukken voor boekjaar 2017 bestaan uit het jaarverslag (inclusief de paragrafen en de programmaverantwoording) en de jaarrekening. Conform de gewijzigde wetgeving voor de accountantscontrole hebben wij het jaarverslag onderzocht om vast te stellen of het jaarverslag verenigbaar is met de jaarrekening en geen materiële afwijkingen bevat en of het jaarverslag alle informatie bevat die op grond van de Gemeentewet is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Gemeentewet en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

4.2 Wet Normering Topinkomens (WNT)

De Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) is op 1 januari 2014 in werking getreden. De WNT stelt maxima aan de bezoldiging van topfunctionarissen. In de WNT wordt het begrip topfunctionaris nader gedefinieerd; het wetsvoorstel 'Aanpassingswet WNT' benadrukt dat alleen sprake is van een topfunctionaris als sprake is van leidinggeven aan de gehele organisatie. In de WNT worden ook maxima aan bezoldiging van de topfunctionaris gesteld van € 181.000 (2016: € 179.000; 2015: € 178.000). De bezoldiging van topfunctionarissen in deeltijd of met een aanstelling korter dan 12 maanden in een boekjaar, wordt omgerekend naar een voltijdsbezoldiging. De WNT bevat een openbaarmakingsverplichting van de bezoldiging van topfunctionarissen via de jaarrekening van de organisatie en inzending aan de (vak)minister. Voor andere functionarissen geldt alleen een openbaarmakingsverplichting bij overschrijding van de bezoldigingsnorm.

In de jaarrekening van Omgevingsdienst Rivierenland over boekjaar 2017 is op juiste wijze rekening gehouden met de bepalingen uit de WNT.

6. Financiële positie en resultaat

Algemene beschouwing

In de paragraaf "Weerstandsvermogen en risicobeheersing" in het jaarverslag is opgenomen hoeveel risico's zich met welke frequentie en omvang naar alle waarschijnlijkheid voor zullen doen ten aanzien van de gemeenschappelijke regeling. De 9 grootste risico's zijn hierbij specifiek benoemd. Tevens is berekend welk weerstandsvermogen benodigd is ter dekking van deze risico's, is aangegeven welke weerstandscapaciteit beschikbaar is en wat het ratio van het weerstandsvermogen is. Ultimo 2017 resulteert dit in een benodigd weerstandscapaciteit van € 296.875. Hierbij wordt verondersteld dat niet alle risico's zich gelijktijdig zullen voordoen. Wij onderschrijven deze veronderstelling. Beschikbaar is een weerstandscapaciteit van € 427.536. Dit resulteert in een ratio van het weerstandsvermogen van 1,44. Dit betekent dat het weerstandsvermogen als ruim voldoende aangemerkt.

In de paragraaf is eveneens inzicht gegeven in de belangrijkste risico's die zich in 2017 hebben voorgedaan. Hierdoor is niet alleen zicht op de verwachte risico's, maar is ook inzichtelijk welke risico's daadwerkelijk plaatsvinden. Dit geeft op transparante wijze inzicht in het risicomanagement. Door de vergelijking met de ingeschatte risico's toe te voegen wordt het inzicht in de mate van inschatting en beheersing geoptimaliseerd.

Het resultaat voor bestemming bedraagt in 2017 € 0,7 miljoen (2016: € 0,4 miljoen positief). De (per saldo) onttrekkingen aan de reserves bedragen € 0,1 miljoen (2016: € 0,03 miljoen) waardoor het resultaat na bestemming € 0,8 miljoen voordelig bedraagt (2016: € 0,4 miljoen voordelig). Bij de aangepaste begroting is uitgegaan van een gerealiseerd resultaat na bestemming van € 0 miljoen voordelig. Wij hebben vastgesteld dat de onttrekkingen uit de reserves rechtmatig zijn.

De totale vermogenspositie wordt onder andere tot uitdrukking gebracht door middel van het solvabiliteitspercentage. Dit percentage wordt bepaald door het eigen vermogen te delen door het balanstotaal. Het huidige solvabiliteitspercentage voor uw gemeenschappelijke regeling bedraagt 37% (2016: 52%). Dit betekent dat de gemeenschappelijke regeling een gezonde financiële positie heeft.

7. Overige aandachtspunten

7.1 Overige dienstverlening -> onafhankelijkheid accountant

Baker Tilly Berk heeft diverse organisatorische maatregelen getroffen om zijn onafhankelijkheid en die van zijn medewerkers te waarborgen. Deze maatregelen omvatten onder meer:

- Voorschriften en procedures omtrent onafhankelijkheid. Deze voorschriften voor professioneel gedrag op het gebied van kwaliteit en onafhankelijkheid zijn opgenomen in de Gedragscode van Baker Tilly Berk. Deze Gedragscode geldt voor iedere medewerker van Baker Tilly Berk en wordt natuurlijk steeds geactualiseerd;
- Jaarlijkse bevestiging van onafhankelijkheid door partners en medewerkers van Baker Tilly Berk en ondersteunende stafdiensten;
- Cliënt- en opdrachtacceptatieprocedures, waaronder een beoordeling, of er sprake is van mogelijk conflicterende diensten;
- Intern en extern kwaliteitsonderzoek;
- Reviews door externe toetsers die niet bij de opdracht betrokken zijn, ter waarborging van een deugdelijke grondslag/deskundig oordeel;
- Roulatie van externe accountants op de opdracht.

Wij zijn van mening dat wij in relatie tot uw organisatie onafhankelijk, in overeenstemming met de ViO (Verordening inzake de Onafhankelijkheid van accountants), hebben gefunctioneerd en dat de objectiviteit van onze oordeelsvorming in het afgelopen jaar niet is aangetast.

7.2 Fraude

Bij de uitvoering van de werkzaamheden hanteren wij onder andere de Nadere Voorschriften Controle- en Overige Standaarden (NV COS) 240: "De verantwoordelijkheid van de accountant voor het onderkennen van het risico van fraude in het kader van de controle van financiële overzichten".

Het dagelijks bestuur is primair verantwoordelijk voor de preventie van fraude. Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor een cultuur van eerlijkheid en ethisch verantwoordelijk gedrag. Zij dient zowel preventieve als repressieve beheersingsmaatregelen te nemen om de kans op fraude zo veel mogelijk te beperken, zodat de integriteit van de financiële verslaggeving is gewaarborgd.

Tijdens de controle van de jaarrekening inventariseren wij de frauderisico's binnen uw organisatie en beoordelen wij de interne beheersingsmaatregelen die gericht zijn op het voorkomen en ontdekken van fraude. Tijdens de beoordeling bleek ons dat binnen uw organisatie reeds de nodige aandacht wordt besteed aan de onderwerpen fraude en integriteit. U heeft aangegeven belang te hechten aan een adequate beheersing van frauderisico's.

Volledigheidshalve wijzen wij erop dat onze controle niet specifiek gericht is op het ontdekken van fraude. Tijdens onze controle hebben wij geen fraude geconstateerd.

7. Overige aandachtspunten

7.3 Geautomatiseerde gegevensverwerking

Wij onderzoeken de geautomatiseerde gegevensverwerking voor zover wij dat noodzakelijk achten in het kader van de controle van de jaarrekening. De accountantscontrole kan daarom leiden tot andere constateringën dan wanneer een gericht onderzoek naar de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking wel zou plaatsvinden. Aan ons is ook geen opdracht verstrekt met dit doel. De door ons uitgevoerde werkzaamheden hebben evenwel geen bevindingen opgeleverd die wij in dit kader onder uw aandacht moeten brengen.

8. Actuele ontwikkelingen

In deze paragraaf nemen wij actuele ontwikkelingen op die een rol spelen binnen uw sector.

8.1 Wijzigingen BBV en overige regelgeving

8.1.1 Raamwerk BBV: het stelsel van baten en lasten

In 2003 is het document 'Uitgangspunten gemodificeerd stelsel van baten en lasten provincies en gemeenten' gepresenteerd. Als gevolg van de wijzigingen in het Besluit begroting en verantwoording (BBV) in 2016 is dit document in 2017 herzien. Belangrijkste doelstellingen die zijn gerealiseerd bij de wijzigingen van het BBV, zijn de vergelijkbaarheid van overheden onderling en de verbetering van het inzicht in de financiële positie. Het doel van dit geactualiseerde document 'raamwerk BBV: stelsel van baten en lasten' ("raamwerk BBV") is het bevorderen van een eenduidige interpretatie van de begroting en jaarstukken van gemeenten door het uitwerken van welke uitgangspunten en principes belangrijk zijn bij het opstellen en inrichten van deze stukken en waarom. Daarbij beperkt het document zich tot de financiële informatie. Centraal daarbij staan de principes die ten grondslag liggen aan het begrotingsstelsel dat voor gemeenten en provincies is voorgeschreven in het BBV.

8.1.2. Overview wijzigingen met ingang van begrotingsjaar 2018

In voorgaande managementletters en accountantsverslagen hebben wij u steeds geïnformeerd over wijzigingen in het BBV en overige regelgeving, hieronder volgt nogmaals een opsomming van de meest relevante publicaties en een verwijzing naar deze regelgeving:

Met ingang van begrotingsjaar 2018

- Wijziging BBV 2017 (staatsblad 2016, nummer 101);
- Overzicht beleidsindicatoren (staatscourant 2016, nummer 16004);
- Wet inzake taakvelden (staatscourant 2016, nummer 20622);
- Notitie rente 2017 (Commissie BBV);
- Notitie overhead 2017 (door de commissie BBV).

Tenslotte willen wij u wijzen op de kadernota rechtmatigheid die begin november 2017 is gepubliceerd. Mocht u naar aanleiding van bovenstaande nog vragen hebben, dan staan de leden van het audit team u graag te woord.

8. Actuele ontwikkelingen

8.2 Ontwikkelingen lokale overheid

8.2.1 Status verplichte rechtmatigheidsverantwoording door colleges B&W

In 2016 heeft de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties middels een brief de Tweede Kamer geïnformeerd dat de rechtmatigheidsverantwoording over de jaarrekening die nu nog door de accountant wordt afgegeven in de toekomst moet worden afgegeven door colleges van B&W. Deze maatregel is een van de resultaten van de Stuurgroep Vernieuwing Besluit Begroting en Verantwoording (BBV), die bestaat uit de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG), het Interprovinciaal Overleg (IPO) en de Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (NBA). Daarnaast zijn ook het ministerie van Financiën en de commissie BBV vertegenwoordigd. Het ministerie wil dit najaar starten met een pilot, om een aantal gemeenten de kans te geven ervaringen op te doen met het opstellen van een rechtmatigheidsverantwoording. In die pilot zal de externe accountant nog steeds zijn wettelijke rechtmatigheidscontrole uitvoeren, parallel aan het werk van het college. De verwachting is dat niet eerder dan in 2020 gemeentebesturen verantwoording gaan afleggen over de rechtmatige uitvoering van de begroting.

8.2.2 Nieuwe rechtspositie ambtenaren

Ambtenaren krijgen zoveel mogelijk dezelfde rechten als werknemers in het bedrijfsleven. Dit staat in de Wet normalisering rechtspositie ambtenaren. Voor ambtenaren geldt straks het private arbeidsrecht. Net als voor werknemers in het bedrijfsleven nu al het geval is. De Eerste Kamer heeft op 8 november 2016 ingestemd met het wetsvoorstel. Het plan is dat de wet ingaat op 1 januari 2020. Wij adviseren u om, als dat nog niet gebeurd is, op korte termijn te bepalen wie binnen uw gemeente verantwoordelijk is voor de transitie naar het private arbeidsrecht. Het is van belang om de transitie van begin af aan goed te regisseren.

Contactgegevens:

drs. R.G. (Rachel) de Kort RA
Externe accountant
M: 06 – 13 25 17 67
E: r.dekort@bakertillyberk.nl

Kantoorgegevens:

Baker Tilly Berk N.V.
Bijster 39
Postbus 3814
4800 DV Breda
T: 076 – 525 00 00

www.bakertillyberk.nl

Begroting 2019

Omgevingsdienst Rivierenland (ODR)

Portefeuillehouder

S.T. Klein-de Jong

De gemeentelijke financiële bijdrage

Begroot in 2019: € 2.223.183	
Begroot in 2018: € 2.168.591	
Begroot in 2017: € 2.124.825	Werkelijk 2017: € 2.127.419 (inclusief € 2.636 heffen en innen leges)

Advies:

Een positieve zienswijze uit te brengen op de begroting 2019.

Toelichting:

In 2018 verhuist de ODR naar een nieuwe locatie. Op dit moment is het nog te vroeg om aan te geven wat de financiële consequenties hiervan zijn. Dit hangt af van de toekomstige besluitvorming. In 2018 zullen hier nog voorstellen over komen.

Inhoudelijk

Welke taken voert de gemeenschappelijke regeling voor ons uit?

De ODR voert voor ons vergunningverlening, handhaving en toezicht uit. Het gaat om de vergunningverlening- en toezichttaken op het gebied van milieu en voor een aantal gemeenten en de provincie ook van bouwen (Wabo-taken).

Zijn alle taken goed in de begroting opgenomen?

Deze taken zijn goed in de begroting opgenomen.

Wat zijn de belangrijkste wijzigingen t.o.v. 2018?

Per 1 januari 2018 is de ODR overgegaan op een nieuwe financieringsconstructie, zogenaamde outputfinanciering. De afgelopen 5 jaar betaalden wij de ODR een vast bedrag per jaar. Vanaf 2018 betalen wij op basis van daadwerkelijk geleverde uren. In 2019 gaan wij de ODR betalen op basis van producten. Dit wil zeggen dat we voor de afgenomen producten betalen, en niet voor de afgenomen uren zoals dat in 2018 het geval is.

Zijn er belangrijke thema's en ontwikkelingen?

1. Een belangrijk toekomstig thema voor de ODR is de omgevingswet. In de aanloop naar de omgevingswet zullen we nauw samenwerken met de ODR om de consequenties hiervan voor

de ODR in beeld te brengen.

2. De markt verandert voortdurend. Momenteel trekt de economie aan. Een gevolg hiervan is dat er meer gebouwd wordt. Dit betekent meer werk voor de ODR.
3. 2018 gebruiken wij om het nieuwe systeem van outputsturing verder te ontwikkelen en evalueren. In 2018 betalen we de ODR op basis van daadwerkelijk geleverde uren. In 2019 zullen we de ODR betalen op basis van geleverde producten. Een aandachtspunt in 2018 is het evalueren van de kengetallen.

Financieel

Is er een stijging of daling van de gemeentelijke bijdrage en hoe wordt deze verklaard?

In de meerjarenbegroting 2018 – 2021 houden we rekening met een bijdrage aan de ODR voor 2019 van € 2.144.750. De begroting 2019 van de ODR zorgt voor een stijging van € 78.433. Deze wordt met name verklaard door de ontwikkeling van de loonsom en prijsindexering. De belangrijkste oorzaken van de loonstijging zijn de hogere brutolonen, pensioenpremies en premies UWV.

Is er een bezuinigingstaakstelling en wordt deze gehaald?

De afgelopen vijf jaar heeft de ODR jaarlijks een bezuinigingstaakstelling van 5% opgelegd gekregen en gehaald. Met de overgang naar outputfinanciering per 1 januari 2018 vervalt deze taakstelling.

Is er voldoende rekening gehouden met eventuele risico's?

In de risicoparagraaf van de begroting staan de volgende risico's genoemd. Meer informatie hierover is te vinden op pagina 24 en 25 van de begroting.:

- Beschikbaarheid voldoende gekwalificeerd personeel
- Stoppen of herverdeling van de subsidie Externe Veiligheid of subsidie Archeologie
- Outputfinanciering: Door de outputsturing is de bekostiging van de ODR minder zeker dan bij de inputfinanciering.
- De ontwikkelingen rondom de privatisering Bouwtoezicht. Deze kunnen er op termijn toe leiden dat een deel van de bouwplantoetsing buiten het publieke domein wordt verricht.

Het weerstandsvermogen in de begroting 2019 bedraagt 0,98%. Dit valt onder de categorie D – matig. Gezien de zeer geringe afwijking van de norm zal het weerstandsvermogen niet door de ODR worden aangevuld tot 1,0.

Algemene financiële indruk van de begroting

Positief. De begroting laat zien dat de ODR een gezond financiële bedrijfsvoering heeft. Ook al is het weerstandsvermogen matig, het betreft hier een zeer geringe afwijking.

Jaarrekening 2017

Omgevingsdienst Rivierenland (ODR)

Portefeuillehouder

S.T. Klein-de Jong

De gemeentelijke financiële bijdrage

Begroot in 2017: € 2.124.825	Werkelijk 2017: € 2.127.419 (incl. € 2.636 heffen en innen leges)
Begroot in 2016: € 2.083.785	Werkelijk 2016: € 2.080.132
Begroot in 2015: € 2.069.916	Werkelijk 2015: € 2.069.916

Advies:

Een positieve zienswijze uit te brengen op de jaarrekening 2017.

Toelichting:

De jaarrekening laat een positief resultaat zien. Het voordeling saldo bedraagt € 775.386,00. Het bestuur van de ODR stelt voor om een bedrag van € 521.108,00 terug te geven aan de deelnemende gemeenten. Voor Buren betekent dit een teruggave van € 72.454,00. Daarnaast stelt de ODR voor om voor het restant bedrag van € 254.278,00 een bestemmingsreserve huisvesting te vormen.

Inhoudelijk

Waren er voor 2017 of op langere termijn doelstellingen geformuleerd voor de taken die de gemeenschappelijke regeling voor de gemeente Buren uitvoert? Zo ja, welke?

Doelstellingen:

1. De overgang naar outputfinanciering. Vanaf 1 januari 2018 betalen wij de ODR op basis van outputfinanciering. In 2017 hebben we deze overgang voorbereid.
2. Inspelen op de komst van de Omgevingswet
3. Opzetten van klanttevredenheidsonderzoeken
4. Ontwikkelen van Kritische Prestatie Indicatoren (KPI's)

Wat is de stand van zaken van de doelstellingen?

1. *Outputfinanciering:* De outputfinanciering is per 1 januari 2018 ingevoerd. Wij hebben er voor gekozen om in 2018 de ODR af te rekenen op basis van daadwerkelijk gemaakte uren. Vanaf 2019 rekenen wij af op basis van producten.
2. *Omgevingswet:* Binnen de Gelderse Omgevingsdiensten is al in 2016 een projectgroep gestart met de gezamenlijke voorbereiding op de Omgevingswet, die naar verwachting in 2021 in werking treedt. Naast de Gelderse projectgroep neemt de ODR ook deel in een regiobreed overleg over de omgevingswet.

3. *Klanttevredenheidsonderzoek*: Om de tevredenheid bij burgers en bedrijven te meten is de ODR voor de zomervakantie 2016 gestart met een pilot klanttevredenheidsonderzoek onder aanvragers van een omgevingsvergunning bouw. Deze pilot is in 2017 succesvol afgerond. In 2017 is het klanttevredenheidsonderzoek uitgebreid, tot een groter pakket van diensten die de ODR levert. In 2018 wordt dit verder uitgebreid.
4. *KPI's*: in 2017 heeft de ODR samen met opdrachtgevers en met het Gelders Stelsel KPI's ontwikkeld om de kwaliteit van de werkzaamheden beter in beeld te kunnen brengen.

Waren er belangrijke ontwikkelingen in 2017?

1. Krapte op de arbeidsmarkt en toename werkzaamheden als gevolg van de aantrekkende economie. Het is belangrijk dat de ODR inspeelt op deze veranderingen. Goede communicatie met de opdrachtgevers hierover is van groot belang.
2. Privatisering bouwregelgeving: De ontwikkelingen rondom de privatisering Bouwtoezicht kunnen er op termijn toe leiden dat een deel van de bouwplantoetsing buiten het publieke domein wordt verricht.

Eventueel: algemene indruk van de jaarrekening of de prestaties van de gemeenschappelijke regeling in 2017.

Financieel is de ODR de verwachtingen in 2017 nagekomen. Aandachtspunt is niet alleen de kwantiteit van de werkzaamheden (hoe veel werk is er verricht) maar ook de kwaliteit (doen ze het werk ook goed). De ODR laat zien hier mee bezig te zijn door het ontwikkelen van KPI's en het klanttevredenheidsonderzoek.

Financieel

Was de gemeentelijke bijdrage uiteindelijk hoger of lager dan begroot? Hoe wordt dit verklaard?

De gemeentelijke bijdrage was uiteindelijk lager dan begroot. Wij hebben iets meer uren van de ODR afgenomen in 2017, in totaal 100,41% van de afgesproken uren. Aan de andere kant waren er enkele meevallers. Deze vallen uiteen in twee categorieën:

1. Een teruggave op de VVGB taak. Bij de oprichting van de Omgevingsdiensten in Gelderland is besloten de bevoegdheid voor de zogenaamde VVGB-bedrijven (VVGB staat voor "verklaring van geen bedenkingen") te decentraliseren naar de gemeenten. De totale groep van VVGB bedrijven wordt separaat in het werkprogramma opgenomen. Er is daarvoor een collectief VVGB budget opgericht. In 2017 is dit budget niet volledig opgegaan. Voor Buren betekent dit een teruggaven van € 42.059,00.
1. Een teruggave op de taak complexe vergunningen. De ODR betaalt de Omgevingsdienst Regio Nijmegen (ODRN) jaarlijks een bedrag voor het afgeven van complexe vergunningen. De ODRN heeft dat bedrag niet opgemaakt. Het restant is terugbetaald aan de ODR en komt ten gunste van de deelnemende gemeenten. Voor Buren betekent dit een bedrag van € 37.928.

De gemeente Buren heeft iets meer uren van de ODR afgenomen dan voorzien. Dit betekent een nabetaling van € 7.534. Per saldo ontvangen we €72.454 terug. (€ 42.059,00 + € 37.928,00 – € 7.534,00).

Was er een bezuinigingstaakstelling en werd deze gehaald?

Er was in 2017 een bezuinigingsdoelstelling van 5%. Deze is gehaald.

Is er voldoende rekening gehouden met eventuele risico's?

Er is voldoende rekening gehouden met risico's. Voorbeelden van risico's die in de jaarrekening worden benoemd (p. 32) zijn:

- Ontbreken van uniformiteit in de uitvoering als gevolg van de wens naar teveel gemeentelijk maatwerk waarbij dit lopende het jaar moet worden ingevuld. Mocht dit risico zich voordoen, dan zal dit nadelig zijn voor de efficiency en kan dit leiden tot het niet halen van de efficiencytaakstelling.
- Stoppen of herverdeling van de subsidie Externe Veiligheid of subsidie archeologie waarbij de bekendmaking te laat plaatsvindt.
- Verbeuren van wettelijke dwangsommen bij het niet tijdig (kunnen) beslissen
- Invoering wet vennootschapsbelastingplicht overheidsbedrijven (VPB). Op grond van deze nieuwe wet worden Nederlandse publiekrechtelijke rechtspersonen per 1 januari 2016 in beginsel belastingplichtig voor de vennootschapsbelasting.

De risico's genoemd in de begroting 2017 hebben zich niet voorgedaan. Het gewenste weerstandsvermogen in de jaarrekening 2017 valt, conform uitgangspunten in de categorie C – voldoende.

Algemene financiële indruk van de jaarrekening

De algemene indruk is positief. Er hebben zich geen risico's voorgedaan. Uit het restant bedrag van € 254.278,00 wordt een bestemmingsreserve huisvesting gevormd.